

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

REV. P.P.ČINIKAS. MJC
4545 W. 63 ST.
CHICAGO, ILL. 60629
U.S.A.

Nr. 5 (1044) 1970 SAUSIO - JANUARY - 29

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Vėžys studentuose

Aktyviausia visuomenės dalis paprastai būna studentai. To aktyvumo, rados, reikėtų laukti ir iš laisvojo pasaulio lietuvių studentijos. Deja, taip nėra. Šiuo metu mūsų studentija yra bene pasyviausia lietuvių visuomenės dalis. Praėjusį rudenį centro valdyba sušaukė studentų sąjungos suvažiavimą Čikagoje, bet į atidarymą atėjo vos keli asmenys. Vėliau pasirodė jų kiek daugiau, bet valdybos išrinkti negalėjo. Negana to, spaudoje pasirodė pranešimas, kad studentų valdyba, rengdama suvažiavimą Čikagoje, negalėjo gauti viešbučio, nes per praėjusį suvažiavimą Sheratono viešbutyje lietuviai studentai pasižymėjo netvarkingu elgesiu ir padarė nuostolių už \$1700. Tas faktas buvo paskleistas viešbutių tarpe ir dėlto net keturiose valstijose nebuvo galima gauti tinkamo viešbučio sekanciam suvažiavimui. Jau iš seniau buvo žinoma, kad ir studentų suvažiavimus susirinkdavo apie 200 asmenų, gausiai dalyvaujantys šokiuose, bet ir paskaitas atėdavo 20-30 asmenų. Išgytūvėms bei poilsui tekdavo didžioji laiko dalis, o rimtiems dalykams likdavo tik trupiniai. Tai faktai, kurie yra gana plačiai žinomi, tačiau viešumoje vengiami minėti. Matyt, vis tikėtasi būklės pagerėjimo. Deja, įvyko priešingai — dalykai pablogėjo tiek, kad tylėti nebeįmanoma. Dirbtinis dalyko užglostymas tėra blogybės gilinimas. Reikia bendrų visuomenės pastangų atsiradusiam vėžiui gydyti. Susidariusi būklė toli prašoka įprastines studentų išdaigas.

Suminėtieji faktai yra sukrečiantys. Kyla tikslas klausimas, ar jie būdingi visai mūsų studentijai? Statistika nėra ir dėlto neįmanoma, ir šį klausimą tiksliai atsakyti. Iš kasdieninio stebėjimo betgi galima padaryti išvadą, kad tai nėra visuotinis reiškinys, kad yra daug sveiko studentiško jaunimo, rimtai besiruošiančio atečiai. Bet jų tarpe atsiranda aktyvistų, kurie pasyvesniusius užvaldo, įteigia savo stilių, sudaro tokią nuotaiką, kad niekas nediršta būti "ėkenais". Prasideda draugystė, studentiškos išdaigos, kurios nukreipia visą dėmesį į jaunulišką išdarykumą. Universitetuose turimos "fraternities" sudarytos daugiausia pramoginiu motyvu. Jos netelkia studentų idėjiniui pagrindui. S. Amerikos studentas tesidomi tiesioginėmis savo studijomis, karjera, "good time". Jis yra pragmatinis žmogus, kuriam kova už koki nors idealą mažai terūpi. Jis gali lengvai išeiti į gatvę, demonstruoti, riaušes kelti, jeigu tai naudinga, jeigu tai gina jo interesus, jeigu tai savotiškai idomu. Tokioje atmosferoje gyvena ir lietuviai studentai. Kovoti už tolimą Lietuvą, už lietuviybės likimą, kai visa studentų masė gyvena visai kitais rūpesčiais, — jiems atrodo gerokai svetimas dalykas. Jei būtų tradicinės Lietuvos studentų korporacijos, pajėgingos teikti apie save jaunesniusius, galėtų sudaryti sutelktinę bazę, padedantį atsispirti nepuoliamajam srovei. Bet jeigu iki šiol tokios korporacijos išsivijoję neįėjusi, vargu ar jos begali ką nors ta linkme padaryti.

Keista yra tai, kad lietuvių jaunimas iki studentų amžiaus gražiai reiškiasi. Dauguma jų dalyvauja ateitinikuose, skautuose, meno sambūriuose, sporto vienetuose. Bet kai pradeda studijuoti universitetuose, gana staigiai viskas dingsta, organizacinė veikla pakrinka, domesys lietuviškiems reikalams sumenkėja, o dalis visai atitrūksta nuo lietuvių visuomenės. Tiesa, yra ir studentų ateitininkų, ir skautų akademikų, ir neolituonų būrelių, bet visi jie sėkme pasigirti negali. O mažiausiai gyvybės rodo bendrinė studentų sąjunga. Studentams trūksta įprastinio dinamizmo, idealinio tikslo ir vadų. Sakoma, akla aklą netoli tenus. Taip ir čia. Laukiama, kad patys studentai susiorganizuotų ir būtų patys sau vadovai. Patirtis betgi aiškiai rodo, kad taip neišėina. Kol neatsiras veiklių vyresnių amžiaus studentų, jaunų daktarų, sugebantį vadovauti, tol mūsų studentai bus palaida masė. Pagal natūralią veiklos liniją jaunučiams vadovauja moksleiviai, pastariesiems — studentai, o šiems — akademikai. Stebint esamą būklę matyti, kad jaunieji mūsų akademikai neatlieka savo vaidmens lietuvių visuomenėje. Jų uždavinys būtų — atstoti studentijos priešakyje ir nepalikti jos kelių triukšmadariu iniciatyvai, kompromituojančiai visus. Kur ta linkme buvo bandyta, pasiekta gražių rezultatų. Pvz. Toronto universitete baltiečiai surengė studijų dienas. Hamiltono lietuvių studentų grupė surengė un-te Lietuvos vakarą su paskaitomis ir menine dalimi. Darbo, tikslo ir studentų yra. Trūksta tik vadovaujančios bei skatinančios rankos. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

SIŪLO METRINĘ SISTEMĄ

Pramonės ir prekybos ministras J. L. Pepin įteikė pasiūlymą federaciniam parlamentui įvesti Kanadoje dešimtainę metrinę sistemą, kurią pasaulyje naudoja jau 110 valstybių. Britanijai ir Japonijai pradėjus perėjimą į metrinę sistemą, jų pėdų ir colių, svarų ir uncijų atstovais liko tik Kanada, JAV, Australija ir Naujoji Zelandija. Pastarieji du kraštai jau rimtai svarsto perėjimą į metrinę sistemą. Tokiu atveju liktu tik JAV ir Kanada. J. L. Pepin pasiūlymas nerastuotų datos, nes Kanados perėjimas metrinėn sistemon yra susietas su JAV, kur tuo tarpu niekas dar nekalba apie metrinę sistemą. Spėjama, jog sumanymui įgyvendinti reikėtų dar 20 metų, o Kanados vyriausybė turėtų apie \$100 milijonų išlaidų senajai sistemai pakeisti. J. L. Pepin siūlo jau dabar sudaryti paruošiamuosius komitetus.

Otavoje buvo įsteigta mokslo, technologijos, inžinerijos ir humanitarinių mokslų atstovų iunieanti oraganizacija SCITEC, kurios pavaršimui steigėriai narsirinko žodžių "science" ir "technolov" santrumpų junojini. Steigėriai SCITEC nirmi ninku išrinko Kanados chemijos instituto vadovą dr. N. Grace. viceministrininkais — kvebekietį dr. L. Berlinguet ir edmontonietį dr. D. Betts. SCITEC tikisi ašimėti apie 100.000 mokslininkų. Naujosios or-

ganizacijos pagrindinis uždavinys — teikti patarimus Kanados vyriausybei moksliniuose ir technologiniuose reikaluose, atsivauti kanadiečių daugumos poreikiams. Vienu tokiu klausimu gali pvz. būti JAV Aeronautikos ir Erdvių Administracijos vadovo dr. T. O. Payne pasiūlymas Kanadai prisidėti prie mokslo tikslams skirtos platformos įrengimo orbitoje aplink žemės rutulį. Projekto įgyvendinimas gali pareikalauti apie \$10 milijonų, nes tokias platformas erdvėje aptarnaus specialūs raketai lėktuvai, raketos principu pakylantys į erdvę ir vėl nusileidiantys aerodromuose trumpų sparnų pagalba. Šiose erdvių stotyse bus įrengti galingi teleskopai visatos problemoms tirti. Mokslininkų igulos stotyse galės gyventi net keletą mėnesių, nes joms visus reikmenis pristatys minėtieji lėktuvai. Jeigu Kanada prisidėtų prie šio projekto įgyvendinimo, dalis įrenginių galėtų būti gaminama Kanadoje, o jos mokslininkai turėtų pilną teisę ir tokias erdvių stotis kaip projekto dalininkai. Priešingu atveju kanadiečiams tektų prašyti amerikiečių malonės pasinaudoti JAV technologijos ir dolerių pasiektais laimėjimais.

Automobilių drandos bendrovės planuoja padidinti imokas nuo š. m. vasario 1 d. Drandos pabrangimo nuostimis neskelbiamas, nes iš bus skirtingas įvairioms vairuotojų grupėms.

Priėmė dovanas - atsisakė išvykti

Vengrijos primo, kardinolo Mindszenty atvejis praktiškai yra neišsprendžiamas. Yra žinoma, kad komunistinė Vengrijos valdžia yra linkusi tam tikromis sąlygomis leisti jam palikti Vengriją, t.y. JAV ambasada, kur jis gyvena nuo 1956 m. Lygiai yra žinoma, kad ir popiežius Paulius VI nekarta patarė jam priimti Vengrijos valdžios statomas sąlygas. Bet kas pažįsta kardinolą Mindszenty, žino, kad jis statomų sąlygų — pasižadėti laisvėje "nekalbėti" ir nieko "nerašyti" — niekad nepriims.

Pareikšimas laikraščiai

Sie dalykai paaiškėjo paskutiniu metu, kai Vienos kardinolas Koenig davė italų laikraščiai "Famiglia Cristiana" platų pasiskalbėjimą. Kard. Koenig yra sekretoriato netikintiesiems pirmininkas. Jis yra vienintelis Bažnyčios augstas pareigūnas, kuriam leidžiama laikas nuo laiko aplankyti JAV ambasadoje gyvenantį kard. Mindszenty. Paskutinis vizitas įvyko šiomis dienomis. O ir 1969 m. vasario mėn. kard. Koenig lankė kard. Mindszenty. Tų vizitų metu kard. Koenig vis kartoją popiežiaus Pauliaus VI patarimą kardinolui Mindszenty priimti Vengrijos valdžios statomas sąlygas, kad galėtų atvykti į Romą, kur gautų augstą vietą Vatikane (sakoma, būtų paskirtas įvairių kongregacijų patarėju). Minėtų vizitų metu buvęs iteiktas Vengrijos primui asmeninis popiežiaus Pauliaus VI laiškas, kuriame švelniais žodžiais patariama vykti į Romą. Bet Mindszenty atsisakymas buvo kategoriškas: "Priimu popiežiaus atsiųstas dovanas (Misioms taure ir vyskupišką žiedą), tačiau nenoriu "in Curia sine curis" (būti kūrigoje be rūpesčių). Su viskuo sutinku, tačiau be jokių sąlygų..."

Kietas vienuolis

Reikia manyti, kad ir paskutinio vizito metu kard. Mindszenty Koenigui pakartoją tą patį. Taigi, istorija ta pati. Pirmą kartą 1962 m. kard. Koenigui buvo leista paties prezidento Kennedy lankytis JAV ambasadoje ir pasimatyti su kard. Mindszenty, kaip to norėjo popiežius Jonas XXIII. Tada kard. Koenig prasarė, kad kard. Mindszenty rašas savo atsiminimus. Koenigo žodžiais, "kardinolo Mindszenty diena yra panaši į griežtos kliauzūros vienuolio, tačiau sveikata gera. Vėdėto, jei sunkiau susirgtų, amerikiečiams galėtų sudaryti daug rūpesčio. Juk nebūtų galimybės jį pergabinti į betkurią miestą

Federacinis ministras vartotojų reikalams R. Basford prasarė parlamentu, kad bendrovės draudą nori pabranginti 13%. Vyriausybei daromas spaudimas dėl kovos prieš infliaciją neleisti draudos pabranginimo keletą mėnesių.

Pekingo radijas išgarbino kanadiečius kaip uolius Mao minčių skleidėjus. Radiojo teigimu, Kanados didžiųjų miestų knygnai yra pilni Mao minčių knygių, kurias kanadiečiai noriai perka liaudies revoliucijos tikslu. Kaikurie dėl Mao minčių skleidimo netgi nesibijo netekti darbo ar tarnybos kapitalistų darbovietėse.

1970 metus Kanada pradėjo su 42 vykstanciais streikais, kurie apima 5.200 darbininkų. 1969 m. pradžioje vyko 4.078 darbininkų 31 streikas. Statistinės duomenimis, pernai dėl 495 streikų buvo prarasta 7.732.100 žmogaus darbo dienų. 1968 m. streikų buvo 582, prarasta darbo dienų — 5.082.730.

Otavoje lankėsi Vatikano valstybės sekretoriaus pavaduotojas arkiv. Giovanni Benelli. Tai buvo pirmas oficialus vizitas iš Vatikano. Kanadai užmezgus diplomatinius ryšius. Buvo spėjama, jog arkiv. G. Benelli sutiks su premjeru P. E. Trudeau. Tačiau viešnagės metu jis buvo priimtas tik užsienio reikalų ministerio M. Sharp. Svečias iš Vatikano prašė Kanados vy-

ligoninę, nes jis tuoju būtu sumintas. Su tyliu valdžios pritarimu jis gal būtų išvežtas į užsienį, bet pasveikęs jau negalėtų grįžti į Vengriją. Tai būtų lygu ištrėmimui, prie kurio amerikiečiai (ambasada) nenori prisidėti".

Norėjo pasiduoti

Vienos kardinolas Koenig dar priminė, kad prieš trejus metus atrodė, jog kard. Mindszenty yra pasiryžęs pasiduoti į valdžios rankas. Tai buvo tada, kai JAV pasiuntinybė Budapešte buvo pakelta į ambasados rangą. Kardinolui Mindszenty atrodė, kad tai esąs santykių tarp Vengrijos ir JAV pagerėjimas ir jo politinio nusistatymo pasmerkimas. Jis jau buvo pasiryžęs protesto ženklą palikti amerikiečių globą. Žinoma, tokiu atveju būtų buvęs tuoj pat sumistas vengrų policijos, kuri dieną naktį saugo amerikiečių ambasados rūmus. Perkaltė kardinolą Mindszenty, kad nedarytų tokio žingsnio, nebuvo lengva. "Šiaip taip jį įtikinau, — pasakoja kard. Koenig, — bet tai buvo gana sunku. Kardinolui Mindszenty atrodė, kad tai jo garbės reikalas, ir jis pasakė: "Jei popiežius to nori, aš čia pasiliksiu ir toliau. Bet tai darau tik paklusdamas Sv. Tėvo valiai".

Izoliuota kabina

Kard. Koenigo pasimatymų su Mindszenty nuo 1962 m. iki šiol buvo apie dešimt — maždaug po kartą į metus. Vakarų diplomatai tvirtina (ir tai su pagrindu), kad komunistiniuose kraštuose užsienio diplomatinės patalpos yra įrengti nematomi aparatai sekti ten vykstantiems pokalbiams. Sakoma, kad dėlto Mindszenty buto salone yra įrengta stiklo-cemento visiška izoliuota kabina, kurioje kard. Mindszenty priima savo lankytojus, atvykstančius pas jį su specialia misija. Ten, be abejonės, vyko pokalbiai tarp kard. Koenigo ir kard. Mindszenty.

Skaudi sukaustis

Šiomis dienomis sueina skaudus kard. Mindszenty sukaustis. Prieš 21 metus, 1949 m. vasario 3-8 d., vyko garsusis teismas, kuriame kardinolas, palaužtas fiziškai ir dvasiškai, prisipažino prie nusikaltimų, kuriuos padik-

tavo komunistinė valdžia. Užteko penkių kalėjimo ir tardymų savaitių, kad būtų palaužta to žmogaus valia. Kaip tai įvyko, galima numanyti. Komunistai turi priemonių iš valingo žmogaus padaryti gyvą lavoną, automata, kuris kartoją tai, kas jam sugestijonuojama. Tollimesnis kard. Mindszenty likimas žinomas: devyni mėnesiai centriname Budapešto kalėjime, ketveri metai — Vacs kalėjimo vienetėje, dveji — centriname Budapešto kalėjime, kur jis sunaik susirgo ir dėlto buvo išgabentas į vieną kaimą ir ten laikomas policijos priežiūroje. 1956 m. spalio 30 d. sukilusių vengrų išlaisvintas, grįžo į Budapeštą. Sovietų tankams sutriuškinus vengrų rezistenciją, prisiglaudė JAV pasiuntinybėje.

Stiprybės simbolis

Kard. Mindszenty byla ir nu teisimas jau praėityje. Tačiau pats įvykis ir jo pasekmės dar ir šiandien jaučiamos. Kaikas ir Vakaruose mano, kad Mindszenty esąs klūstis normaliems Bažnyčios ir valstybės santykiams Vengrijoje. Jo užsispyrimas kartais yra kritikuojamas. Jam prikišama, kad neturįs "politinės nuovokos". Bet tai yra oportunistų galvojimas. Taip gali kalbėti tie, kurie nežino kardinolo Mindszenty asmenybės ir jo praities. Kada jis tapo Vengrijos primu 1945 m. spalio 2 d., Vengrija dar buvo monarchija, kurios simbolis buvo šv. Stepono karūna, suteikta popiežiaus tam pirmajam Vengrijos karaliui. Nuo 1945 m. spalio iki 1946 m., kai jis buvo sumistas, vyko Vengrijos komunistinis žinomas Stalino metodais. Tai matydamos ir išgyvendamos, kard. Mindszenty negalėjo tylėti. Norint užlaupyti jam burną, reikėjo nuteisti ir įmesti į kalėjimą. Ir šiandien, tiesa, jis tyli, bet jo tyla JAV ambasados rūmuose, Vengrijos sostinėje, vengrams katalikams yra gražiausioji byla, kuri teikia jiems stiprybės spirtis prieš tas jėgas, kurios nepajėgė palaužti Vengrijos Bažnyčios primo. Jis laiko savo misiją nekelti kojos iš šv. Stepono žemės ir, nepaisant jo kūno viliojimų ir siūlymų, likti ištikimui Dievui, Bažnyčiai, savo tautai ir sau.

KARSTĖJA KARAS

Artimuosiuose Rytuose Izraelis pradėjo plėsti karą veiksmus. Tai liudija keturis kartus bombarduoti kariniai taikiniai prie Egipto sostinės Kairo, Shadwan korėinės salos Raudonojo jūros okupavimas. Šioje ekspedicijoje pirmą kartą buvo leista dalyvauti užsieniečiams laikraštininkams. Malūnsparniai atskraidinti Izraelio kariai po ilgą kautynių užėmė salą, išmontavo ir išsivežė britų gamybos radarą kartu su 62 egiptiečiais karo belaisviais. Prie salos Izraelio lėktuvai paskandino tris Egipto torpedlaivius. Sunaikinus visus karinius įrenginius, sala buvo evakuota. Už šį žygį Egipto aviacija atsilgyino Izraeliui El Arish miesto bombardavimu šiauriniame Sinajuje. Izraelį valdančios darbičių partijos sekr. A. Eliav pasiūlė įsteigti autonominę Palestinos valstiją federacijoj su Izraeliu ir joje apgyvendinti buvusios Palestinos pabėgėlius arabus. Naująją Palestinai numatoma vakarinė Jordano upės pakrantė, kuri šiam tikslui yra permaža. Palestinos valstijai reikėtų atėrti nemažą dalį ir rytinės Jordano pakrantės, o tai reikštų Jordanijos karaliaus Husseino nuvertimą.

UŽ SVARIUS VANDENIS

Prez. R. Niksonas kongreso nariams ir tautai tartu žodžiu zadėjo skelbti karą vandens teršėjams. Šiam tikslui naujajame biudžete jis numatė \$10 milijonų, kurie bus panaudoti vandens švarinimo įrenginiams ir naujiems parkams. Prez. R. Niksono vyriausybė taipgi padvigubins lešas kovai su nusikaltimais ir nusikaltėliais. Užsienio politikoje JAV laikysis visų dabartinių išipareigojimų, bet vengs juos didinti. Prez. R. Niksono teigimu, vyriausybės uždavinys yra bent vienai amerikiečių karitai pašalinti karą pavojų.

KLASTOJA ŽEMELAPIUS

Sovietų Sąjungos paskutiniuose žemėlapiuose netiesingai atšymėtos miestų ir miestelių vietovės, upės, geležinkeliai ir plentai. Kaikuriais atvejais net visiškai pakeisti jų kontūrai. Tiklesnius Sovietų Sąjungos žemėlapius dabar galima gauti Britanijoje ir JAV. Atrodo, Kremlius žemėlapių klastojimo emėsi turėdamas galvoje karo pavojų. Iš esmės šis žinesnis yra labai vaikiškas, nes virš Sovietų Sąjungos skriejantys amerikiečių žvalgybos satelitai nerduoda labai tiksliais žemėvaizdžiais nuotraukas, pagal kurias kartografai paruošia žemėlapius.

ATEMĖ PILIETYBĘ

Maskvos augščiausiojo sovietų prezidiumas sausio 7 d. posėdyje nutarė atimti pilietybę iš Svetlanos Stalinaitės už krašto "šmeižimą". Čia, matyt, turimos

Pasaulio įvykiai

PASAULIO DEMESIO CENTRE TEBERA NIGERIJOS PILIETINIO KARO užbaiga, Biafros pakelėse badu mirstantys vaikai ir civiliai gyventojai. Nigerijos karininkų grupės diktatorius gen. mjr. Y. Gowon paskyrė \$30 milijonų biafriečių alkiui sumažinti, bet užsieniečiai laikraštininkai, aplankę karo nusiaubtas Biafros sritis, konstatavo nepakankamą maisto tiekiamą ir beveik visiškai neorganizuotą išdalinimą gyventojams. Pasaulio laikraščių puslapius vėl užplūdo išbadėjusių vaikų nuotraukos. Problema padidina Nigerijos vyriausybės atsisakymas pripažinti Biafros pingus ar bent dalį jų išeikšti į Nigerijos banknotus. Kaikuriuose vietovėse maisto galima pirkti, bet biafriečiai neturi Nigerijos valiutos. Biafroje apsilankęs Toronto dienraščio "The Telegram" korespondentas P. Worthingtonas primena skaitytojams, kad net Lenkiją okupavę vokiečiai ir sovietai Lenkijos žolus sau palankiu kursu keitė į markes ir rublius. Daug kas yra pasipiktinę Port Harcourt mieste įvykusiomis Rivers valstijos gubernatoriaus A. D. Spiff iškilmingomis vestuvėmis, kurių metu 500 svečių puotavo, nekreipdami dėmesio į mirstančius biafriečius. Maisto tiekimui trūksta sunkvežimių, nors jų po kelis šimtus turi kiekviena Nigerijos kariuomenės divizija. Tautųdystės užsieniečiai laikraštininkai nepastebėjo. Daugelis Biafros pareigūnų ir karininkų atgavo savo turėtas pozicijas Nigerijoje. Vienintelis šešėlis — Nigerijos vyriausybės nepakankamas dėmesys maisto tiekimo ir paskirstymo reikalams. Biafros vadui gen. Itn. O. Ojukwu politinę globą suteikė Drambaliakaulio kranto respublika, uždraudusi jam betkokią politinę veiklą.

EGZEKUCIJOS IRAKE

Irako prez. A. H. el Bakr paskelbė Bagdade, kad buvo su-sektas sąmokslas Iranui gražinti monarchiją. Be pertraukos dirbantys teismas per porą parų nuteisė mirti 41 irakietį. Sušaudyti buvo kariai, o civiliai — pakarti. Bagdado radijo pranešimu, sąmokslas buvo planuojamas iš Irano. Pasmerkųjų tarpe buvo 7 asmenys, kaltinti špiunavž JAV žvalgybai. Iraką valdanti Baath socialistų partija negailestingai trauškina betkoki opozicijos pasireiškimą, pati išrasdama neegzistuojančius sąmokslus ir sukilimus.

SŪMĖ PROTESTUOTOJUS

Maskvos operetės teatre krūva atsisaukimų pažerė prie balkono atramos prisirakines belgas Victor von Branteng, o didžiausioje universalinėje kroatųje toki pat pokštą pakartojė italai Valentinio Tacchi ir Teresa Marinuzzi. Jų atsisaukimuose buvo reikalaujama laisvės perbotnamin uždarytam gen. P. Grigorenko bei kitiems intelektualams. Kompartijos dienraštis "Pravda" suimtuosius apšaukė chuliganais, Vakarų žvalgybos tarnais, o atsisaukimus pavadino Sovietų Sąjungą šmeižiančia provokacija. "Pravda" suimtuosius siūlo teisti, nors jie yra užsienio kraštų piliečiai. Lig šiol tokius metodus naudoję būdavo ištremiami iš Sovietų Sąjungos.

ŽEMĖS DREBEJIMAS

Nemažos žalos XIX š. Hohenzollernui piliai padarė 30 sekundžių trukmės vidutinio stiprumo žemės drebėjimas Alpių papėdėje. Drebejimo centras buvo 30 mylių atstume nuo Stuttgarto. Senojoje pilyje, kur gyvena paskutinieji Vokietijos karaliai, sugriuvo koplyčios stogas, o pilies sienų krantinys akmenys sužalojo daug kūrinių pilies meno galerijoje.

KAS YRA ŽYDAS?

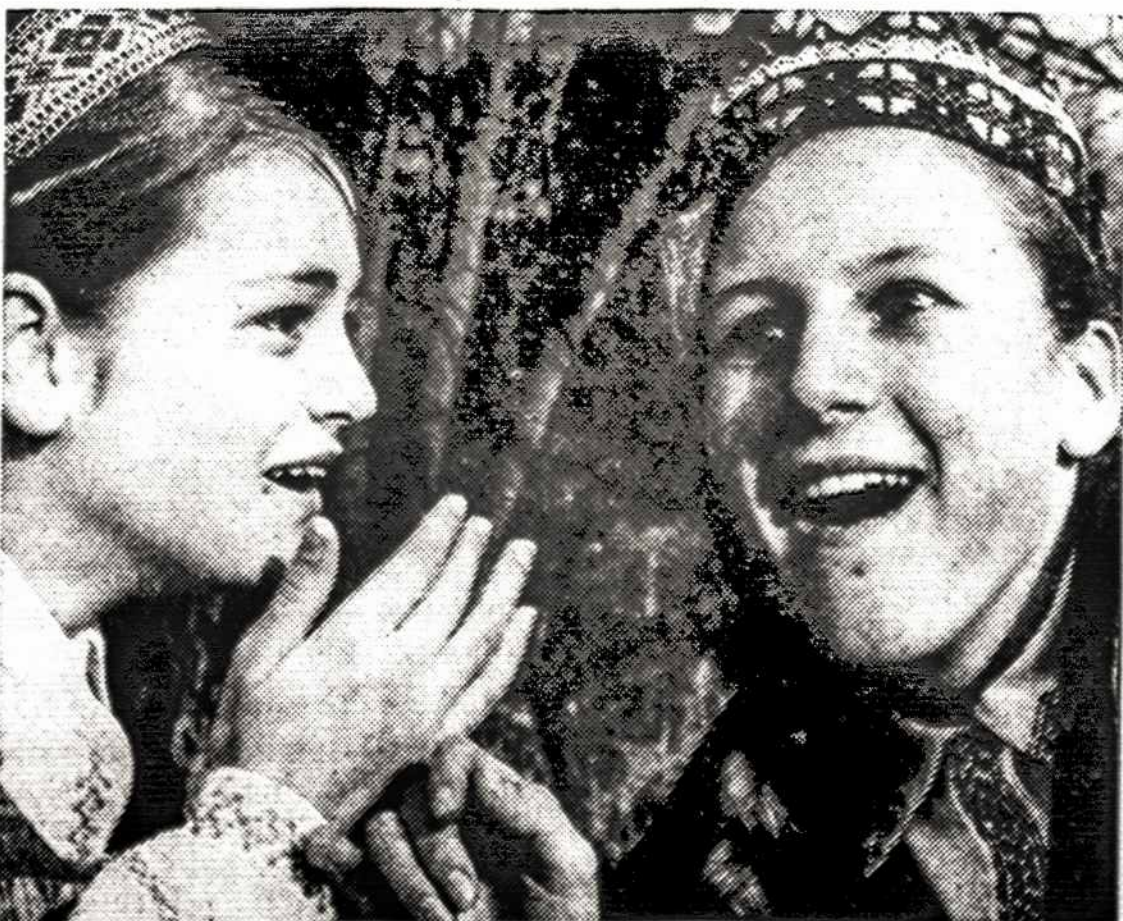
Religinę įtampą Izraelyje gali sukelti augščiausiojo teismo sprendimas pilietybės klausimu. Skotų ir prancūzų kilmės krikščionė žmona vedė Izraelio laivyno karininkas ateistas savo vaikus norėjo užregistruoti kaip Izraelio piliečius. Kelį pastoją rabinų reikalavimas, kad nežydės motinos pagimdyti vaikai pirmiausia turi priimti judaizmą ir tik tada tapti Izraelio piliečiais. Augščiausiasis teismas 4:5 balsų santykiu nutarė tautybę ir žydų tikėjimą laikyti dviem skirtingais dalykais. Šis nutarimas sugriauna lig šiol skruonlingai praktikuota tautinės - religinės Izraelio valstybės savoka.

TIRIA METEORĄ

Amerikiečių mokslininkams pavyko surasti Oklahomos valstijoje nukritusį 28 svarų meteorą, kurio orbita yra gerai žinoma astronomams. Meteoras gali būti brangesnis už mėnulio uolą, nes jo dar nesėbė užteršti žemės molekulos. Meteorą kritimą sekė 16 automatinų stočių ir nustatė jo nukritimo vietą. Mokslininkams rūbi meteorų radioaktyvumas, sukeltas kosminiu spinduliu. Iš jo jie gali daryti atitinkamas išvadas apie višatos sudėtį ir istoriją.

Vasario 16 gimnazijos mokiniai atlieka tautinius šokius

Žiūrėk, kaip berniukai tautinius šokius šoka...

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rámėjo prenumerata \$10
Skelbimai ruošiamas numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomai redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

* Olandų katalikų sielovados tarybos penktajame suvažiavime buvo svarstytos kunigystės problemos. Kardinolas Alfrink pradžioje pabrėžė, kad negalima lengvai ranka numoti į šimtmetines tradicijas, ypač turint prieš akis gresius Šv. Tėvo pasakymus celibato reikalu. Be to, jis priminė, kad šis klausimas liečia Bendriją ir už Olandijos ribų ir jau yra įrašytas į tarptautines teologines komisijas bei kunigų kongregacijos svarstymų darbotvarkę. Kardinolas skatino suvažiavimą nežiūrėti į kunigų celibatą vien negatyviai, o atkreipti dėmesį ir į pozityviąją pusę, įsiekiant būdą, kurį vertėtų išlaikyti. Jis įspėjo, kad Olandijos tikinčiųjų tarpe esą nuomonių skirtumų šiuo klausimu ir kad jų sprendimai kartais gali būti pasaulio netiesiogiai supaprastinti. Kardinolas priminė, kad jo rezoliucijos bei rekomendacijos turės būti per svarstytos vyskupų bei vienuolių vyresniųjų mėnesiniame susirinkime ir tik tada paaiškės, ką vyskupai galės daryti. Suvažiavimo nariai balsavimu priėmė šiuos nutarimus: 1. celibatas ateityje kunigams neturėtų būti privalomas: 90 už, 6 prieš, 10 susilaikė; 2. norintieji vesti arba jau vedę kunigai su atitinkamomis sąlygomis turėtų būti sielovadiniai darba arba būti vėl į jį priimami: 86 už, 3 prieš, 17 susilaikė; 3. vedusiems asmenims turėtų būti leidžiama tapti kunigais: 94 už, 1 prieš, 11 susilaikė; 4. augščiau priimtieji trys pasiūlymai turėtų būti vyskupų išsprendžiami netolimoje ateityje: 79 už, 6 prieš. Galiausiai buvo balsuota už patį principą — "Celibatas, kaip kunigystės šventimams būtina sąlyga, turi būti panaikintas": 93 už, 2 prieš, 11 susilaikė. Visuose šiuose balsavimuose vyskupai neatsisakė. Tik pateikęs balsavimų klausimą, ar moterims ateityje turi būti teikiamas kunigystės sakramentas, 1 vyskupas balsavo už, 4 — prieš. Iš viso tuo klausimu buvo 72 balsai už, 8 prieš, ir 24 susilaikė.

* "L'Osservatore Romano" kaip atsaka Olandijos katalikų sielovadinės tarybos suvažiavimui nutarimams paskelbė popiežiaus Pauliaus VI Kičių dieną parašytą laišką kardinolui Alfrink ir visiems Olandijos vyskupsams. Jame primena ankstesnį savo pritarimą olandų sielovadinės tarybos įsteigimui, tačiau kritikuoja Olandijos vyskupų laikyseną įvairių klausimų atžvilgiu ir net iškelia abejonę ar sielovadinė taryba tikrai atstovauja visiems olandų katalikams. Pasak jo, suvažiavimų katalikų Bendrijos užduotis pristatoma kaip grynai žemiška savo apimtimi; kunigystė suprantama kaip misija, kylanti grynai iš krikščioniskos bendruomenės; kunigystė nuo celibato "kartais peržiūriama" atskiriama; kaip ir priešinasi esą kritikuojama mintis, kad tik vyras gali tapti kunigu; popiežius minimas tik norint nureikšminti jo atsakomybę ir autoritetą. Apgailestaves, kad pasiūlymai dažnai toli gražu neatitinka II Vatikano santarybos dokumentų, kreipiasi į vyskupus, teiraudamasis, kaip jiems galės padėti ir kartu duoda du nurodymus: 1. vyskupai turi pajusti savo atsakomybę kaip krikščioniškųjų tiesų mokytojai ir perduoti pilnai Bendrijos saugojamą Apreiskimą; 2. celibato atžvilgiu II

Vatikano santarybos dvasioje įdiegti pagarbą ir įvertinimą šios išskirtinės lotynų Bendrijos vertybės, mokyti tvirtai ir aiškiai, kad nesavanaudiška skaitis ypač yra ne tik imanoma, bet tikras džiaugsmas ir šventumo šaltinis, kurio klestėjimui reikia sudaryti visas reikalingas sąlygas. Kardinolas Alfrink atskaitė Šv. Tėvui ir laišką ilga telegrama, kurioje, pasak "L'Osservatore Romano", išreiškė pagėidavimą, kad popiežiaus atstovas Olandijai arkiv. Felici dalyvautų sielovadinės tarybos suvažiavime. Šv. Tėvas atsiskaitė tai padaryti, nors anksčiau panašiuose suvažiavimuose arkiv. Felici arba jo atstovas dalyvavo.

* Amerikijoje bažnyčias reguliariai lankė 1958 m. 49% gyventojų, o 1969 m. — 42% pagal Gallup apklausinėjimus. Sumažėjimas bažnyčios lankymo esąs dvigubai didesnis katalikų tarpe nei protestantų: 1958 m. 74% katalikų lankė bažnyčias reguliariai, o 1969 m. tik 63%, kai tuo tarpu 1958 m. 43% protestantų lankė bažnyčias reguliariai, o 1969 m. — 37%. Didžiausias sumažėjimas bažnyčios lankyme yra 21-29 m. amžiaus jaunuimo tarpe (15%). 30-49 m. amžiaus grupėje sumažėjimas siekia 4%, o visų likusių virš 50 m. — irgi 4%. Žemiau 30 m. amžiaus katalikų bažnyčia lanko 51%. Virš 30 m. amžiaus 39% protestantų lanko bažnyčią, o katalikų — 70%.

* "United Methodist" Bendrija per 1969 m. neteko 201,096 narių ir dabar turi iš viso 10,789,624 narius, o "Disciples of Christ" Bendrija — 1,444,465 narius (148,000 narių neteko per praėjusius metus).

* Filadelfijos vyskupijoje pašaukimai į vyrų vienuolynus bei seminarijas šiais metais yra 25% paaugusė, o į moterų vienuolynus — 35% sumažėjo. Viena tokio didelio skirtumo priežasčių, pasak pašaukimų direktoriaus mons. E. J. Thomson, esanti ta, kad kunigų ir brolių gyvenime nebuvo tokių radiokalių pasikeitimų kaip pas sešes.

* Kanadoje ir JAV-se pašaukimų į kunigus sumažėjimas (net 50%) posantarybiniais metais pradeda stabilizuotis. Pagal vyskupų konferencijų duomenis, šiais metais filosofiniuose kursuose studentų sumažėjo tik 4%, o teologiniuose — net 10% nadidėjo. Studentų skaičius tembežėje didesnę seminarijose ir labiau apgyventose vietovėse, kai tuo tarpu mažesnę seminarijose ir mažiau apgyventose vietovėse auga.

Kun. J. Stš.

Leninas: "Apsaugok, Viešpatie..."

(TESIMYS IS PRAEJUSIO NR.)

Nesilaiko Lenino

Leninas rusiškąjo šovinizmo daigus ir didžiurų neapykantą kitoms tautoms randa svetimių pravarždavime. Didžiuriai lenkus vadina lenkpaikiais, ukrainiečius chocholais, totorius kunigaikščiais ir t.t. (ir rusų klasikinę literatūrą toks pravardžiavimas yra nesvetimas). Pasak Lenino, didelė tauta visada yra kalta daugybe smurto veiksmų prieš mažą tautą. Tačiau didelė, engianti nacija Leninui tėra didi "tik savo smurtu, didi tik taip, kaip didis yra deržimorda" (t. 36, p. 560).

Leninas skelbė, kad "niekada socialistinė bendruomenė nestengs įtraukti prievarta į savo sudėtį ištisų nacijų. Išvaizduokite liaudies mases, turinčias visas nacionalines kultūros gėrybes, pilnai ir aktyviai dalyvaujančias įstatymų leidime ar valdyme, pagaliau aprūpintas ginklais. Ar imanoma būtų prievarta pajungti tokias nacijas svetimo visuomeninio organizmo viešpatavimui?" (t. 22, p. 308). Kuo tada netikėjo Leninas, tai šiandien įvykdė rusai. Štai faktai: invazija į Čekoslovakiją, Vengrijos sukilimo malšinimas tankais, rusų ginkluotasis įsiveržimas į Lietuvą, Latviją, Estiją ir t.t.

Isidėmetini Lenino žodžiai, skirti Ordžonikidze ir Dzeržinskiui, kai šie Kaukaze pavartojo fizines jėgas:

Tokiomis sąlygomis labai natūralu, kad išėjimo iš sąjungos laisvę, kuria mes teisiname save, pasirodys esanti tuščias popiergalis, kuris negali apginti Rusijos kitataučių nuo įsiveržimo tuo tikrojo raso, didžiurio šovinisto, tiksliau sakant, niekšo ir šmurtininko, koks yra tipiškas rusų biurokratas. Nėra abejonės, kad visiškai nedidelis sovietinių ir susovietintų darbininkų nuosimtis skes šioje "šovinistinio didžiurumo" slasmo juroje, kaip musė piene... Bet čia iškyla klausimas... ar mes su reikiama rūpestingumu emėms priemonių, kad iš tiesų apgintume kitataučius nuo tikrojo rusiško deržimordos? Aš manau, kad mes šių priemonių nesėmėme, nors galėjome ir turėjome jų imtis" (t. 36, p. 558).

Šitokie komunizmo įkūrėjo žodžiai yra aštrūs pleišta didžiurų kuriamai imperijai. Kiniečiai pirmieji pradėjo šiais ir panašiais pleištais rusiškąjį komunizmą pulkti, apkalbindami rusų už marksizmo-leninizmą "iškraipymą" ir daugeli kitokių "herezijų". Neseniai kiniečių ko-

B. RIMGAUDAS

munistų anglų kalba leidžiamas laikraštis "Peking Review" paskelbė, kad rusai suminėja tautinių mažumų žmones, tuo keldami neapykantą. Esą tautybių neapykanta Sovietų Sąjungoje yra pasiekusi augščiausią laipsnį. Sovietų Sąjunga yra tapusi didžiuliu visų tautybių kalėjimu, kaip ir caristinės Rusijos laikais — rašo laikraštis. Ir čia turime pažymėti, kad tarp to kiniečių teigimo ir paminėtų Lenino pasisakymų rusų adresu yra tam tikras sąskambis.

Gorki, saugokis bolševikų! Vieną linksmiausių patarimų Leninas yra davęs sukomunistėjusiam rašytojui Gorkiui, kuriam susirgus patarė neiti gydytis pas bolševikus gydytojus. Leninas rašė jam: "Apsaugok, viešpatie, nuo gydytojų-draugų ap-

Laikraštis, kurį skaito ir Kremlis

Daug kas girdėjome apie Šv. Sosto dienraštį "L'Osservatore Romano", bet smulkmenų apie jį nedaug kas žino. Štai šiek tiek idomnesnių žinių apie jį. "L'Osservatore Romano" dienraštis buvo pradėtas leisti 1861 m. Jo vardas, lietuviškai išverztas — "Romėniskasis Stebėtojas". Tai labai triukšmingo atmosferoje gimęs laikraštis. Tuo metu Italijoje siautėjo didelis antiklerikalizmas. Gal tos nedėkingos padėties paskaitas, tuometinis Vatikano vadas reikalų psekretoriaus Marcantonio Pacelli, vėliau buvusio popiežiaus Pijaus XII senelis, pasiūlė popiežiui Pijui IX leisti laikraštį, kad būtų galima atsakyti į labai dažnas nepagrįstas kritikas. Popiežius tuomet sutiko, ir Pacelli pradėjo leisti "L'Osservatore Romano".

Tas dienraštis turi apie 70-000 egzempliorių tiražą. Tai vienas įtakingiausių pasaulyje laikraščių. Jį skaito žemės rutulio žymieji valstybių vyrai, redaktoriai, augštieji katalikų Bendrijos dignitoriai, net ir... Kremliaus žmonės. Komunistų vadų jis skaitomas todėl, kad tai yra didžiausias komunizmo priešinys, o priešiną juk jie nori pažinti.

Vyriausiuoju tuo laikraščio redaktoriu buvo pasaulietis Giuseppe Dalla Torre. Tai buvo kilnus italas. Laikraštiniško ir redaktoriaus karjera jis pradėjo savo gimtajame mieste Padua, kur 1909 m. buvo pažalbininku mažo laikraščio redakcijoj. Taip-

lamai, ypač nuo gydytojų bolševikų. Juk iš tiesų 99 atvejais iš 100 gydytojai-draugai yra "asi-lai", kaip man kartą yra pasakęs vienas geras gydytojas. Užtikrinu jus, kad gydytis, išskyrus smulkius atvejus, reikia tiksliai pas pirmąjį išmokytoją. Bandyti ant savęs bolševiko išradimus — baisu" (t. 36, p. 229).

Parafrazuodami šiuos Lenino žodžius, mes galėtume pasakyti: apsaugok, Viešpatie, lietuvių tautą nuo savųjų "draugų", ypač nuo rusiškųjų bolševikų, nes ilgiau bandyti "vyresniojo brolio" išradimus — baisu. Jūs greičiau tie bandymai baigsis, juo geriau. Ir šį kartą Leninas atsistoja mūsų, bet ne rusų pusėje, sakdamas: "Jokių kėslų prieš Lenkijos nepriklausomybę mes neturime, kaip jų neturime prieš Lietuvos ir Gudijos nepriklausomybę" (t. 31, p. 95).

gi jis rašė straipsnius ir į "L'Osservatore Romano". 1920 m. popiežius jį pakvietė tą dienraštį redaguoti. Nuo to laiko jis išbuvo Vatikano dienraščio redaktoriu daugiau kaip 40 metų. Dalla Torre turėjo redakcinį dyklos asmenų štabą: du dvasiškius ir 10 pasauliečių. Nebuvo nė vienos moters. Visi redaktoriai straipsnius ir kitą medžiagą dienraščiui paruošdavo tik plunksnomis, nenaudodami rašomųjų mašinelių.

"L'Osservatore Romano" yra spausdinamas 2 v. p. p., o kurjeris pirmąją dienraščio kopiją atneša popiežiui prieš popietinį pasivaikščiojimą.

Redakcinis štabas, rinkdamas dienraščiu medžiagą, naudoja spaudos agentūromis: AP, UP, INS, Reuters, France-Presse, ANSA. Be to, "L'Osservatore Romano" turi ir savo pasaulinio masto žinių tinklą, kuriame dalyvauja žinomi korespondentai, kunigai, žurnalistas.

Dienraščio redaktoriai beveik kasdien pasikalba su popiežiumi. Tik D. Torre lankydavosi retai, nes nenorėdavo trukdyti popiežiaus, be to, Vatikano galvosena jam ir taip buvo labai gerai žinoma. Žinodamas Vatikano nusistatymą socialinių reformų klausimu, Dalla Torre nuolat gynė darbininkų reikalus. Iš konservatyviųjų, nesuapatinusių su Vatikano socialine doktrina, daug kas sakydavo, esą jo dienraščio redaktorių yra "socialistas".

Pr. Alšėnas

RAUDONOSI LYDIJA

Maskvos saugumo agentės Čekoslovakijoj L 77 užrašai

Išvertė ir paruošė spaudai VLADAS MINGELA

(Bus daugiau)

Atsiduriu ligoninėje

1958 m. kovo mėn. mano vedybinis gyvenimas vis dar nerodė gerėjimo žymių. Nepasidaujusi Topinkas patarimu pasiskųsti Rappantui, vėl susiginėjau su Miroslavu. Jis mane taip sumušė, kad net du mėnesius gulėjau ligoninėje. Po to Miroslavas buvo suimtas.

Neužilgo atėjo Rappantas ir parodė man protokolą, kuriame buvo įrašyti mano vyro parodymai: "Aš stengiausi visais būdais savo žmoną gražinti į tikrąją kelią, nes ją myliu, o taip pat ir jos dukrą, tačiau mano pastangos buvo bevaisės. Mano manymu, ji yra nepagydoma girtuoklė, ištvirkėlė — ji be to negali gyventi".

Išėjusi norėjau savo pasiteisinimui daug ką pasakyti, bet majoras Rappantas manė sustabdė.

— Kam daug kalbėti? Jeigu nori juo nusikratyti pasakyk "taip". To ir mes norėtume: nusibodo su savo piktadarybėmis tas tavo Miroslavas.

Aš apsisprendžiau ir pasakiau: — Taip, aš noriu juo nusikratyti!

Majoras Rappantas tarė: Tada Tu privalai įsipareigoti valstybės Saugumui. Tai garbingiausias pareigos — stovėti komunistų partijos ir socialistinės valstybės sąjungoje. Tu gausi gerą algą. Tavo bute bus įrengtas magnetofonas ir slapta filmavimo aparatas. Šiuo metu Prahoje pilna kubiečių pabėgėlių — juos reikia sekti.

Grįžtu į "darbą"

Kaip jis patarė, taip aš ir padariau. Buvau priimta užsienio, kad nekados iš to įtempto, šuniško šnipės gyvenimo man jau nelemta išeiti. Turbūt šiuo keliu, kad ir nenorint, teks eiti iki karšto lentos.

Berods, baldžidžiu viduryje grįžti iš kalėjimo Miroslavas. Kalėjimas jokios geros įtakos jam nepadarė — jis mėgo tik pinigius. Delsiau Rappantui pasakyti, kad nenoriu kartu gyventi

su Miroslavu, nes aš jo nekenčiu. Pagal dokumentus Miroslavas buvo "tikras" Lilly tėvas, o kaip toks, pagal tarybinius įstatymus, turėjo daug teisių.

Vieną dieną į mano butą pasibeldė nepažįstamas žmogus. Jis pasiteiravo ar esu viena? Po to padavė man vieno dolerio banknoto antrąją pusę, kurio kita pusė aš turėjau. Patikrinau, numeris atitiko. Aišku, šis žmogus vyresnis yra Dimitrijaus įpėdinis.

Nesant namie Miroslavui, pasiskiečiau jį į kambarį. Jis pasiskiečiau esą Arnoldo Truccini, italas. Jam paaiškinu, kad šiuo metu jokių žinių bei informacijos negaliu suteikti, be to, mano šeimos būklė yra tiesiog pasibaisėtina. Reikia palaukti kuo visa tai pasibaigs.

Užklumpa vyras

Arnoldo tikėjosi mano gyvenimo pagerėjimo. Esą jam svarbu užmegzti ryšį su Prošingeriu. Jis padėjo ant stalo 300 dolerių. Apsidžiaugiau. Tuo metu šios svetimos valiutos suma buvo labai didelė. Norėjau kiek sutauptyti savo dukrai Lilly. Juk nežinia kas gali atsitikti su manimi.

Visai netikėtai ismuko į kambarį Miroslavas. Jis buvo mandagus. Turėjau jį pristatyti ir supažindinti su juo kaip savo vyrą. O tu 300 dolerių taip ir neturėjau progos nuo stalo paimti. Vos tik Arnoldo išėjo, jis mane puolė klausimu: "Iš kur atsirado tie amerikiniai doleriai?" Aš bandžiau visai išsisukti, bet jis man netikėtai ir pagaliau tarė:

— Lydijs, nemanyk, kad aš toks kvailas tikėti tavo plepalams. Tu šnipinėi! Tu esi svetimos valstybės šnipė.

Ir nieko nesakęs iš gulinčiųjų 300 dolerių pasiėmė 200, o man paliko tik 100.

Pinklės Miroslavui

Kol jis iš manęs turėjo pinigų, aš jį nešaukiau Miroslavui. Aš galvoju — kaip galėčiau juo nusikratyti. Pirmiausia svarbu, kad jis nerastų mano dienoraščio — nunešiau ir pa-

slėpiau jį pas savo tėvus. Kaip tik laiku tai padariau, kadangi Miroslavui parūpo rasti nusikaltimą įrodančios medžiagos. Pastebėjau, kad jis knisosi mano daiktuose, net drabužius išmėtė. Supratau, kad su juo gyventi negalėsiu — jis patpūdyt mane į kalėjimą. Pasirinkimo nebuvo: arba jis arba aš.

Rappantui daviau savo sutikimą vėl dirbti valstybės Saugumui ir priminiau, kad su Miroslavu kartu gyvendama, aišku, to darbo dirbti negalėsiu, nes jis įsiekia pinigų ir iškraus to mano daiktus. Po to jis įtaisė mano bute slapta filmavimo aparatą, magnetofoną ir pakvietė šešiolikos metų mergaitę neva mano dukrai prižiūrėti. Aš tuo metu išvykau pas motiną. Toji mergaitė, pagal Rappanto nurodymą, turėjo kiek pasimeilinti Miroslavui. Pastarasis betgiėjo toliau ir mergaitę išpervartavo. Viskas buvo nufilmuota ir įtraukta į magnetofono juostą. Po tokio įvykio jam grėsė mažiausia penkeri metai kalėjimo. Miroslavas buvo suimtas ir pasodintas kalėjime.

Persikeliu kitur

Buto baldus bei kitus reikmenis pardaviau kaimynams ir persikrausčiau į toje pačioje gatvėje (Odrickova nr. 14) išnuomotą kambarį. Tai buvo anksčiau vienas butas, bet dabar, pagal sovietinius įstatymus, to buto savininkai privalėjo kambarius išnuomoti, kad galėtų dideliame bute gyventi. Ten gyvenimo pora senų žmonių ir dar kažkokia grasi vertėja. Bet... aš nepalėjau daugiau viena būti.

Prabėgo ištisi metai nuo mano sutuoktinių dienos. Nieko gero Arnoldo Truccini negalėjau įteikti, nes Prošingeris jau tėsė esą sekamas, tad atsisakė betkokių atominės informacijos teikti. Be to, jis buvo susizadėjęs ir jo vedybos artėjo. Arnoldo buvo žmoniškas ir kantrus. Jis davė man 200 dolerių ir pažadėjo prisistatyti vėliau. Šiuo metu palaikiau santykius su majoru Rappantu. Mano pareigos — ruošti jo tarnybiniame bute baldus, be to, slapta fotografuoti dalyvius. (Bus daugiau)

A + A

URŠULEI SKILANDŽIONIENEI Lietuvoje mirus,
sūnus — kunigą VIKTORĄ, JUOŽĄ, PRANĄ ir
VLADĄ SKILANDŽIONUS nuoširdžiai užjau-
čiame —

J. A. Mikučioniai

J. E. Šimkai

A + A

URŠULEI SKILANDŽIONIENEI
Lietuvoje mirus, sūnus — kunigą VIKTORĄ, JUOŽĄ,
PRANĄ ir VLADĄ SKILANDŽIONUS nuoširdžiai už-
jaučiame ir kartu liūdime —

L. A. Stadžiai

PADEKA

Po sunkios, bet neilgos ligos mielam bičiuliui A. A. Jonui Ciegliui mirus, reiškiamė nuoširdžią padėką visiems bičiuliams, palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą, atsiuntusiems gėles, užprašiusiems šv. Mišias.

Ypač esame dėkingi Tėvui Placidui už šv. Mišių atnašavimą, velionies palydėjimą ir nuoširdžią žodį. Nuoširdus ačiū: p. p. Vaišnorams, Poškams, J. Poškui, Vilučiams, Olekams, Zabulioniams, kurie lankė ligonį, stiprino viltį nepalūžti, parodė nuoširdumą ir jam mirus prisidėjo prie laidotuvių tvarkymo. Taip pat nuoširdi padėka p. p. Drasūčiams, ypač Ponai, P. Sergalienei, p-lei B. Balčiūnaitėi ir kt. už kavutės paruošimą. Visiems nuoširdus ačiū.

Nuliūdę Burokai

Vaižgantiškas kanadietis Leacock

ST. MAZLAITIS

Ilgesnį laiką teko gyventi prie

Stephen Leacock namu, šiuo metu — muzėjaus. Kaip augstų kalnų artumoje, tarp ir didelių polėkių žmonių ir jų gyventų vietų aplinkoje yra savotiškai idomu pabūti, lyg jų būties daili pagyventi. Ar rudens lapams krintant, ar žiemos pūgoms siaučiant, ar pavasarį nauja gyvybė kylant, — visuomet būdavo malonu jo vienišioje aplinkoje vaikštinėti, miško ir ežero šniokščiančių melodijų klausytis ir žmogiską dalia apmąstyti.

Vasarai atėjus, jo namo durys atsivėrė ir būriai turistų bei vasarotojų lanko jo buvusių pastogę. Šioje vietoje, Orillijos pakraštyje, prie Kucičing ežero, S. Leacock yra išgyvenęs didesnę savo gyvenimo dalį. Šaltiemis žiemos šalčiams praėjus, atkildavo į šį žavingą gamtos kampelį ir traukiniai važiuodavo į Torontą paskaitoms.

Stephen Leacock savo išvaizda primena geros sielos lietuvišką ūkininką — sodriais ūsais ir atviru šypsniu. Jis — mūsų Vaižganto amžiaus žmogus ir labai panašiu giedriju visuomeninių nuotaikų. Politinės ekonomijos profesorius, žymus tarptautinis autoritetas šios šaltai rimtos komercinės srities, tačiau šiaip gyvenime labai akyklus stebėtojas. Jis žmogų aprašė, kaip ir mūsų Vaižgantas, su meile, nors ir šypsodamasis iš visu to žmogiskų silpnųjų, tačiau jo tos satyros olimpiškai ramios ir atlaidžios, be pikto sarkazmo ar vulgarumo, kokiu užtikinama pas mūsų "pekininką" Gustaitį ar Pulgį Andriųši.

Savo pirmoje knygoje, išleistoje prieš pirmąjį pasaulinį karą, jis humoristiškai aprašė savo miestelio Orillijos būdingus žmones, besivaržančius dėl valdžios ir gerovės. Ten buvo pastebėtas jo literatūrinis talentas. Knyga buvo plačiai skaitoma ne tik Kanadoje, bet ir Anglijoje. To laiko negausioje Kanados rašytojų šeimoje jis tapo greitai pripažintu rašytoju.

Be to, jis tyrė ir rašė Kanados istoriją, išugdė gausų būrį jį gerbiančių intelektualų universitete. Buvo labai aktyvus visuomenininkas ir kanadiškų tradicijų puoselėtojas. Dėlto jo šimtąjį gimtadienį minint, norima jį plačiai įvertinti ir įamžinti Kanadoje.

Kilęs iš ūkininkų, mėgo darbščiai tvarkyti savo namų aplinkoje. Saulės laikrodis, cementiniai indai gelėms prie takų ir daug kitų dalykų yra padaryti jo paties. Muziejui matyti jo rimtas susirasinėjimas su orokuraturu, kuri vis dar neišaiškina, kas jam pavogė septynias vištas.

Kaip dažniausiai pasitaiko su dideliu idėjų žmonešiu, taip ir Leacock nebuvo savo šeimos prieaugliui skirtas. Jo vienintelis sūnus buvo toli nuo tėvo lygio. Tėvui mirus, jis viską padavė — didelį namą su keliasdešimt akrų žemės, su visais baldais ir įrengimais, su gausia tėvo sukauptą per eilę metų biblioteką, įvairių kalbų knygomis ir rankraščiais. Šiuo metu niekas nežino, kokiais keliais jo sūnus nuėjo, tačiau manoma, kad jis "bomauja".

Stephen Leacock namai buvo labai svetinė. Jis turėjo be galo daug draugų — vietinių, iš Toronto ir iš viso pasaulio, tačiau buvo pareigos ir gana

griežtos tvarkos žmogus. Dažnai visus svečius palikdavo savo žmonos globai, o pats eidavo poilsio į keliomis durimis ir koridoriu atskirtą ramų miegamąjį.

Jo gerbėjai, sudarę tam reikalingą organizaciją, pradėjo vėliau atpirkti jo namus ir įrengti jo atminimui muziejų. Deja, daug kas jau buvo nesugrąžinamai dingę. Atgal atgauti į muziejų juo turėtų daiktus sunku, nes vertinami tiek brangiai, kad organizacija neturėtų ir neturi pakankamai lėšų atpirkti. Pvz., neseniai įsigytas rankraštis jo pirmosios knygos "Saulėtasis miestelis Mariposa" kainavo \$20.000. Tais vardais jis literatūroje vadino Orilliją, fejletoniškai aprašinėdamas jos to laikų žmones.

ONTARIO

PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

ONTARIO NAMŲ STATYBOS KORPORACIJA

Ontario vyriausybė pranešė, kad yra pasirašiusi sutartis pastatyti Etobicoke du bendros nuosavybės (condominium) projektus, kur bus įrengti 448 paruoštinai butai.

Pagal vieną sutartį, bus statomas 306 butų bendros nuosavybės (condominium) daugiabūstis į pietus nuo Rathburn Road — tarp West Mall ir Municipal Drive.

Pagal kitą sutartį, bus statomi 142 trijų ir keturių miegamųjų miestiniai namai Thistleton srityje pietinėje Albion Road pusėje ir vakarus nuo Martin Grove Road.

Kainos Etobicoke daugiabūstio, įskaitant sklypą, bus nuo \$19,070 iki \$19,335 dviejų miegamųjų butams ir nuo \$19,600 iki \$20,000 trijų miegamųjų vietumams.

Miestinių namų kainos Thistleton srityje, įskaitant sklypą, bus nuo \$22,700 trijų miegamųjų pastatui iki \$24,150 — keturių miegamųjų. Bus įrengta rovinė automobilių 92 automobilams. Įmokos bus — \$1800 ir \$2000. Mėnesinės įmokos — nuo \$212 iki \$225.

Etobicoke daugiabūstio vienetą gali būti nupirktas įmokėjus pradinę sumą nuo \$1,305 iki \$1,800. Mėnesinės įmokos bus nuo \$207 iki \$214.

Mažas įmokas įgalina OHC — Ontario Housing Corporation, kuri duoda antrąją įmoką, lygią sklypo vertei. Abiejų projektų pardavinėjimą tvarkys "Grosbord, King and Associates" bendrovė.

Ont. Min. John Robarts
Prime Minister of Ontario

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKT

Rašo DALTON CAMP "The Montreal Star" dienraštyje. Sunkėjant ekonominėms sąlygoms, Kanados spaudos vis dažniau pasirodo viešo nepasitenkinimo valdžios politika, primenantis rinkimų metu padaryti pažadai. Gal nenustatė, kad esama valdžia kritikuoja buvęs konservatorių partijos šulės DALTON CAMP. Tačiau kai tokia aštri kritika patenka į tokio liberalinės politikos rėmėjo, kaip "THE MONTREAL STAR" puslapius, galima spręsti, kad nepasitenkinimas nėra vien partinių priešių tarpusavio kovą.

Praėję 1969 metai buvo iš tarnybų atleidimo metai. Karo veteranai, senstėję valdininkai, valdininkai temokę vieną iš dviejų oficialių kalbų, kariai, CBC techniškas personalas, NFB filmų kūrėjai, nepaklusnūs užsienio reikalų ministerijos pareigūnai, ministras Paul Hellyer — visi buvo paliešti. Tokio valymo valdžios sluoksniui nebuvo girdėję. Net valstybės kontrolės departamentas neišvengė atleidimų.

Istorikai prisimins dienas, kai J. Diefenbakeris grasino atleisti CBC. "Galvos risis" — buvo skelbiama, bet kilus pasipriešinimui iš CBC, jis sulaukė ranką. Anom dienomis negalima buvo ne grąsinti atleidimu iš tarnybos, juo labiau tai padaryti neišsėdus piktą subruzdinti. Kai valdžia atleido James Coyne iš Kanados Banko valdytojo pareigų, senatas garsiai verkė.

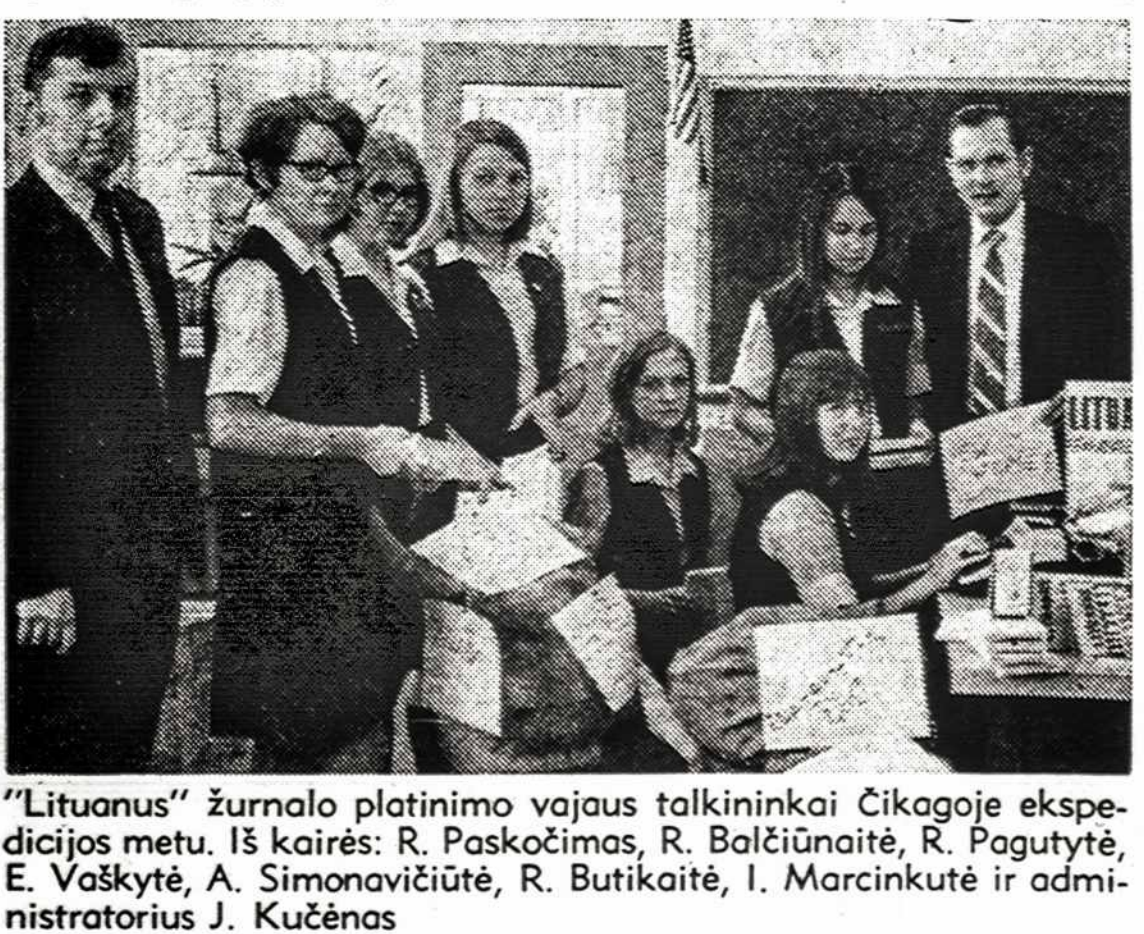
Pasistiprinamas juoda kava, bandau peržvelgti metų ir dešimtmečio pabaigos apžvalgą gausybę spaudos ir televizijos. Daug miglos tose apžvalgose, bet tarpais šis tas ir daugiau galima įžiūrėti.

Parlamento nariai bereikšmiai Gėda prisipažinti, bet daug tu apžvalgų man nesuprantamus. Tačiau svarbiausias dalykas, kuris su mumis praeitais metais atsitiko, tai Kanados piliečio nužmoginimo ir nužmoginimo proceso pagreitinimas. Mes netapome artimesni savo valdžiai — atsidūrėme giliau po jos padu. Mes nesuėjome nė su savo rinktais politikais. Vietoj suartėjimo mes esam riketuojami biurokratų, visokių komitetų ir komisijų, baimę keliančios technologijos, kurtinami propagandos ir mulkiniai žinių pateikimo priemonių.

Kraštas pradeda tikėti, kad kreiptis į parlamentą nary yra tuščias dalykas. Nevenas parlamento narys su ta nuomone sutinka. Algų padidėjimas pakėlė tik jų pajamas, bet ne reikšmę. Atleidimų iš tarnybų metais ne tie žmonės buvo atleisti.

Anais laikais, kai visuomenės rinkti atstovai buvo atsakingi tai pačiai visuomenei, paštų ministras būtų buvęs ateistas, jei būtų pareikšta tiek daug viešo nepasitenkinimo pašto patarnavimu. Daug kas iš mūsų vertinam Eric Kierans, bet dar labiau vertinam ta sistemą, kuri jam suteikė užimamą vietą. Nėgama sakyti, kad pašto neįmanoma sutvarkyti, kad reikia jį perduoti valstybinei bendrovei. (Tuo atveju valdžia galėtų nusikratyti atsakomybę pašto srityje). Kanados gyventojai turi teisę turėti gerą pašto patarnavimą.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

"Lituanus" žurnalo platinimo vajaus talkininkai Čikagoje ekspedicijos metu. Iš kairės: R. Paskočimas, R. Balčiūnaitė, R. Pagutytė, E. Vaskytė, A. Simonavičiūtė, R. Butikaitė, I. Marcinkutė ir administratorius J. Kučėnas

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA
SV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,
garsiausioje pasaulio vietoje,
jau baigiama įrengti.
KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KŪRĖJŲ TARPE.
Šių metų liepos 7 dieną koplyčia bus dedikuota.
Savo auką atsiųskite prieš koplyčios dedikaciją.
Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND,
2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

Jaunieji talentai, nekartą dalyvavę meninėse programose. Iš kairės: Romualdas Juknevičius, Linda Marcinkutė, Regina Stončiūtė, Jonas Govėdas. Visi — torontiškiečiai. Nuotr. B. Tarydo

Pogrindis Rusijos plotuose

Richard Wurmbrand, buvęs ateistas, sovietų kalins, dabar apaštalas • Jo knygos įvairiomis kalbomis, plati organizacija ir pokalbis su juo

1967 m. pasirodžiusi knyga "Tortured For Christ" turėjo nepaprastą pasisekimą. Tai rodo, kad norinčių daugiau sužinoti apie sovietinį religinį pogrindį yra gausu. Ši knyga buvo išversta į 16 kalbų, išleista kišninio formato laida 250.000 egz. Vertimai jau paruošti ir visą eilę Afrikos kalbų. Be abejonės, ir lietuvių vienas kitas bus įsigiję tos knygos egzempliorius.

Autorius — kas jis?
Knygos autorius yra liuteronų pastorius Richard Wurmbrand. Gimęs Rumunijoje 1909 m. ir praleidęs ten visą savo gyvenimą, kentėjo sovietiniuose kalėjimuose, garsėjo savo nepaprasta pamokslų kine. Patekęs į laisvąjį pasaulį, jis sakė pamokslus Europoje, Pietų Afrikoje, Australijoje ir dabar (laikini) yra sostinės Los Angeles mieste ir vadovauja "Jesus For the Communist World" organizacijai, kurios tikslas talkinti religinei pogrindinei veiklai už geležinės uždangos. Organizacija leidžia knygas, biuletenį ir per jį žinomus kanalus religinių dalykų persiunčia ir anapus, kartu talkindama šeimoms, kurių tėvai kalinami dėl religinių išitikinimų.

R. Wurmbrand parašė kelio knygų. Vienose yra jo religinio credo išdėstymas, kitose jis vaizduoja savo išgyvenimus, kančias ir ateistinės indoktrinacijos metodus sovietiniuose kalėjimuose, kur jis praleido trečdalį savo gyvenimo.

Cie netenka nagrinėti jo parašytų knygų, kurios pasižymi reta išraiška, gilia, sukrečiančia sovietinio inferno vaizdais, kančinimų būdais. Visa tai lietuviams, turėjusiems savo inferno vaizdus Rainiuose, Praveniškoje ir kalėjimų vienuose, yra šurpulingai familiariška. Tačiau lietuvių, gerokai aptukę Amerikoje, ima galvoti, kad visa tai tik buvę ir nebekartojami sovietinės buities reiškiniai. Pastorius R. Wurmbrand sugrąžina mus į 1950-60 metus, kai antireliginio persekiojimo siautulis buvo toks pat žiaurus, šurpulingas, kaip ir anksčiau. Religinio persekiojimo metai neat-skiriami nuo ateistinio režimo, kurio didžiausias varžovas valdyti žmogaus dvasią yra tikėjimas į Dievą.

Pogrindinė Bendrija
Visą tą religinę struktūrą, kurią režimas nori sunaikinti, autorius vadina "Pogrindinė Bendrija", nesiskirdamas ortodoksų, katalikų ar protestantų. Skirtumai jis ne nesiekia pabrėžti. Pogrindžio kankinimuose liepsnoja tik ekumenizmas, primenantis pirmųjų krikščionių laikinimą cirkuose, kaligulos ar Nerono soduose. Kiekvienas, tikis Dievą ir išpažįstas Jį, autorius vadinamas krikščioniu. Jo vadovaujama organizacija pripažįsta visas Credo tiesas, bet organizacijos pareiškimuose nestokoja ir kritikos čia esančių Bendrijų santūrumui to didžiulio religinio pogrindžio, kuris gyvena ir plinta sukomunistuotose kraštuose. Organizacijos biuletenis turi nuostabių šaltinių, kur atsivėnau daug religinio pogrindžio detalių, tragedijų, kančių susiduriant su valdžios žiaurumu.

Apie tą Dantės pragarą pralenkiančią tikrovę byloja ne tik knygos ten persekiojamųjų rašytiniai. Apie tai visai realiai kalba ir sovietinė lokalinė spauda, neišleidžiama ir užsienį. Ji saviesiems skaitytojams nuolat rašo apie vieną ir kitą įvykį, surastą slanta vaikų mokykla, krikštą, religinį susibūrimą, pamokslavimą ir pan. Visa tai vadinama priešvalstybine veikla, pažymint, kad "nusikalčiai" išsiiruoti, sneauti, nubausti. Ta vietinė viešoji spauda yra neišsėdusi.

Moderniam lietuviui tai gali atrodyti tam tikros rūšies idealizmu, kai siūloma melle prieš valdytį priešą. Tačiau amžių amplitudėje tai ir buvo krikščionybės kertonis akmuo. Ir tik vėliau, sandūroje su gyvenimo realybe, tezes, savitarpę nesantika, ritualas ir t.t. suskaldė, susilpnino esmę, krikščionybės esminį postulatą mylėti priešą.

JURGIS GLAUDA

Nuostabu, kad R. Wurmbrandas reveliacijos nešiuropo pasaulio. Lygiai nuostabu, kad ir lietuvių atneštos sovietinio teroro reveliacijos nestebino pasaulio. Amerikoje televizijos mašinerija, spauda isteriškai reikią dėl riaušių sąmyšyje užgautu chuligano, bet žinios iš anapus netraukia masinės komunikacijos mašinerijos. Jos jai atrodo netikros, sufabrikuotos, klaidinančios.

Tai yra atbunkančios ir pūvančios visuomenės žymės. R. Wurmbrandas, būdamas Švedijoje, pareiškė: "Jūs remiate sukilėlius Afrikoje, bet ar žinote, kad jie yra paruošti Maskvoj ir Pekinge? Jie žudo ir naikina kitą manančius, jie žudo krikščionis žiauriomis priemonėmis. Ar jūs rūpinatės sovietų kalėjimuose laikomais kankiniais?"

1966 m. gegužės mėnesį atvykęs į JAV, pastorius R. Wurmbrandas liudijo senato vidaus saugumo taryboje. Jis buvo iškviestas čia pasisakyti dėl kankinimo skleidžiamos nuomonės, esą komunistinio bloko valstybėse nėra religinio persekiojimo. Jo liudijimas buvo dramatiškas. Galbūt ir lietuvių atsimena tą liudininką, kuris numetė savo drabužius ir parodė apklaušinėjimo komisijai 18 savo žaizdų, gautų per 14 metų sovietiniame kalėjime. Beveik visuose JAV leidiniuose buvo iždėtos tos dramatiškos nuotraukos...

Susitikimas bute
Žinių agentūros "Catalyst" kviečiami, aš ir kolega Alg. Gustaitis, gavome progą susitikti su tuo nepaprastu asmeniu R. Wurmbrandu.

Mes ir dar keli kiti aplankė jį jo bute, apkrautame knygomis, spausdiniais, fotostatinėmis nuotraukomis iš gausybės sovietinių šaltinių, dažnai ne matytų užsienyje lokalių leidinių.

Pastorius R. Wurmbrand — stambus, žilų plaukų vyras, paslaugus pašnekovas. Jo veide nėra išgyvenimų metų siaubo. Matyti švelnus šypsnyis ir susikauptas. Jis gerai kalba angliškai, ir tik nežinomos kalbos akcentas apšvelnina anglišką tarimą šurkštumą. Kartu su juo gyvena jo žmona ir vedęs sūnus.

Didžiulė krūva išskarpų rodo jo sėkmingas ir dramatiškas misijas. Dabar Los Angeles mieste kas savaitę jis sako pamokslus protestantų bažnyčiose. Billy Graham, vykspau Sheen ir kt. savo atsiliepimais rodo susižavėjimą jo asmeniu ir jo nepaprastą misiją — skieisti Jėzų komunistams, smurtu paremtai idejai priešpasyti krikščioniškos meilės idėją.

Žydas, ateistas, krikščionis
Jo asmeninė istorija yra nuostabaus dramatiško. Jis yra Rumunijoje gimęs, žydų tautybės, ateistas jaunystėje. Savo atsivertimą į krikščionybę jis laikąs Dievo valia ir paskirta misija. Tai kažkas panašaus į šv. Pauliaus ar šv. Augustino atsivertimą. Baigęs teologinius mokslus, jis tapo mažos liuteronų parapijos pastoriumi. Savo pamokslais netrukus išgarsėjo visoje Rumunijoje. Nors ten daugumą sudaro ortodoksai, bet tas naujas ir toks ankstyvas ekumeninis judėjimas, kuri R. Wurmbrandas sutelkė aplink save, sulaukė didelio dėmesio. Paskui atėjo valstybės žlugimo periodas, rusų okupacija, suėmimai, kalėjimai, kankinimai, 14 metų kalėjimo vienuotė, žmonos kalinimas. Dvejuis metais išbuvus vienuotei, nuolatose ateistinės propagandos indoktrinuojamas, jis pamiršo aplink save viską, išskyrus vieną posakį, kuri kartais būdavo atlaidos: "Jėzau, aš myliu tave".

Atrodo, jis nebuvo sunaikin-

VAIKAI, TĖVAI, PLATINTOJAI

AL. GIMANTAS

Kalbėti, kad išvija mažai beperka knygų, nebūtų nieko naujo. Tą faktą gerai žinome. Žinome ir, galima sakyti, visas priežastis, prie to privedusias. Tad ši tema nėra nei nauja, nei originali. Bet kai gyvu žodžiu ir raštu gauni nusiskundimus iš ne taip jau dažnai sutinkamų lietuviškųjų knygų platintojų, kviečiančių spaudoje išskirti esamą padėtį, negali nevykdyti tokio pageldavimo, juoba, kai prasoma viso reikalo nei kiek nedramatinti, bet tik perduoti kasdienio gyvenimo faktus.

Kiek geresnė padėtis grožinės literatūros, ar tai būtų beletristika ar lyrika, bet jau kur kas blogiau su mūsų vaikams skirtąja skaitytva. Viena ar kita leidykla dar drįsta po truputį spausdinti knygeles vaikams, bet paklausai mažąjį vis mažiau kas ryžtasi imtis leidimo darbo. Neretu atveju pats autorius turi padengti ir visos leidybos išlaidas, tikėdamasis, kad gal kokiu būdu ir grįš bent dalis idėjų lėšų. Pelnu, honoraro gali tikėtis nebent toks, kuris serga nepagydomu optimizmu.

Pvz. stambioje lietuviškoje kolonijoje viena tautietė visu uolumu stengiasi platinti vaikų knygeles. Nėra suinteresuota ji jokių honorarų — jei lieka vienas kitas doleris, tai tą patį pinigą ji skiria kitoms knygelėms, kurias išdalina nemokamai. Neretu atveju likusias neišplatintas knygeles ji pati išparduoda... sau, kad sekantį metų jas išdalintų sutiktiems vaikams. Skundžiasi ji, kad knygeles platinant šalinasi pažistami, kiti stengiasi pro šalį nepraieiti, dar kiti tiesiog neteisėbė ir akis porina, girdi, tą ar kitą knygelę jau įsigiję kitur, kai tuo tarpu minėtos knygelės toje vietoje kitur negaunamos!

Viena sekmadienį vietos salėje žinomo jaunimo ansamblio koncertas. Tai puiki progą paskleisti jaunimui skirtingą skaitytvą. Salė buvo pripildyta žiūrovais, Kalėdų šventės jau buvo čia pat, tad mūsų platintoja, pasiėmusi 50 egz. naujausių leidinių, iliustruotų, teikaujančių po vieną dolerį, atsistojo patogioje vietoje. Rezultatai — buvo parduota 10 knyguciu. Liūdna ne dėlto, kad tik tiek buvo parduota, bet kad kaikiurė tėvai, patiems vaikams priešus prie

stalo ir pradėjus vartyti, tiesiog plėstė plėšė juos nuo stalo, lyg kažkur skubėdami, lyg bijodami, kad vaikai nepaprastų pirkti arba kad platintojas nepasiūlytų išgyti ("Einam, einam, greičiau vaikeliai...").

Panašus atvejis buvo kita progą. Kalėdinis vaikų parengimas. Salėje pilna mažųjų klegesio, žiūrovų, vaidintojų, tėvelių. Visų nuotaika šventinė, pakili. Vaikučiai scenoje ne tik vaidino, bet ir deklamavo, skaitė. Gražu, miela. Juk viskas atliekama gimtąja kalba. Vieni silpniau, kiti geriau lietuviškai kalba, bet pastangos gražios ir vertos pagyrimo. Dar būtų geriau, jei tėvai nepagalėtų savajam prieaigui ir lietuviškos skaitytvos. Tai prisidės ir prie gerutės tėvų kalbos pažinimo ir visų lietuviškųjų nusiteikimų žadinimo. Mūsų platintoja atvyko su glėbiu knygų — negi praleisti tokia puikią progą! Rezultatai buvo dar menkesni — teparduota vos penkos knygos!

Viena mažųjų literatūros autorė, pati siuntinėjanti platintojams savąsias knygas, skundžiasi, kad platintojai nevadisa yra skubūs atsiskaityti. Platintojai esą jai skolingi virš 200 dolerių. Į pakartotinius laiškus nesiiteikiama net ir atsakyti. Galimas dalykas, kad knygos neparuotos, gal ir toliau guli platintojų stalčiuose, bet nesusilaikyti jokio atsakymo kažpak skaudu ir nyku. Atseit, vienu atveju tėvai nėra uolūs įsigyti lietuviškųjų knygelių, kitu atveju platintojai stokoja pareigovoms autoriams.

Praėjo šventės. Visi gavome ir patys dalinome kitiems įpras-tasias dovanas. Džiaugėmės visokiais niekeliais, nepatingėjomė ir patys kitiems išsiusti dalykų, be kurių mūsų draugai, giminės ar būčiliai pilnai gali apsieiti. Būtų idomu sudaryti bent mažą statistiką, kiek perėitų švenčių metu vieni kitiem padovanojame lietuviškų knygų (suaugusiems ir vaikams), kiek užsakome lietuviškų laikraščių ir žurnalų. Nėra jokios galimybės tai patikrinti, tegalima tik spėlioti stebint aplinką ir savuosius artimaus pažįstamus. Priedant knygų platintojų patyrimą, galutinės išvados nebūtų labai džiaugsmingos visai lietuviškajai raštijai.

DISKUSINĖS MINTYS

PADIDINKIME DVASINĮ INAŠĄ

J. KARPIS

"T2" 1969 m. 50 nr. A. Mus-teikis atmėta Al. Gimanto pasiūlymą sumažinti solidarumo inašą ir rekomenduoją Lietuvii Bendruomenės veiklai ir tos veiklos finansavimui labai atsirias reformas. Reikalingas išsamesnis išsiaiškinimas. Lietuvių Bendruomenės statutu visi lietuviai savaime yra Bendruomenės nariai. Reiškia, čia nebėra organizacijos įprastos narių registracijos, nebedaromi formalius pasizadėjimai ar įsipareigojimai ir nebeuostatomas įstojamasis bei nario mokeskis. LB veiklai reikalingos lėšos yra telkiamos solidarumo inašais, kurių minimumą nustato Bendruomenės vyriausioi organai. Ju apskaičiavimu, visi dirbantieji, kasmet sumokėdami po \$2 solidarumo inašą, sutelktų pakankamai lėšų plačiai ir normaliai LB veiklai finansuoti. Tokiu atveju kyla tik solidarumo inašų sutelkimo klausimas, bet ne didinimo reikalas. Tiesa, inašų telkima labiausiai apsunkina ta aplinkybė, kad solidarumo inašas tėra tik moralinis įpareigojimas ir tai dar nevisiems LB nariams, o tik dirbantiems. Vien dėlto už solidarumo inašą nesumokėjimą niekam negali būti taikomos sankcijos. Net ir dirbantys lietuviai dėl kurių nors priežasčių nesumokėjęs solidarumo inašą dar negali būti išskirti iš LB, juo labiau iš tautinės visuomenės. Gal solidarumo inašą nemokantys yra mirštantis lietuvių, bet niekam nėra duotos teisės juos mėti per tvorą. Taip pat netikslu ši klausimą statyti tokioj plotmėj, kad tik solidarumo inašą sumokėjimas kaip padaro tikrą lietuvių, o jo nesumokėjimas kiekvieną nužemina ir dvasinius elgetas. Tikro lietuvių sąvoka reikalauja iš kiekvieno lietuvių šiek tiek daugiau sąmoningumo ir dvasinio inašą. Dvasinio elgetos sąvoka nusako dvasinių vertybių visišką netekimą, kas reiškia žmogaus nužmogėjimą.

Sitap žiūrint į dalykus atrodo, kad visai atpuola reikalas svarstyti solidarumo inašą mažinimo ar didinimo klausimą. Vienok taip nėra. Solidarumo inašą tas tik dėlto, kad jo vardas buvo žinomas užsieniu. Vėliau jis buvo išpirtas iš Rumunijos kalėjimų specialaus protestantų komiteto Švedijoj už 10.000 dolerių (Nukelta į 6-tą psl.).

Atrodo, jis nebuvo sunaikin-

SVEČIO IŠPŪDŽIAI

Pernai vasarą JAV viešėjusio laikino, žurnalisto ir rašytojo Jono Dovydaičio išpūdžius paskelbė "Gimtas Kraštas" sausio 15 d. laidoje. Svečias sakosi Chicagoje sutikęs būrį senų Lietuvos aviatorių. Buvusiems karo lakūnams neteko čiupinėti valdovų, nes reikėjo rūpintis pastogės išsigijimu, vaikų išmokslinimu. J. Dovydaičis mini buvusius kauniečius, išstigusius Chicagoje lietuvių aeroklubą, nupirkusius lėktuvą "Perkūnas". Jaunesniosios kartos aviacijos bičiulių eilėms priskiria architektą V. Pesecką, inž. E. Jasūną, statybininką Talandį, Užsimeina ir apie V. Kaminską, Kalifornijoje pasistatiusį savo konstrukcijos lėktuvą. J. Dovydaičis apgalvestauja, kad išsivijus lietuviams neprieinamas sklandymo sportas, pamėgtas Lietuvoje. Entuziastams būtų perbrangi sklandytuvų ir lėktuvų nuoma. Paklaustas apie išsivijus lietuvių literatūrą, J. Dovydaičis konstatavo: "Žinia, ji ten neturi gausaus skaitytojų, neturi gyvojo šaltinio — tėvynės žemės, atgaivinančios kiekvieną kūrinį gyvenimo tiesa. Ir jei geriausi anapus gyvenančių rašytojų kūriniai išimtinai remiasi praėjusių tūkmetų, tai apie dabartį naujuose veikaluose jauti miglotą, padriką, meninui atžvilgiu nelabai įtikinamą žodį. Nuovargis, skubėjimas, amerikoniškos dinamikos negatyvūs pėdsakai dvelkia iš naujų knygų puslapių..." J. Dovydaičis pastebi: "Kūriniai emigrantų rašytojų sunku. Nėra ten profesionalių rašytojų (gal tik vienas pensininkas romanistas, kuriam padeda egzistuoti turinti darba žmona). Vieni tik dirba fabrikuose ir prie rašomojo stalo sėda tik trumpu laisvalaikiu. Iš knygų ten neprašys. Ir tas, kuris rašo tokiomis nelengvomis sąlygomis, vertas pagarbos. Jis, matyt, negali nerasyti..." Taikliai yra J. Dovydaičio pastaba, kad neblogai materialiniu požiūriu išsiskyrus lietuvių visuomenė mieša perka dailininkų kūrinius nei rašytojų knygas. J. Dovydaičis pasakoja prieš romanų sužetų, vaizduojančių gyvenimą sovietų okupuotoje Lietuvoje, nes autoriams jis esąs nepažįstamas. Jis skeptiškai žiūri į kaikiurius premijuotus kūrinius, kadangi jie premijų esą suilaukę "daugiau už politinę pagarbą, apmaudo tulžį, negu už literatūrinę vertę". Čia J. Dovydaičis parodo savo tendenciją. Toks masas vartoja tik okup. Lietuvoje. Silpnais kūriniams taikyti įvertinimo žodžius, esą, nepasiekia jaunosios kartos kritikai. Chicagoje lietuvių jaunimas lanko lituanistikos mokyklas, bet silpnokai kalba lietuviškai — neišsiverčia bei svetimų žodžių. Paskutines išpūdžių mintis J. Dovydaičis skiria išsivijus jaunimui: "O tai, kad lietuviškas jaunimas leidžia savo leidinius, turi savo požiūrį į įvairias visuomenines problemas, taip pat ir bendradarbiavimą su tėvų kraštu, manau, logiškas istorinis dėsnis. Jaunieji visada peržiūri seniasis vertybes. Gyvenimas juos keičia, o jie gyvenimą."

BALTIJOS GINTARELIAI

Kauno sporto halėje įvyko II tarptautinis moksleivių šokių konkursas "Baltijos gintareliai-70", kuriame dalyvavo 50 jaunųjų šokių porų, jų tarpe Lenkijos ir R. Vokietijos atstovai. Stipriai šį kartą buvo maskviečiai: I vietą laimėjo J. Korovikovskaja ir V. Ivanovas, II — G. Savina ir S. Slachovos. Trečioji vieta teko talinietėms Eriki Oun ir Ule Koni, IV — kauniečiams Editai Kondratavičiūtei ir Ričardui Satkauskui. Prizus laimėtojas iškėlė geriausioji pramoginių šokių pora — kauniečiai gydytojai Jūratė ir Česlovas Norvaišos. Pastarasis buvo priverstas konstatuoti: "Jeigu respublikos angščiausios klasės poros varžosi ant tarptautinių parketų, tai žemesniųjų klasių šokėjai kelia rimtą susirūpinimą. Ir tik auganti šokių karta, jei ji bus teisingai puoselėjama, gali išspręsti šią problemą..." Č. Norvaiša siūlė ištęsti metodinį centrą pramoginių šokių vystymuisi Lietuvoje koordinuoti. Jauniausios šokių poros (13—12 metų amžiaus) prizą buvo paskirtas kauniečiams — Marytei ir Romualdai Mackeliams, Rūtai Rudzevičiūtei ir Kęstutui Marcinoniui. Konkurso dalyviams grojo ir koncertą surengė M. Tamošiūno vadovaujamas Kauno dirbintojo pluošto gamyklas orkestras "Oktava".

GIMNAZIJOS GARBEI

Joniskio gimnazija, dabar vadinama I vidurinė mokykla, savo penkiasdešimties metų buvusiu auklėtinu darbu parodo. Mokytojai ir mokiniai džiugūs K. Korsako, J. Apyžaus knygomis, A. Jasučio literatūrinio palikimu, J. Mace-

vičiaus poezijos rinkiniais, literatūros kritiko K. Ambraso straipsniais, mokytojos J. Janišauskaitės redaguotais vadovėliais. Be mokytojų J. Vainausko dailės darbų, savo kūrinių parodai buvo atsuntę grafikai N. Jatylytė, V. Jasaitis, plakatistas J. Galkus, vitražistas S. Kazimieraitis, dailininkai R. Gabrėnaitė, S. Prancuitis, K. Preikštas ir kt. V. Kugevičiui atstovavo meninės foto nuotraukos. Naują dainą savo mokyklai sukūrė kompoz. A. Raudonikis.

BENZINO SRIUBA

"Tiesos" sausio 18 d. laidoje F. Laurinaitis rašo: "Parsinešęs vakare kibirą benzino, Stančikų kaimo gyventojas Vincas Kanapickas pastatė jį virtuvėje šalia kitų kibirų su vandeniu. Atsikeilęs anksti rytą, jis užkūrė krosnį, šilumtekliu į puodą pušies kibiro... benzino ir ėmė laukti, kol užvirs... Įkaitęs benzinas užsipliesno. Norėdamas užgesinti ugnį, Kanapickas griebė kibirą ir ant liepsnos išvertė... likusį benzina. Kai į gaisrą atvyko Trakų rajono ugniagesiai, medinis namas jau baigė degti."

KLAIPĖDOS SENAMIESTIS

Rašytojas Romualdas Lankauskas, jau ne kartą spaudos puslapiuose kėlęs Klaipėdos senamiestio liūdną būklę, "Literatūros ir Meno" 1969 m. gruodžio 20 d. laidoje rašo: "Prieš mėnesį, vėl apsilankęs senamiestyje, dar kartą tu įsitikinau. Idomus, vertingas tiek istoriniu, tiek architektūrinio požiūriu senamiestis labai apalėistas, namai nerastuojami ir tinka nepatinka. Daugeliu metų čia nieko nebuvo daroma. Namai stovėjo, palikti likimo valiai, seni čerpių stogai visai prakiurę. Tiesa, dabar vienas kitas stogas uždengtas baltu šiferiu, kuris labai nesiderina su tradicine raudona senamiestio stogų spalva ir byloja apie skonio stoką arba paprasčiausią abejingumą. Tu būda architektūrinis senamiestis smarkiai darymas, išskiriami per šimtmečius susiklostę charakteringi bruožai. Tenai, kur būtinai rūpestingai restauruoti, pasitenkinama grubiu, dažnai nevykusiu remontu, pavyzdžiui, tvarkant trijų aukštų namą prie tilto per Danę (Montės gatvė). Senamiestio gatvės tyro žemių ir akmenų krūvos. Šiose vietose dar neseniai stovėjo seni, apiešti, bet vis dėlto gana dailūs namukai. Jie nugriauti. Taip atsitiko Kastyčio ir kitose gatvėse. Visa tai buvo daroma miesto vykdymo komiteto įsakymu, vyriausiam architektui nuolatidžiūjančiam, o gal net pritariančiam. Kodėl? Kokiais argumentais galima pateisinti šią griovimo maniją, šita žala senamiestyje, mūsų kultūrai? Gal būtų, tad, kad namai buvo seni, sukežė. Bet tiems "sukežusiems" namams nugriauti prireikė traktorių... Apie senamiestio tvarkymą vykdomasis komitetas tarėsi su dailininkais ir architektais, bet jų patarimų ir pasiūlymų jau spėjo užmiršti. Lietuvos muziejų ir kultūros paminklų apsaugos valdybos viršininko pavaduotojas E. Misiulis pritaria R. Lankauskui: "...Klaipėdos senamiestis padėdis sunki. Faktai, išdėstyti rašytojo R. Lankausko laiške, tikri. Manome, kad šiuo klausimu iš esmės turėtų pasisakyti Klaipėdos miesto vykdomasis komitetas."

MEDAUS PARODA

Moskvos biologijos muzėjuje kauniečiai bitininkai surengė parodą, kuri lankytojus supažindino su įvairiomis medaus rūšimis, gydomosiomis savybėmis, panaudojimu kulinarijoje. Parodoje taip pat buvo išstatyti lietuvių medaus tyrinėtojų žurnalose paskelbti straipsniai. Pranešimai apie medaus taikymą medicinos praktikoje padarė gydytojas J. Leipus, apie vitaminizuotą medaus rūšių gamybą — V. Kazlauskas.

"ŽIEMOS PUOKSTĖS"

Naujųjų metų atostogų metu Vilniaus parodų rūmose buvo surengta respublikinė jaunųjų gamtinių "Žiemos puokštė" paroda, kurioje su gelii puokštėmis dalyvavo moksleiviai iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Plungės, Jurbarko ir kitų vietovių. Karmėlavos vidurinė mokykla parodai atvežė jaunųjų gamtinių albumą "Gelii puokštė" istorija ir kompozavimas. "Komjaunimo Tiesos" koresp. P. Dirgėla mini gelii puokštės "Svajna", "Dykuma pavasari", "Aukštadvario smėlynai", "Artojičiai", "Pirmajam mokytojiui" D... parodos tikslas nėra estetinis-pedagoginis, o propagandinis. Antai, Varėnos rajono Slučaus vidurinės mokyklos atstovė Aldona Kavaliauskaitė paruošė puokštę "Leninui", kurio šimtajam gimtadieniui, kaip ir eile kitų renginių, skiriama ir ši paroda.

Montrealio šeštadieninės mokyklos mokiniai, atlikę gražią kalėdinę programą. Nuotr. Tony Laurinaičio

DELHI-TILLSONBURG Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo - VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

įvyks Delhi lenkų salėje
š. m. vasario 7 dieną, šeštadienį, 7 v. v.

Meninėje programoje dalyvauja Londono Lietuvių Jaunimo Ansamblys "BALTIJA" drauge su Delhi lietuvių jaunimu Ansambliui vadovauja kun. B. Pacevičius

Po to bus gera muzika, šokiai, bufetas ir turtinga loterija. Vietos, apylinkių ir artimesnių kolonijų lietuviai prašomi dalyvauti mūsų tautinės šventės minėjime.

Delhi lietuviškų organizacijų komitetas

HAMILTON

UŽGAVENIŲ BLYNŲ BALIUS. Katalikų moterų skyrius Jaunimo Centre vasario 10, antradienį, 6.30 v. v., ruošia Užgavėnių blynų vakarienę ir kviečia Hamiltono bei apylinkės visuomenę gausiai dalyvauti. Po trumpa meninė programa, o po to visų gales smagiai pasidžiūti. Taip pat veiks bufetas. Vakarienės kaina su augusiais — \$2.50, o jaunimui — \$1. Tadi iki pasimatymo šiam tradiciniam parengimui. Narė

TRADICINIŲ ZUKIŲ BALIŲ šiais metais rengia Skautams Remti Tėvų Komitetas. Baltius įvyks vasario 7 d. Jaunimo Centre. Keturiuos geriausių vaikų gaus vertingas premijas; veiks laimės staliukai ir loterija bei įvairių užkandžių ir gėrimų bufetas. Gros geras Benji Ferri orkestras.

"GYVATARAS" intensyviai dirba, ruošdamasis savo dvidešimtmečio sukaktiniam koncertui Atvelykio sekmadienį, balandžio 5 d. Koncerto išvakarėse Jaunimo Centre bus smagus šokių vakaras, kuris žada būti skirtingo pobūdžio. Sekmadienio koncerto turėsimą progą išgirsti sol. Violetą Bendžiūtę iš Filadelfijos ir Vaclovą Verikaitį, pamatyti apie 100 "Gyvataro" šokių. Soks visi — seni ir jauni. Kviečiame iš anksto šias dvi dienas pasilikti laisvas nuo kitų pareigų ir pabūti "Gyvataro" svečiais. D.

JAUNIMO CHORO repeticijos vyksta kas sekmadienį 4 v. p. p. par. salėje. Vis naujų mergaičių atvyksta į chora. Papildomai įsijungę šios: J. Grybaitė, A. Juozaitis, S. Butkevičiūtė, J. Kybartaitė, R. Jusytė, I. Urbaitė, L. Zubaitė. Vėliau, tikimės, įsijungs ir berniukai. Todėl visi berniukai nuo 16 m. amžiaus, nori dalyvauti jaunimo chore, prašomi registruotis pas J. Pleinį tel. 527-4876. Reikia bent 20 berniukų, norinčių dainuoti chorą. Susidarius reikiamam skaičiui berniukų, prasidės repeticijos.

LINKSMŲ VAKARIS, ruoštas ateitinių tėvų komiteto, sausio 17 d. praėjo jaunatviškoje nuotaikoje. Dailių atsilankė arti 200. Ypač buvo gausu jaunimo, kuris sudarė didžiąją dalį publikos. Tikrai buvo smagu stebėti, kad jaunimas moka gražiai linksintis kartu su tėvais. Toronto moksleiviams ateitiniams visus linksmai suteikė savo komiška programa, o "Aukuro" aktorius K. Būnarda paskaitė poeto A. Gustaičio humoristinių eilėraščių. Jiems nuodirdi padėka. Taip pat rengėjai dėkoja visiems aukotojams už fantus ir pinigų loterijai; A. Pilipavičiui, A. Dirsei, K. Butkevičiui, J. Adomskui už laimės staliukus. Didžiausia padėka parapijos klebonui mons. J. Tadaraukui, kuris matydamas gražiai besilinksminantį jaunimą, leido naudotis sale nemokamai.

LONDON, ONT.

ARTEJA VASARO 16. Londono jaunimo ansamblys "Baltija" žada šią didelę šventę paminėti net trijose vietose. Vasario 7 d. ansamblys vyks į Delhi. Šią vietovę "Baltija" aplankys kiekvienais metais kokia nors su kaktuvine proga ir atsiveža vis turtingesnę, naujesnę ir įdomesnę programą. Tikimės, kad ir šiais metais Delhi bendruomenė nebus apvilta, nes atvešime naujų šokių ir dainų. Be to, ansamblis atliks kun. B. Pacevičiaus parąstą ir surežisuotą vaizdelį "Pavasarejant". Tai į jautrus, gyvas, Vasario 16 pritaikintas vaizdelis. Vasario 14 d. "Baltijos" ansamblys, kartu su jaunąja "Baltija" ir šeštadienio mokykla atliks programą Londone. Minėjimas įvyks parapijos salėje. Jį rengia Bendruomenės valdyba. Vasario 15 d. "Baltija" pirmą kartą vyks į Windsorą, kur windorščiai irgi turės progą pamatyti montazą "Pavasarejant". Labai galia, kad "Baltija" turėjo atsisakyti išpildyti programą St. Catarines vasario 7 d., nes buvo jau anksčiau pažadėjusi vykti į Delhi. B. K.

Sveikinam laimėtoja. — Sporto klubo "Kovas" valdyba nuosirdžiai dėkoja savo rėmėjams už finansinę paramą: mons. dr. J. Tadaraukui, J. Kazemėkui, Alg. Pilipavičiui, Lenginkui, p. Sakavicienei, A. Dirsei, p. Pilipavičiui, V. Kybartui. Be jų paramos, mieli rėmėjai, valdybai neįmanoma būtų išvystyti sportinę veiklą. Vald. sekr.

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ SURIKIMAS įvyko 1970 m. sausio 4 d. Pradėjome su malda. Per pranešimus sužinojome, kad bus linksma vakarėlis, kad reikia surinkti senas kalėdines kortelės, kurios bus išsiųstos ir misijai, kad bus ekskursija į Otavą. Po to sekė Marius Gudinsko žiemos kursų apžvalga Dainavojė. Klausydami jo pranešimo, susirinkimo dalyviai jautėsi, kad jie irgi ten buvo. Šio susirinkimo bendra tema buvo pristatyti penkis ateitinių principus: katalikiškumas — A. Gudinskas, tautiškumas — Grybaitė ir O. D. Grajauskaitė, visuomeniškumas — Kamaitis ir K. Urbonavičius, inteliģentiškumas — Kazemėkas ir J. Trumpickas (šeimyniškumas nebuvo pristatytas). Buvo moksleivių ir dvi grupės ir turėjome diskutuoti šiuos klausimus: ar ateitiniškumas turi mokėti lietuvių kalbą? Ar yra prasmes būti lietuviu šiandien ir čia? Ar galima sunderinti gyvenimą Amerikoje ir dalyvavimą jos kultūriname, visuomeniniame bei socialiniame darbe, priklausant prie lietuvių visuomenės? Už ko tektum — lietuviu, ko vėsum — lietuviu? Visi dalyvavę moksleiviai sutiko, kad reikia šiais metais mokėti lietuvių kalbą, nes be jos negalės dalyvauti organizacijose. Galima dalyvauti amerikiečių ar kanadiečių visuomeniniame darbe. Beveik visi pasisakė, kad tektų tik už lietuvių, vestų tik lietuviu. J. Pleins tarė užbaigęs žodį: taip pat padėkojo kun. J. Gaudzei už surengimą religinio savaitgalio. Tokių diskusijų susirinkimui laukiame daugiau. Baigėme malda.

SAULIUS BALSYS
NAUJAS TAUTOS FONDO PIRMININKAS. Tautos Fondo atstovėbė Kanadoje, vieton atsisakiusio M. Millerio, Hamiltono apyl. Tautos Fondo pirmininku pakviėtis visuomenininką Juozą Stonkų, kuriam yra pavesta sudaryti naują TF apylinkės atstovybę. Hamiltono apylinkė yra viena iš stambiųjų TF lėšų telkėjų, surenkanti kasmet vis didėjančias sumas. Tai nuosirdūs darbo vaisiai buvusiu įgimėjų apylinkės TF pirmininku: J. Mikšio, A. Vainausko, L. Skirpūtos, K. Milerio ir kitų jų valdybų narių. Gerb. klebonas mons. dr. J. Tadaraukas ir naujam apylinkės TF pirmininkui J. Stonkui bei jo sudarytai atstovybei pažadėjo viđsokeriųjų paramą. Todėl tikime, kad Hamiltonas ir ateityje bus stambi atama pavergtos Tėvynės laisvinimo darbe. TF atstovybė Kanadoje

SAULIUS BALSYS
NAUJAS TAUTOS FONDO PIRMININKAS. Tautos Fondo atstovėbė Kanadoje, vieton atsisakiusio M. Millerio, Hamiltono apyl. Tautos Fondo pirmininku pakviėtis visuomenininką Juozą Stonkų, kuriam yra pavesta sudaryti naują TF apylinkės atstovybę. Hamiltono apylinkė yra viena iš stambiųjų TF lėšų telkėjų, surenkanti kasmet vis didėjančias sumas. Tai nuosirdūs darbo vaisiai buvusiu įgimėjų apylinkės TF pirmininku: J. Mikšio, A. Vainausko, L. Skirpūtos, K. Milerio ir kitų jų valdybų narių. Gerb. klebonas mons. dr. J. Tadaraukas ir naujam apylinkės TF pirmininkui J. Stonkui bei jo sudarytai atstovybei pažadėjo viđsokeriųjų paramą. Todėl tikime, kad Hamiltonas ir ateityje bus stambi atama pavergtos Tėvynės laisvinimo darbe. TF atstovybė Kanadoje

SUDBURY, ONT.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba rengia vasario 7 d., 6.30 v. vakaro, 130 Frood Rd., ukrainiečių salėje Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 52 metų minėjimą ir kviečia visus tautiečius dalyvauti su draugais bei svečiais. Bus paskaita. A. Kusinskio vadovaujamas choras atliks lietuviškų dainų pynę. Programoje dalyvaus ir jaunimas. Geras orkestras, veiks bufetas. Laukiame. Apylinkės valdyba
KUN. ANTANAS SABAS drauge su broliu kunigu Augustinu, Manitowage klebonu, skėmingai atostogauja šiltuose kraštuose. Kor.

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VACLOVAS ALKSNINIS mirė nuo širdies smūgio š. m. sausio 16 d. Niujorko, savo bute Maspethe. Buvo vienas veikliausių visuomenininkų Niujorko lietuvių tarpe. Jis reikšėsi ir Lietuvos laisvinimo veikloje, nes višą eilę metų buvo Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos atstovu VLIKo taryboje. Velionis buvo gimęs 1902 m. gruodžio 15 d. Giraitės k., Seinų apskr. Nepr. Lietuvoje buvo Lietuvos kariuomenės savanoris, baigė karą mokyklą, pasiekė kapitono laipsnį, buvo aktyvus Saulių S-gos narys. 1943 m. buvo kalintas nacių Stuthof koncentracijos stovykloje. Liko nuliūdusi žmona Gabrielė, sūnūs — Vytautas ir Algirdas su šeimomis, brolis Vincas ir kiti giminės. Atsišveikintas su velioniu įvyko sausio 18 d. Palaidotas sausio 19 d. Cypress Hills kapinėse Brooklyn, N.Y. E.

J. LESKIENE-TOTILAITE, gyvenanti San Pedro, Calif., 1969 m. lapkričio 16 d. priimta į Dailių Menų Klubą. Tai jauna dailininkė, dalyvavusi eilėje grupinių parodų Niujorko, Omahoje, San Pedro, Hollywood, Los Angeles. Individualias parodas surengė 1960 m. Omahoje ir 1966 m. Los Angeles. Omahoje universitete meną baigė bakalauro laipsniu ir gavo dailių menų premiją. Jos premijuotas paveikslas pakabintas Omahos un-to meno rinkinių skyriuje. Ji taip pat studijavo pianiną ir balso lavinimą, baletą ir išraiškos šokių. Meno istoriją dėstė gimnazijoje Omahoje, Irg.

BOSTONO HARVARDO UNIVERSITETE 1969 m. pabaigoje buvo surengta paroda "Gintaro kraštas — Latvijos ir Lietuvos istorija bei kultūra". Didelio lankytojų dėmesio sulaukė lietuvių ir latvių medžio drožiniai, molio ir gintaro dirbiniai, tautiniai drabužiai, gausūs knygų skyrius. Kadangi šiame pasaulinio garso universitete studijuoja daug studentų iš užsienio kraštų, lankytojų knygoje pasirašė ne tik amerikiečiai, kanadiečiai, bet ir tokių kraštų atstovai, kaip Brazilija, Tailandas, Meksika, Izraelis, Libanas, Britanija, Švedija ir Norvegija. Paroda surengė universiteto Widener bibliotekos slavų skyriaus vedėja latvė Velta Simis, talinama lietuvių bibliotekiniui Vidos Margaitienės ir Stasės Cibienės.

LIETUVIŲ SKAUTŲ SĄJUNGA korespondenciniu būdu išrinko naują vadovybę: skautų brolijos vyr. skautininku — R. Molį, pavaduotoju — Č. Kiliulį; skautų seserijos vyr. skautininkė — L. Mikulienė, pavaduotoja — S. Subatienė; akademikių vadijos pirmininku — L. Grinui, pavaduotoja — S. Gedgaudienė; Australijos rajono vadu — A. Jakštą, Kanados — K. Batūrą, JAV Atlanto — M. Subatį, JAV vidurio rajono — P. Nedą. LSS tarybon išrinkti: bendru sąrašu — A. Bobelis, M. Jonikienė, A. Saulaitis, senj., V. Talat-Kelpša, kun. J. Vaišnyis ir A. Zaprackas; skautų seserijos sąrašu — F. Kurgonienė, A. Namikienė, I. Norvienė, O. Saulaitienė; skautų brolijos sąrašu — A. Karaliūnas, V. Namikas, kun. A. Saulaitis, SJ, ir E. Vilkas.

PREL. JUOZAS KARALIUS, Sv. Jurgio lietuvių parapijos Shenandoah, Pa., klebonas, 1969 m. laikotarpyje atžymėjo tris sukaiktis: 80 metų amžiaus, 40 metų klebonavimui šioje parapijoje ir aukštinį kunigystės jubiliejų. Sv. Jurgio parapijoje jis yra suorganizavęs seselių kazimieriečių vedamą mokyklą, vaikų darželį, atremontavęs gaisro ištiktą bažnyčią. Sukaktuviniškas yra veiklus daugelio organizacijų narys, BALFo narys, spaudos mecenatas, savo lėšomis išleisdes lietuvių kalbos vadovėlių angliškai kalbantiems "Introduction to Modern Lithuanian".

JADVYGA RUSECKIENE iš Taučionių kaimo Trakų rajone atvyko aplankyti brolio J. Karsoko, gyv. Saugus, Mass., sesers p. Strikaitienės — Lynn, Mass., ir brolio M. Karsoko — Nashua, N. H. JAV jį žada viešėti iki kovo 15 d.

TARPTAUTINĖ WORTHINGTON kompresorių ir variklių bendrovė, turinti savo skyrius JAV, Prancūzijoje ir V. Vokietijoje, paskyrė septynis naujus viceprezidentus, kurių tarpe yra ir lietuvis inž. Ričardas O. Garbus. Jis bus atsakingas už Hojoke ir Buffalo skyrių inžinerijos veiklą, patentų sutartis, rūpinis inžinerijos reikalais visose bendrovės įmonėse.

LIETUVIŲ STUDENTŲ UNIJA "Baltija" įsteigė apie 30 Maryland universitete, Washington, D.C., studijuojančių lietuvių. Valdybą išrinkti: pirm. Asta Vitėnaitė, vicepirm. Virgilijus Vilimas, sekr. ir ižd. Vakarė Aistytė. "Baltijon" galės įjungti ir ne Maryland universiteto akademinius jaunimas. Studentams organizaciniame darbe talkino studijas gilinantis Saulius Sužiedėlis, Maryland universiteto lietuvių profesorius — dr. K. Almenas, dr. J. Genys ir dr. S. Vaituzis Užmezgi ryšiai su prof. dr. P. Lejns, pažadėjusiu skaityti paskaitą "Baltijos" nariams ir supažindinti juos su latvių studentais.

PATRICIJA GRIMILAITE, medicinos sesuo San Carlos indėnų rezervatoje, Arizona, su mamyte surengė savo bendradarbiams lietuviškas Kūšias su 12 tradicinių valgių. Kalėdų rytą ji važiuo 150 mylių į Philadelphia dalyvauti lietuviškose Mišiose. P. Grimilaite uoliai laikosi lietuviškų papročių ir tradicijų, nors jau yra trečios kartos lietuvių. LIETUVOS KARIUOMENĖS kūrėjų-savanorių sąjungos Chicago valdyba laikraščiams išsiuntinėdama pareiškime sako: "Besiratinančios Vasario 16 progą, mes, Lietuvos kūrėjai-savanoriai, vykdydami savo misiją, pradėta anais nepriklausomybės kovų karo frontuose metais, norėtuose priminti mūsų beužmirštinčiai visuomenei, kad dar tebesame gyvi ir tokiu pat uolumu tebekovojame už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Tiesa, dabar jau nebe saunamais ginklais, bet gyvu žodžiu ir per spaudą stengiamės įžiebti mūsų prapadgčioje kartoje 1918-1920 metų mūsų dvasią ir ryžtą — geriau žūti, bet priešui nepasiduoti. Tuo stengiamės įskiepti jaunimo širdyse ryžtą ir heroizmą dvasia — verčiau žūti, bet savo tautos neišduoti, neištauti, netapti tik trąša kitų tautų dirvoms."

URUGVAJUS
NAUJUJŲ METŲ PROGA Urugvajaus prezidentą sveikino diplomato kūrpuso nariai. Lietuvos vardu sveikinimus prezidentui perdavė atstovas P. Amerikal Anatolijus Grišonas. Šiuo metu jis yra išvykęs atostogų į Argentina. Atstovybėje jį pavaduoja spaudos attache Kazimieras Čibiras.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ grupė "Gintaras" su vokiečių ir škotų šokių grupėmis dalyvavo Rotary klubo Saucio mieste surengtoje šventėje.

KALEDŲ EGLUTĖ Montevideo lietuviškams surengė lietuvių kultūros Draugija. Kaledų seneliui išdalinus dovanas, programa atliko maziąjį vaidinimą, deklamatoriai ir dainininkai, paruošti mokytojos Genės Stankevičienės, Rozos Pretkutės, Vytauto Dorelio.

ARGENTINA
JUOZAS GAUGA, Buenos Aires lietuvis, 1969 m. pabaigoje įvykusioje Santa Fe provincijos loterijoje laimėjo 300 milijonų pezu, kurių vertė yra beveik milijonas dolerių. Anksčiau jis vertėsi fotografavimu San Clemente del Tuyu, bet vėliau persikėlė į Buenos Aires ir čia atidarė foto aparatų importo firmą "Kobek".

J. M. KATULSKAS, policininkas Adroge komisarijate, buvo sužeistas susidursdamas su banditais, kuriuos jis užklupo plėšiant krautuve. La Platos policijos įstaiga įį pasveikino už stropumą ir pristatė kaip pavyzdį kitiems policininkams.

BUENOS AIRES ŽURNALAS "La Nacion" vienoje savo laidoje prisiminė buvusius Argentinos grožio karalienes, kurių eilėse yra ir dvi lietuvaitės — Carmen Sabaliauskaitė ir Nelida Juknaitė. Pirmoji dabar dirba modeliuotojos darba Niujorke, antroji mokytoja Wilde. N. Juknaitė, susidūrusi su spauda, neužmiršta pabrėžti savo lietuviškos kilmės. Rašini apie grožio karalienes paskelbusi "La Nacion" korespondentė primena skaitytojams, jog N. Juknaitė laisvai kalba lietuviškai.

ITALIJA
VYSK. DR. A. DEKSNYS turėjo audienciją pas Vatikaną valstybės sekretoriato nepaprastųjų bažnytinį reikalų prefektą arkiv. A. Casaroli ir paprastųjų bažnytinį reikalų kongregacijos prefektą arkiv. Benelli.

LIETUVISKAS KŪCIAS Sv. Kazimiero kolegijoje surengė jos vadovas prel. L. Tulaba. Prie vokiečių seselių paruošto lietuviško stalo susėdo apie 50 kolegijos narių. Romoje gyvenančių kunigų ir Tėvų laiszečiai iš naujųjų Vytėnų-Frascati.

VOKIETIJA
ADVENTO SVENTĖ Vasario 16 gimnazijoje surengė evangelikų moksleivių kapelionas kun. J. Urdzė ir evangelikų jaunimo ratelio vadovas Fr. Skėrys. Pokalbiuose prie kavutės buvo paskleista Evangelijos minčių, sugiedota giesmių ir sukalbėta maldų. Apie naujuosius Evangelikų Bendrijos metus kalbėjo kun. J. Urdzė, jaunimo ratelio veiklos apžvalgą padarė jo vadovas Fr. Skėrys. Sveikinimo žodį tarė evangelikų šventėje dalyvavęs gimnazijos katalikų kapelionas kun. S. Šileika b-rniukų bendrabučio vedėjas kun. H. Sulcas. Svečių tarpe buvo gimnazijos skautų atstovai M. Šiušelis ir K. Žitautaitė, ateitinių pirm. R. Palavinskis ir kt.

SVEICARIJA
SVEICARŲ LAIKRASTIS "Die Weltwoche" paskelbė ilgą rašinį apie Pasadenos burtininkus "Die Zauberei von Pasadena", šešis amerikiečių mokslininkus, atliekančius Marso tyrinėjimus pagal erdvėlaivį "Mariner VI" ir "Mariner VII" atsiųstus duomenis. Jų tarpe minimas ir lietuvis Arvydas Kilorė.

LENKIJA
DANCIGO ILANKOJE pernai vasarą lenkai aptiko paskendusį senovinį laivą. Pasirodė, tai buvo XVI šimtmečio Lenkijos ir Lietuvos karo laivas. Narai rado 16 įvairaus kalibro patrankų, akmeninių ir metalinių sviedinių. Viena iš vandens iškelta patranka turėjo žygmanto Augusto herbą, Lietuvos vyti ir įrašą: "Sigismundus Augustus, Rex Poloniae, Magnus Duxs Lituanie" ("Žygmantas Augustas, Lenkijos karalius, didysis Lietuvos kunigaikštis"). Iraišas buvo padarytas 1560 m. Radiniai perduoti Lenkijos jūrų muziejui Gdanske (Dancige).

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:	
pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.	
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.	
šeštadieniais 9.00 — 1 v. p.p.	
Išlepos ir rūpūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.	

Mokame už:	
depozitus —	5%
sėrus —	5,5%
už vienų metų terminuotus indėlius —	8%
Duodame:	
asmen	

jaunimo žiburiai

Studento ateitis ir baimė

Kasdieninis gyvenimas niekad nebuvo labai lengvas universiteto studentui. Jo laikas yra užimtas studijomis, jo visi darbai yra nukreipti į ateitį. Jo dabartis yra nuolatinis pasiruošimas. Dėlto nenuostabu, kad tokioje situacijoje jis kencia nuo įtempimo. Jis negali žiūrėti atgal ir sakyti, kad buvo sėkmingas. Jis tik gali žvelgti pirmyn, tikėdamas, kad viskas pasiseks, nors netruksta ir baimės. Kartais šita baimė pasidaro taip neįveikiama, kad studentas bando perstatyti roles. Kodėl jis turi laikytis tų standartų, kuriuos universitetas arba visuomenė nustato? Kodėl universitetas arba visuomenė negali eiti pagal tuos standartus, kurie yra nustatyti studento?

Taip studentas pamazėl atmeta visuomenę, bando jai priešintis. Dėlto jis ima vartoti narko-

tikus, kurie teikia lengvą ištrūkumą iš realaus pasaulio. Be to, priešindamasis esamai slegiančiai tvarkai, studentas įsijungia į masinius protestus. Daugelis tai daro nesąmoningai, nesuprasdami protesto priežasties. Jie protestuoja tik dėl protestavimo — visi kiti daro, tai ir aš. Žinoma, nevysi taip galvoja. Yra studentų ir moksleivių, kurie pasirenka daug lengvesnį kelią, būtent, išeina iš mokyklos.

Ir vienas, ir kitas kelias baimė bei įtampa nugalėti yra netinkamas, nes baimė nėra nugalima bėgimu nuo jos. Vieniinteli tinkamas kelias baimė nugalėti yra drąsos ugdymas ir darbas. Nei narkotikai, nei demonstracijos, nei riaušės, nei bėgimas iš mokyklos studento atečiai nepaduos. Tai dideli žingsniai klaidingų kelių.

Vytautas Abromaitis

Šešios paskaitos į dieną — tai ne juokai!

Ankstyvą 1969 m. gruodžio 26 dienos rytą iš Toronto išvyko eilė automobilių, vežančių susidomėjusius moksleivius į žiemos kursus Dainavos stovyklavietėje. Maždaug tuo pačiu laiku iškeliauvo dar apie 50 jaunų ateitininkų iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių: Vašingtono Los Angeles, Niujorko, Hamiltono ir kitų vietovių. Po pietų jau visi buvo suvažiavę. Seniai nesimatę draugai sveikinosi, juokavo, atsiprašinėjo, kad neparašė laiško, o nauji kursantai greitai susirado galybės draugų. Lauke ant sniego įvyko krepšinio rungtynės, kurias laimėjo 18 kambarys. Pastarasis vėliau paragėjo kaip aktyviausias, bet ir netvarkingiausias rinkinys. Nežiūrint į šią linksma pradžią, kursai nebuvo vien žaidimai ir juokai. Sekančias keturias dienas kibome į rimtą darbą — šešios paskaitos į dieną, kiekviena paskaita maždaug po valandą. Ilgesni laisvalaikį turėjome tik po pietų, o šiaip tarp paskaitų galėjome tik penkiolika minučių atsisėpti. Po vakarienės vėl pra-

tybiniai darbai, diskusijos. Žinoma, vaizdas nebuvo toks blakus, kaip iš paviršiaus atrodo. Laisvalaikio metu ir sniego gniūžtėm pasimėtė (todėl grįžę sirgom), čiuožėm ant „Spyglio“ ežero, žaidėm stalo tenisą (kam arčiau širdies — lošė kortom), rašėm ir kursų laikraštėlį „Pusnis“, ruošėmės vakarinėms programoms arba atsigulė mąstėm apie lektorių iškeltas mintis.

Šių kursų tema buvo ateitininkų šeštasis principas — veiklumas. Giliau apie pačią temą bus parašyta sekanči kartą. Tuo tarpu galiu pasakyti, kad kursai buvo gana sėkmingi. Jei ne visus, tai bent daugumą uždegė naujomis idėjomis, parodė kelią į ateitį, kurią galim pasiekti grynai savo asmenine dinamika. Organizacija gali tik padėti. Kursai pažadino ryžtą toliau plėsti ateitininkšią veiklą bei ugdyti savo asmeninį veiklumą ryšium su visais penkiais ateitininkų principais, ugdančiais pilnutinį žmogų.

Almis Kuolas

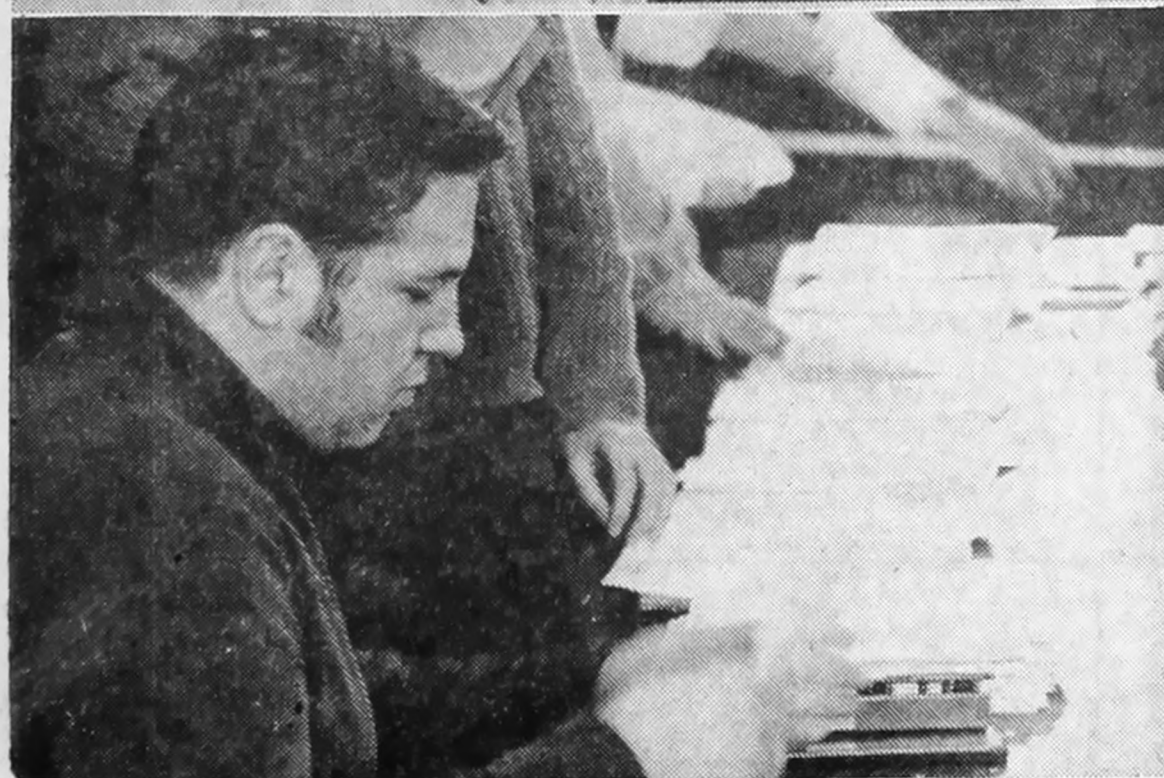
Montrealio jaunimas veikia ir neveikia

Montrealyje jaunimo organizacijų pilnai užtenka. Kad jų yra — niekas negali prieštarauti. Bet ar jos pilnai sudomina jaunimą? Geriau reikėtų klausti, ar bent kiek jos mus sudomina. Jei galima atsakyti „taip“, tai kodėl staiga (per paskutinius trejus ar ketverius metus) visos organizacijos susilubavo ir jų veikla iš kasdieninio veikimo perėjo į kažkokias miglas? Visos tos organizacijos veikia gerai, kurios pritaikytos jaunučiams bei šešiolikiniams arba „senimui“. Turiru pripažinti, kad yra vadina „jaunimo organizacijų“ studentams. Yra skautai, ateitininkai, Studentų Sąjunga (kadaise buvo vyčių tautinių šokių grupė). Skautai ir ateitininkai veikia gerai, bet tik kol jaunimas pabaigia gimnaziją ir pradeda studijuoti arba dirbti. Tada nustoja iniciatyvos, energijos, laiko ir net paprasto noro bendradarbiauti lietuviškoje organizacijoje. Studentų Sąjunga patraukia turbūt daugiausia montrealiečių. Bet, teisybė sakant, tai nėra tikra organizacija. Jos

susirinkimus reikėtų vadinti po būviais. O sąjungos tikslai turbūt nei valdžiai nežinomi, išskyrus „lietuviškai“ sakant, turėti „good time“. Ne tik mūsų pačių valdomos, bet ir „senimo“ organizacijos pradėjo pamazų stengtis prisivilioti jauno kraujo. Tokios grupės, kaip Aušros Vartų parapijos choras, šauliai, katalikės moterys ir net šeimelis, gundo studentus padidinti mažėjančias eiles. Daugiausia sėkmės turėjo choras, kurio net pusė dabar sudaro studentai, bet jie taip pat praleidžia daugiausia repeticijų.

Gerai pasižiūrėjus į Montrealio studentų amžiaus jaunimą, lengvai galima pamatyti, kad jie nebebei priklauso įvairioms organizacijoms, bet tuo pačiu metu nenori atsisąjaukti ir lietuviškų pobūvių. Jei nori lietuviškai pasikalbėti ar bent būti lietuvių tarpe, rengia privačius pobūvius arba ateina su tėvais ar draugais į parengimus, kuriuose dalyvauja ir daugiau studentų.

R. Staškevičiūtė

Moksleivių ateitininkų žiemos kursuose Dainavos stovyklavietėje. Viršuje: Saulius Kuprys iš Cicero ir sesuo Ignė Marijošaitė ruošiasi diskusijoms; apačioje: centro valdybos išdinininkas A. Juzonis su talkininkais tvarko raštus

Nuotr. A. Kuola

Kun. prof. Stasys Yla, vadovavęs moksleivių ateitininkų žiemos kursams Dainavos stovyklavietėje ir paruošęs platų kursą apie veiklos principą

Algis Puteris, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos pirmininkas, kalba moksleivių suvažiavime Dainavoje

Nuotr. A. Kuola

„Tiltai ir tuneliai“ -- jaunųjų poezija

PR. NAUJOKAITIS

AERODROME: bučiuojamės, tu ilerpi, aš tave matau per langą. Sukasi ratai, ir lieki taškas tušiam dangui“ (51 p.). Beje, eilėraštis be skyrybos ženklų. Pačiu stipriausiu čia idėtu eilėraščiui reikėtų laikyti „Tik“ — turtingi gamtos vaizdai, pagaunanti nuotaika, savaimingumas. Atrodo, kad K. Gaidžiūnas jau turi savo veidą, jaučia kūrybos kelią.

Marika Kvietkauskaitė ateina su dešimtimi eilėraščių, o vienuoliktas idėtas knygos pradžioje, lyg motto visai knygai. Jos dėmesys sutelktas ne tik į turinio prasmę ir nuotaiką, bet ir į išvirstinę eilėraščių formą. Eilavimas laisvas, bet lengvai plaukiantis, išpintas metaforomis, spalvingas ir skambus. Autorės santykius su savimi ir su pasauliu, atrodo, gliaul išjaustas, išsamiomintas. „Nieko nėra amžino: nei džiaugsmo, nei mėlės, nei taikos, tik skausmas amžinas, amžinas skausmas“ (63 p.). Sieloje nerimas, o pasirinkimas tėra vienas iš dviejų kraštutinumų: „pasiekti dangų, ar pragara... būti tikra meile, ar neapykanta... pasiekti saulę, arba dingt ir mirti“ (68 p.). O laimė buvo tada, kai poete priėmė pasaulį jau nesipriešindama: „Kada aš buvau vaikas ir gyvenau su pasauliu jam nesipriešindama, laimingos dienos supo mane, ir aš buvau rami. Mediniai drugeliai galėjo skristi tada“ (66 p.).

Mirga Pakalniškytė davė rinkiniui šešis eilėraščius. Būdingas autoriui naujų išraiškos formų įsiskaidymas. Tiesioginis išsakykymas jos nepatenkina. Stai kokių toli einančių vaizdų jau sukeliu lietus prie PEPSI reklamos: „Užkeik kokį vakarą, parodysiu senovinius puodukus ir lėkštes. Žinai, kartais laikrodžio tikse, lyg pasenęs“ (75 p.). Arba savo vienatvę ir atsisakymą nuo mielo asmens išreiškia kepimo tik vieno kiaušinio pusryčiams ir tuščia kėde, kuri atkakliai tyli. Būdingas yra autoriui miglotumas ir fragmentiškumas. Pvz. paimkime eilėrašči „Rūsy veidai pasisodino rūtą“. Ką autorė nuo norėjo pasakyti, skaitytojui neaišku.

Terese Pautienaitė pasisakė, kad ją žavi rytojaus paslaptinumas, bet dabarty ji mato žmogaus tragizmą, kuris labai vykusi yra išreikštas eilėrašty „Medžioklė“. „Žmonės išėjo į senovės miškus, kur dar medžiai žaliavo, ir paukštės balsas švytėjo sidabrinu lengvumu“, bet jie nusikaldino sidabrinės strelės, išstėpė varinius lankus ir, „kai skrido paukštė saulėn, įstrigo širdin jai strėlė, ir miškai aiėjo rauda, kai jos daina išnyko daisoje“. O žmonės dėlto tik supykė ir nusprendė, „jog iš viso nebuvo sidabrinės dainos“ (91 p.). Nusisekęs eilėrašty yra „Indas“. Iš viso duota 11 T. Pautienaitės eilėraščių. Jų daugumoje dar jaučiamas autorės įsiskaidymas, nespačios savės, neišspręstos turinio ir formos problemos.

Ramunė Sakalaitė rodo tik trimis eilėraščiais, savo išvirstinė forma primenančiais J. Meko „Pavienius žodžius“. Gal geriausiai autorė save išsako eilėraštyje apie jaunystę: „Siela mano ieško. Klaidžioja ji“ (100 p.).

Laima Svėgzdaitė priklauso prie tų knygų autorių, apie kuriuos galima pasakyti: jau turi savo veidą. „Tai tu esi miesto vaikas... Giliai ir susimąstymą nuleidai klausimų kibira ir atradai bedugnę, apjuostą kieta cementu... Gatvės sniegas ir juodas ledas teka tavo gyslose... Tavo dienos vienaspalvės, Viskas jau išklausineta...“ (103 p.). To miesto vaiko gyvenimo pulsą ir mėgina autorė pagauti, dažnai griebdamasi drastių metaforų: „Saulė kaip citrinų žievė plaukioja stiklinėje“ (105 p.), „Ikrai, citrina, kiaušiniai, ir

Pasitarimas dėl jaunimo kongreso

Antanas lietuvių jaunimo kongresas įvyks 1972 metais • Kur? Dar nežinia

PLB valdybos iniciatyva surengtas pirmasis laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyko 1966 m. Čikagoje. Jis buvo užsibrėžęs įvykdyti sekančius uždavinius: 1. Apžvelgti dabartinę lietuvių jaunimo padėtį, 2. Įtraukti jaunimą į lietuvišką gyvenimą, 3. Išryškinti jaunimo pasiekimus laimėjimus, 4. Uždegti dvasią naujiems darbams ir 5. Kelti tarpusavio bendradarbiavimo nuotaiką.

Daugumos lietuvių šis kongresas yra laikomas gerai pasisekusiu, ypatingai dėlto, kad jame dalyvavo didelis skaičius jaunimo — vien iš užjūrio virš 120. Tuometinis Lietuvių Studentų Sąjungos pirm. K. P. Zygas „Metraštyje“ taip rašė: „Kongresas tebera pasaulyje išsiskaidžiusiam jaunimui apjungiantis įvykis ir taipgi akstinas tolimesnei veiklai. Tai simboliškai jaunimą rišantis įvykis

— nelyginant Lietuvos apleidimo vyresniajai kartai. Tokių rišančių įvykių ir bendrų pergyvenimų išsivijęs studentijai ir jaunimui labai reikia.“

1969. 11. 9 d. posėdyje PLB valdyba nutarė rengti anttraji jaunimo kongresą 1972 m. Jo vieta dar galutinai neapspręsta, bet pageidaujama šio kongreso laiką suderinti su IV tautinių šokių švente ir dalį jos pelno paskirti iš tolimesnių kraštų atvykstančių jaunimo atstovų kelionių išlaidoms padengti. Pilna kongreso programa nebūtinai turėtų įvykti vienoje vietoje. Ji galėtų būti pvz. Čikagoje, stovyklavietėje ir Toronte.

PLB valdyba pageidauja, kad prie tiesioginio kongreso rengimo bei planavimo darbo būtų įtraukta kaip galima didesnis skaičius jaunimo. Tam tikslui visų kraštų LB vadovybės turėtų užmegzti glaudų kontaktą su jaunimo organizacijų vadovybėmis bei pavieniais asmenimis. Reikia sudaryti sąlygas jaunimui susitikti, reikia jį globoti ir su juo užmegzti glaudų, atvirą bei nuosirdų dialogą jaunimui rūpimais klausimais. Šiuose susitikimuose turėtų būti diskutuojami ir antrojo kongreso paruošiamieji darbai. Tegu būsimieji kongreso dalyviai pasisako, ar pirmo kongreso uždaviniai pasiliktų ir antrojo pagrindiniais tikslais, ar juos jaunimas norėtų papildyti. Jei taip, PLB valdyba mielai lauks konkrečių ir įgyvendinamų sugestijų dėl kongreso tikslų, vietos, laiko, programos ir kitų kongresą liečiančių reikalų. Visa tai norima išgirsti ir iš pačių kongreso dalyvių. Tad labai prašoma kongreso mintimis jau nuo dabar pradėti gyventi. Prieškongresines pasirošimas, jeigu jame dalyvaus gausus skaičius jaunimo visuose lietuvių gyvenamuose kraštuose, jau savaime bus labai didelė paskata darnesiam tarporganizaciniam bendradarbiavimui ir lietuviybės išlaikymui jauniesniųjų tautiečių tarpe.

Kongreso uždavinį planavimui ir jo darbų įgyvendinimui daug galėtų pasitarnauti stipriai suorganizuotos ir gerai veikiančios LB jaunimo sekcijos. Jų vienas iš pagrindinių darbų ir būtų žiūrėti, kad jau dabar tarporganizacinė draugystė gerai tarpų. Jose turėtų būti diskutuojami konkretūs kongreso darbai: organizaciniai, visuomeniniai, kultūriniai, finansiniai, programiniai. Jau dabar reikia pasisakyti ko laukiama iš kongreso stovyklų: kokio pobūdžio jos turėtų būti — viena, ar jauniesiems atskirai nuo vyresniųjų. Kokie kultūriniai parengimai, kas galėtų dalyvauti jų programose ir t.t.

Taigi, turime dešimtį jaunų poetų vienoje knygoje. Jų pasireikimai ir laimėjimai nėra viendodi. Vieni jų, kaip K. Gaidžiūnas, M. Kvietkauskaitė, L. Svėgzdaitė, J. Bradūnas, yra labiau išryškėję, kiti mažiau save suradę, bet visi teikia vilčių. Sis „Ateities“ leidinys turėtų būti rimtas autoriams paskatinimas leistis gliaul ir kūrybos gelmes, turtinti turinį, puoselėti formą.

TILTAI IR TUNELIAI. Jaunųjų poezijos rinkinys. Išleido „Ateitis“ 1969 m. Redagavo „Ateities“ leidyklos redakcinė komisija, viršelį piešė Giedrė Zumbakienė, spaudė Pranciškonų spaustuė, 126 psl., kaina nepažymėta.

„Gatvės berniuko nuotyčiai“

AL. GIMANTAS

Egzilinės mūsų literatūros labai dažnai net tikrai vertingi kūriniai dūlėja metų metais leidyklų ar knygų parduotuvių lentynose. Visai kitoks likimas buvo R. Spalio „Gatvės berniuko nuotyčiai“ apysakos, kurios pirmoji laida jau seniai išparduota ir buvo jaučiamas pageidavimas naujos tos knygos laidos.

Dr. Vydūno Fondas (Akademiniš Skautų Sąjūdis) mūsų skaitančiajai visuomenei pateikė tikrai vertingą šventinę dovaną — naują minėtios knygos laidą. Leidinys, turis 528 psl., tikrai puošniai išleistas, spaudos darbas, išėjimas atliktas beveik be prieštaištų. Ofsetinis spausdinimo būdas pilnai patenkins, nes puslapiai švarūs, raidės ryškios, eilutės nesugrūstos. Viršelis ir iliustracijos pieštos dail. Alg. Trinkūno. Gal nekiekvienam patiks viena ar kita piešinio detalė, tačiau niekas negalės prikišti dailininkui, kad jis, prieš iliustruodamas, neperskaitė veikalo. Jo piešiniai glaudžiai siejasi su knygos turiniu.

Skaitytojas, pradėjęs tokia knygą skaityti, nenorės atitraukti, kol visos neperskaitys. Reikia yra fabula, initriga ir vis knietis sužinoti kas vyks sekančiam puslapy, o po to ir vėl sekančiame ir t. t. Autorius yra vykusiai pagavęs lietuviškojo jaunimo psichologiją, elgseną, požiūrį į gyvenimą, santykį su žmonėmis ir visą aplinką.

Iš savojo jaunimo dažnai išgirstame, kad lietuviškos knygos neįdomios, nepatrauklios, persunkios, per daug nežinomu, nesuprantamų žodžių. R. Spalio „Gatvės berniuko nuotyčiuose“ kalbama gana suprantamu būdu, be imantinų žodžių ar frazių, kad mūsų jaunolis net ir su ribotu lietuvių kalbos žodynu būtų pajėgus suprasti. Be to, mūsų išleptam jaunimui negėda duoti ir rankas knygą, kuri ir savo išore ne kiek nėra menkesnė už gyvenamos aplinkos leidinius.

Tiesa, vis kalbame apie jau-

Visos LB kraštų valdybos pradžios sustiprinti centrinių jaunimo sekcijų veiklą. Kur tų sekcijų dar nėra, neatidėliojant jas steigti. Kur sąlygos leidžia, LB jaunimo sekcijas steigti ir prie apygardų bei didesnių apylinkių valdybų. Idealu būtų, kad šios sekcijos įsisteigtų visų kraštų didesnėse lietuvių kolonijose. Jaunimo sekcijos šioje veikloje turėtų remtis suinteresuotais individualais ir rūpintis sudaryti sąlygas dalyvauti visų pažiūrų ir išitikinimų lietuviams. Tad sekcijų susirinkimuose kviečiami visų jaunimo organizacijų nariai ir taip pat LB darbai pritarią, bet organizacijos nepriklausą lietuvių. Šalia studentų bei nestudijuojančio jaunimo, darban įtraukime ir vyresniųjų klasių gimnazistus, nes jie 1972 m. jau bus antro ar trečio kurso studentai.

Jaunimo sekcijos išsirenka arba susitarimo būdu rotacine tvarka deleguoja prezidiumą, kuris planuoja sekcijos darbus, siekdamas įtraukti visus sekcijos narius. Prezidiumas palaiko santykius su LB valdybomis.

PLB valdyba pavedė vykdomajam vicepirm. dr. Antanui Butkui ir jaunimo reikalų vicepirm. Mildai Lenkauskienėi š.m. pavasarį suaukkti jaunimo organizacijų bei LB jaunimo sekcijų atstovų pasitarimą kongreso reikalui. Jame bus svarstomi būdai ir galimybės sudaryti pirmąsias paruošiamąsias komisijas kongresui planuoti, lėšoms telkti ir kitoms darbams vykdyti. Suvažiavime bus svarstomos komisijų veiklos gairės, jų kompetencija, atsakomybė bei atskaitomybė. Galutinai paruoštos komisijų veiklos taisyklės bus pateiktos PLB valdybai patvirtinti.

LB jaunimo sekcijos visuose kraštuose jau dabar turėtų sukelti jaunimo tarpe sudomėjimą kongresu, kur turėtų išsiskirti jų pageidavimai. Pasisakymų raštų ypač laukiame iš tolimiesniųjų kraštų, kurių jaunimas, deja, paruošiamuose darbuose dėl didelių nuotolių negalės dalyvauti. Pasisakymus prašome siųsti PLB valdybos vykd. vicepirm. 2370 Glenhurst Rd., Cleveland, Ohio 44118, USA. Pirmųjų pasisakymų laukime iki š. m. balandžio 1 d.

Dr. Antanas Butkus, vykdomasis PLB vicepirm.

„JAUNIMO ŽIBURIAI“ kviečia visus jaunuosius tautiečius būti bendradarbiais. Rašykite straipsnius bei pasisakymus jaunimui aktualiais klausimais, kurkite poeziją, humoristinius rašinius, piešinius ir siųskite „Tėviškės žiburių“ adresu.

„JAUNIMO ŽIBURIAI“ kviečia visus jaunuosius tautiečius būti bendradarbiais. Rašykite straipsnius bei pasisakymus jaunimui aktualiais klausimais, kurkite poeziją, humoristinius rašinius, piešinius ir siųskite „Tėviškės žiburių“ adresu.

Nijolė Narbutaitė ir Halina Kerševičiūtė Rodney, Ont., uoliai dalyvauja vietos lietuvių veikloje

„Mūsų išminčius“ Antonas Gudinskas — jauniausias ateitininkų žiemos kursų dalyvis Dainavos stovyklavietėje

Ramunėlė

Lauku baltoji ramunėlė, Šypsaisi man šiandien Nauja viltim.

Aš tavo žiedlapio pabalusiu

Aš dažinau

Laukų kvėpėjimą.

Laukų baltoji ramunėlė,

Dainuok dainelę

Laukų grožio.

Pievu kvėpėjimą

Užmiega žiogas,

Praeina šimtmečiai

Ir mes visi...

S. M. V.

ŽIBURĖLIAI

mūsų mažiesiems

Visa Lietuva – mano namai

Atpasakojimas iš Tumo-Vaižganto knygos "Pragieduliai"

Ūkininkas Šešiavilkis parsivežė savo sūnų Napoleoną iš Vilniaus gimnazijos namo į savo ūkį. Napalys mylėjo gamtą ir greitai įsitraukė su dideliu noru į visus ūkyje jam pavestus darbus. Jis arė, sėjo, šėrė savo arkliaukus grūdais. Jautėsi esąs laimingas. Kaime jis matė daug grožio laukų žieduose, dobiluose, girdėjo žiogių muziką. Mylėjo Dievą ir lankydavosi į Sv. Jono altuius. Napalys buvo gabus. Sugėbėjo padaryti grėblį, nupinti iš karklų krepšį ir pataisyti ūkiui reikalingus įrankius. Napalį pamilo ne tik namiškiai, bet ir visos kaimo jaunimas. Laisvu laiku Napalys daug knygų skaitė. O kai lietu-

vai pradėjo spausdinti Prūsijos knygas ir laikraščius, Napoleono knygu lentynėlė praturtėjo. Napalio tėvas Šešiavilkis turėjo savo malūną. Kartą tėvas sugalvojo tą malūną parduoti ir iš Pašvenčių išsikelti prie Ventos. Bet pardavęs malūną labai galvėjęsi. Jis negavo tiek pinigų, kiek buvo manęs gauti. Kai kėlėsi iš gimtojo lizdelio, visi verkė, tik Napalys neliūdėjo. Jam rodėsi, kad visa Lietuva yra jo namai. Jis galvojo, kad bus reikalingas ir naujoje vietoje.

Tad valio Lietuva, mano gamta, mano pasaka ir mano žmonės!

Arūnas Jonikas

Mano katinėlis

Mano katinėlis
Sudino juodumo.
Jis nesuvisėles,
Visad linksmas būna.

Rašes kamuoliuką,
Po grindis gamioja,
Kui siūlis išsūkęs
Visus išvynioja.

Uodegą iškelės
Strykt — jau jis ant stalo,
Rašala paliejęs,
Viską verčia, mala.

Oi, tu katinėli,
Tau į kailį dėčiau,
Jeigu išdykūno
Šitai nemylėčiau!

J. Narūnė

Mažoji šeimininkė

Oi patarkit ką daryt —
Atvažius svečiai poryt.
Šeimininkė aš maža
Vaisint noriu juos sriuba.
O patarkit ką daryt —
Ką iš daržo sulaužyt?
Aš daržovių daug turiu,
Bet man virti iš kurių?
Žirniuku, buruku,
Agurkų ir morkų,
Petruškių, arbūzų
Ir du kukurizų,
Šešis pomidorus
Ir ropę dar stora,
Pipirų, rūgštynių,
Pupelių ankštinių.
Tai visos daržovės,
Kurias aš turiu.

A. Abromaitienė

Vasario šešioliktoji

Lietuviai, kaip ir visi žmonės, myli laisvę. 14–15 amžiuje Lietuva buvo nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Tada ji buvo garbi visoje Europoje, bet turėjo daug priešių, kurie norėjo užimti ją. Mūsų kova už laisvę buvo sunkesnė už kitų tautų. Lietuviai turėjo daug kentėti. Kai Rusija užėmė Lietuvą, norėjo, kad lietuviai užmirštų kalbą ir surastų. Rusai neleido spausdinti lietuviškų laikraščių. Daug knygnešių savo galvas už knygą paguldė.

Daug lietuvių mirė ir kentėjo už laisvę, bet jie laimėjo. 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos Taryba Vilniuje paskelbė Lietuvą nepriklausoma valstybe. Lietuva buvo laisva ir vėl pradėjo statyti mokyklas ir dirbtuves. Deja, Lietuva nebuvo ilgai laisva — 1940 m. birželio 15 d. Lietuva vėl pavergė rusai. Bet lietuviai dar neužmiršo savo kalbos, ir mus ta viltis stiprina.

Gina Draudvilaitė

Sniegas

Sniegas yra baltas, nėra sunkus; kai sutirpsta, pasidaro vanduo. Jeigu nori, kad būtų skanus, reikia cukraus.

Jeigu daug sniego suspaudi rankoje, gali padaryti sniego gniūžtę. Su ta sniego gniūžte gali pataikyti į savo draugo šiltą nugarą ir jis greitai gali sušalti.

Kartais sniegas apdengia duobę, ir žmogus, nematydamas, gali jį kirsti. Sniegas reikškia džiaugsmą, juoką, malonumą, muštynes, o kai kada ir ligoninę.

Sniegas gali būti geras ir blogas. Geras sniegas gali būti sporto atžvilgiu pvz. slidinėjimui, ledo rituliui. Blogas sniegas tada, kai pvz. žmogus paslysta ant kieto sniego ir susižeidžia — susilaužo ranką ar koją.

Sniegas padaro ir daug eismo nelaimių, kurios pasibaigia sužeidimais, o kartais ir mirtimi.

Aš manau, kad be sniego mūsų žemė būtų labai karšta vieta gyventi ir mums būtų labai sunku tą karštį pекti.

Petras Razgaitis

Šaukštas daug ką žino

Onutė, grįžusi iš vaikų darželio, padeda mamytei namų ruošoje. Šiandieną, užsėdėjusi prie juostės, sluosto indus. Bešluostidama didijį šaukštą, užklauso: — Mamyte, kodėl šitas šaukštas neblizga kaip kiti? Jis toks keistas, atrodo lyg iš medžio padarytas!

Mamytė nusišypsojusi tarė: — Tai tiesa, šitas šaukštas yra medinis ir todėl neblizga, bet man jis brangiausias iš visų.

Mamytė susimastė, Onutė gi vis nerimo:

— Pasakyk kodėl?
— Todėl, kad tai senelio dovana. Jis pats savo rankomis išdrožinėjo iš klevo medžio, kuris augo mūsų kieme. Karo metu, kai aplink dundėjo patrankos ir priešas artinosi ir mūsų kraštą,

mes išskubėjome iš gimtųjų namų. Ligtas senelis, atsisveikindamas prie vartų, išdalino visiems po medinį šaukštą, sakydamas:

— Kai būsite toli toli nuo Lietuvos, gal tas medinis šaukštas prakalbės ir jus, gal primins gimto krašto grožį Ventos pakrantėje. Neužmirškite Lietuvos!

Tai buvo pro sąrašas ištarti paskutiniojo senelio žodžiai. Dabar tas šaukštas mums daug ką primena.

Onutė atidžiai klausė mamytės pasakojimo. Priglaudusi šaukštą prie krūtinės, paklausė: — Mamyte, ar aš galėsiu tą medinį šaukštą palikti prisiminimui savo tėlėms?

A. Abr.

Baltiečių sporto veikėjų suvažiavimo dalyviai Toronto Prisikėlimo patalpose sausio 17 d. Iš kairės: Iovis P. Akers, estas E. Roadus, e. G. K. Lomp, e. E. Herman, e. M. Kreem, V. Jokūbaitis A. Kuolas, K. Lukošius; stovi: Iov. A. Grinbergs, Iov. V. Soliss, Iov. T. Ansons, J. Balsys, A. Supronas, S. Krašauskas

Sportinis baltiečių bendravimas

Sausio 17 d. Toronte įvyko S. Amerikos Baltiečių Sporto Federacijos metinis suvažiavimas. Lietuviams atstovavo sporto darbuotojai — V. Jokūbaitis iš Klevelando, K. Lukošius, Al Kuolas, J. Balsys, A. Supronas ir Sig. Krašauskas iš Toronto. Federacijos pirm. Z. Zentinis dėl ligos nedalyvavo. Pirmininkauti buvo išrinktas R. Bulite — latvis.

Darbotvarkės pirmoje dalyje apžvelgta 1969 m. sportinė veikla, finansiniai reikalai, iškelti kaikurie organizaciniai nesklendimai. Konstatuota, kad kaikuorose varžybose buvo parodyta ypatingai didelio sudi domėjimo tiek iš sportinės — varžybines, tiek organizacinės pusės. Tai skatina šią baltiečių sportinio bendravimo tradiciją stiprinti ir tęsti toliau. Antroje darbotvarkės dalyje po ilgų diskusijų buvo priimtas, nors ir nevisai detalus, 1970 m. baltiečių sportinių varžybų planas. Beveik visas 1970 m. varžybas, su mažomis išimtimis, vykdys latviai. Jų atstovas,

Kanados Latvių Sporto Federacijos pirm. V. Saliss, labai optimistiškai nusiteikęs dėl jų pasisekimo, skatino visas tautybes atkreipti dėmesį ne vien tik į sportinių varžybų pasekmes, bet ir į patį baltiečių sportinės veiklos principą.

1. Slidinėjimo varžybos — vasario mėn. arba kovo pradžioje.
2. Krepšinio ir tinklinio varžybos — Čikagoje gegužės mėn.
3. Stalo teniso varžybos — Toronte balandžio mėn.

4. Lengvosios atletikos varžybos jaunučių ir mergaičių klasėse — Toronte rugsėjo mėn. Šias varžybas rengs estai.

5. Plaukimas visose klasėse — Toronte balandžio mėn.

6. Golfo varžybos — Detrote rugsėjo mėn. Rengs lietuviai.

7. Futbolo (soccer) varžybos; estai su latviais žais Toronte, estai su lietuviais — Niujorke, lietuviai su latviais — Toronte. Šių visų varžybų

data bus pranešta varžovams bent šešias savaites prieš rungtynes. Jos numatomos rugpjūčio mėn.

8. Sausio varžybos — Toronte rugsėjo arba spalio mėn.

9. Lengvosios atletikos varžybos vyru, moterų ir jaunių A klasėse liepos 21 d. naujame latvių stadione netoli Hamiltono.

10. Lauko teniso varžybas vykdys latviai. Vieta, data nenustatyta.

11. Sachmatų varžybų laiką, vietą ir t. t. palikta apspręsti centriniam organams.

Estų atstovai siūlė į varžybų kalendorių įtraukti sunkumų kilnoji mą ir imtynes. Šis klausimas paliktas atviru.

Diskusijose estų atstovas E. Herman siūlė greta dabar veikiančios Baltiečių Sporto Federacijos steigti atskiras Amerikos ir Kanados Baltiečių Sporto Federacijas, kurios pakaitomis kas metį būtų atsakingos už bendras baltiečių varžybas. Jo nuomone, tai palengvintų organizacinius reikalus ir darytų sėkmingesnę bendrąją veiklą. Klausimas paliktas atviru. Greta techninių siūlymų, liečiančių organizacinius varžybinius klausimus, siūlymas pakelti kiekvienos tautybės mokesčių dvigubai, t. y. iki \$80, priimtas vienbalsiai. Tikslas — sustiprinti idėją, kad nebūtų vargo kaikuoriams finansinėms problemoms išspręsti.

Žvelgiant į pasisakymus, siūlymus ir padarytas išvadas šio suvažiavimo metu, tenka daryti išvadą, kad baltiečių sportinės varžybos yra vertos didelio dėmesio. Šia tradicija turime tęsti, įieškoti geresnio bendradarbiavimo ir supratimo vieni kitų, turime mūsų jaunimą supažindinti ir skatinti tęsti mūsų tautines tradicijas. Estų atstovas K. Lomp gražiai išsireiškė: aš negalvoju apie save ir Jus; mano didžiausias noras yra padėti mūsų jaunimui; tai mūsų pareiga. Daug tiesos. Sportinį bendradarbiavimą, varžybas panaudokime kaip priemonę mūsų tautinių principų ir tradicijų perteikimui jauniesiems.

Sig. Krašauskas

SPECIALUS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Muitas ir visos išlaidos apmokėtos. Gavėjas nemoka nieko.

IT-605 \$31.80 JAV.
4½ sv. rūkyto bekonio, 2¼ sv. taukų, 4½ sv. ryžių, 4½ sv. cukraus, 4½ sv. kviet. miltų.

IT-607 \$34.70 JAV.
20 svarų kviet. miltų, 20 svarų ryžių.

SPECIAL 1 \$38.50 JAV.
10 sv. taukų, 10 sv. kviet. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

DELICIOUS \$45.00 JAV.
1¼ sv. deg. kavos, 1 sv. šveic. šokolado, 2¼ sv. cukraus, 2¼ sv. ryžių, 1¼ sv. sviesto, 1¼ sv. šveic. sūrio, 1¼ sv. rūk. bekonio, 1¼ sv. rūk. kumpio, 2¼ sv. marmelado, 2¼ sv. kviet. miltų, 1¼ sv. puikių biskvitų.

10 SKARELŲ \$46.00 JAV.
5 vilnonės skarelės, be kutų, su dideliu ir mažom gėlem ar turkišku raštu, įvairių spalvų ir 5 šilkinės įvairių spalvų skarelės.

ITALISKI NAILONO LIETPALČIAI

Vyriški ar moteriški, visų dydžių; spalvos: tamsiai mėlyna, tamsiai žalia ir tamsiai ruda.

1 LIETPALČIS su visais mokesčiais \$25.90 JAV.

2 LIETPALČIAI su visais mokesčiais \$39.30 JAV.

SPECIALUS PASIŪLYMAS
Kailinio apsiausto imitacija, pagaminta iš garsios Borgana medžiagos kailio (tamsiai rudas) ar persiško karakulo (juodo). Tokia žema kaina niekur pigiau negausite.

SU VISAIS MOKESČIAIS \$89.00 JAV.

Užsakykite dabar tik per INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23-rd St., New York, N.Y. 10010, USA.

PRASYKITE NEMOKAMŲ KATALOGŲ

A. Čeponis, laimėjęs I vietą šaudyme ir "Tauro" klubo dovanas Toronte Nuotr. B. Torvydo

Maloniai kviečiame visus lietuvius į

VASARIO 16 ŠVENTĖ

ST. CATHARINES, ONTARIO,

š. m. vasario 7, šeštadienį, 6.30 v. v.,

slovakų salėje.

PO MINĖJIMO — LINKSMOJI DALIS.

GERAS ORKESTRAS, BUFETAS, LOTERIJA.

Moksleiviams įėjimas į minėjimą nemokamas.

KLB St. Catharines apylinkės valdyba

ST. CATHARINES, ONTARIO

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMY.

BES minėjimą rengdami, kviečiame visus kolonijos lietuvius prisidėti prie šios šventės ruošos. Bendruomenės valdyba apgailestauja, kad šioje veikloje lietuvių kolonijoje buvo pradėję reikštis nesusipratimai ir pasiekė spaudą. Tokie reiškiniai nėra naudingi nei asmeniui, nei organizacijai, nei Bendruomenei. Buvusias nesantaikas pamirškime ir stenkimes šalinti jas. Džiugu, kad šiuo

metu padėtis gerėja.

Bendruomenės valdyba stengsis ir ateityje šia linkme dirbti. Ji nuodėdžiai prašo visus lietuvius siekti darnesnio sugyvenimo.

KLB St. Catharines apylinkės valdyba:

pirm. J. Sarapnickas,
sekr. P. Polgrimas,
ižd. P. Dauginas,
narys A. Švažas

SUKAKTUVINIS "T. ŽIBURIŲ" VAJUS

Dvidešimtmečio proga skelbiame "Tėviškės Žiburių" platini mo vajų. Kviečiame visus savitaisiškai skaitytojus, rėmėjus, bičiulius, lietuviškosios spaudos tautininkus prisidėti prie dar didesnio skaitytų rato praplėtimo. Kiekvienas naujas prenumeratorius bus žingsnis lietuviškosios spaudos stiprinimo linkme. Norėdami tuos žingsnius paskatinti bei palengvinti, skelbiame atpiginti pirmamečiams naujiems skaitytams. Jiems metinė "TŽ" prenumerata — tikrai \$4.00 (visiems kitiems — \$6.00). Tad visus kviečiame į talką:

1. SKAITYTUJUS — užsakyti "TŽ" dar jų neprenumeruojančiam tautiečiui arba prie savo metinės \$6.00 prenumeratos pridėti auką laikraščiui paremti;

2. PASITURINČIUOSIUS — tapti pastoviais rėmėjais — garbės prenumeratoriais, mokant metinę prenumeratą po \$10.00;

3. PLATINTUJUS — pasiūlyti "TŽ" dar jų neprenumeruojantiems pagiginta kaina (pirmiesiems metams);

4. BICIULIUS — atsiųsti "TŽ" administracijai adresu tų tautiečių, kurie domisi lietuviška spauda; jiems "TŽ" bus siunčiami nemokamai susipažinti.

LEIDĖJAI

"Grandinėlės" P. Amerikos Išvykos
Vykdomajam Komitetui

"Grandinėlės" išvykai į Pietų Ameriką siunčiu

\$..... auką

Aukotojo vardas ir pavardė

Adresas

zip

Cekius prašom išrašyti "Grandinėlės" vardu ir siųsti šiuo adresu:

"Grandinėlė",
c/o Mr. V. Staškus,
110 East 226th Street,
Cleveland, Ohio 44123, USA

Kiekvienam aukotojui bus pasiųstas asmeninis pakvitavimas ir padėka. Bendrasis aukotojų sąrašas bus paskelbtas spaudoje.

POGRINDIS RUSIJOS PLOTUOSE

(Atkelta iš 3-čio psl.)

leriu.

Kaip jis žiūri į savo pasitraukimą iš Pogrindžio Bendrijos? "Tai Dievo valia" — atsako pastorius. "Jeigu aš būsiu pasiūstas atgal, priimsiu tai vėl kaip savo misiją."

Raštai Rusijon

Ar reikia siųsti už geležinės uždangos tikybinius raštus? Tai būtina. Žmonės jų alksta, sako pastorius. Trisdešimt penkių šeimų religinė bendruomenė po puslapį išskirsto turimą Bibliją ir taip keičiasi puslapias savo tarpe, kad tik jie ir jų vaikai galėtų naudotis šventu žodžiu. Kai buvo atspausdinta "Komiškoji Biblija", sukarikūrinta komunistų Biblija, leidinį bemaťant išpirko, nes greta sušlykštinto teksto buvo ir autentiškų Biblijos posakių...

Rusų religinis pogrindis platinamas daug leidinių. Ir tas "Samizdat", garsus Solženicino ir Danilio raštų multiplikavimu, yra labai aktyvus religiniame pogrindyje. Ranka perrašyti teks-

tai esą taip išplitę žmonės, kad neįmanoma jų eliminuoti. Kasdieną lokalinėje spaudoje minimi teismai "religininkams" liudija, kad 50 metų žiauriojo persekiojimo neišdildė žmonių dvasioje augstėnės Idėjos.

"Jesus To the Communist World" misijos jau yra Argentinoje, Australijoje, Čilėje, Danijoje, Prancūzijoje, Britanijoje, Olandijoje, Airijoje, Italijoje, Naujojoje Zelandijoje, Norvegijoje, Pietų Afrikoje, Pietų Korėjoje, Rodezijoje, Švedijoje, Šveicarijoje, JAV ir V. Vokietijoje. Tos organizacijos biuletenis gaunamas: Box 11, Glendale, Calif. 91209, USA.

Pasikalbėjime neradome ryškesnių duomenų apie Pabaltijį ir Lietuvą. Tas raudonos bangos užgožtas kraštas pažįstamas iš to, kad dvi lietuvaitės surašė "Marija, gelbėk mus" maldaknygę ne Lietuvos teritorijoje, bet Sibiro tolybėse... Ir iš visokaus Teofilio Matulionio nuotraukos 1956 metu, po kalėjimo kančių...

JIB VARTODAMAS NEBŪSI NEI PLIKAS, NEI ZILAS

JIB vartotojas 16 savaičių

pusę metų

vienus metus

Fotografijos rodo, kad JIB vaistai ATAUGINA PLAUKUS, pašalina pleiskanas, šašus, niežėjimą, sualko plaukų slinkimą, gražina natūralią plaukų spalvą MOTERIMS ir VYRAMS užtikrintai. JIB 8 uncių bonka — \$6.00. Užsakymus su pinigine perlaida siųskite JIB laboratorijai atstovybės Kanadoje adresu:

JIB Laboratorija, 2498 Dougall Ave, Windsor, 12. Ont.

HOME OWNERS CENTRE

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

• Įvairios medžiagos namų taisymams
• Lentos, faneros, stogams dengti medžiagos
• Grindų, lubų ir sienų plytelių
• Atliktom visus statybos darbus ir remonus

Cicero vysk. M. Valančiaus moksleivių ateitininkų kuopos jaunioji atlieka sceninę programą Nuotr. Ed. Sulaičio

SU TĖVIŠKE ŠIRDYJE

A. TYRUOLIS

Pastaraisiais metais lietuvių išeivijos poezijoje gan aktyviai ėmė reikštis mūsų moterys poetės. Į jų tarpą šiemet įsiriškavo ir O. B. Audronė, ateidama jau su trečiuoju savo poezijos rinkiniu "Tik tau ir man" (pirmasis — "Beržų pasakos" pasirodė 1952, antrasis "Žingsniai take-liu" 1966 m.).

Lyginant su negausiu, kruopščiai atrinktu V. Bogutaitės nesenai pasirodžiusiu rinkiniu "Lietus ir laikas", Audronė eilėmis yra itin "turtiną". Greičiausia ji nėra dariusi didesnės atrankos, nes panašaus turinio eilėraštis pasirodė tai vienam, tai kitame rinkinio skyriuje.

Atrodo, gyvai jaučiamas reikalas save išsakyti, kitiems save išreikšti, daugiausia dainuotinė nuotaika, ne tiek einant į gilumą, kiek į platumą. Viena proga autorė rašė: "Džukos, beveik kiekvienas, gimsta, verki, džiaugiasi, miršta — poezijoje. Tai taip natūralu, kaip alsavimas".

Bet koks tai išsiskyrimas? O gi lemtinis, pats gyviausias, niekad nenumarinamas. Tai atsi-neštinis kraitis iš ten, iš toli pasilikusios tėviškos. Ar poetė kalbėtų apie Amerikos didmies-tį, kurio paunksnės ji gyvena, ar kalbėtųsi su Dievu, kuriam turi daug ką išsakyti, ar paga-liau nardytų šios dienos gyvenimo sūkuriuose — visur pasigirs-ta jos netektos tėviškos atsimi-nimų aidas. Kartais tai reikiama, kad miglotai, vos numano-mai, kartais gi visiškai aiškiai ir atvirai. Tragika kyla, kai tėviš-kė niekur svetur nepasikartoja:

O niekur savo tėviškos
Pasaulio nerasi —
Takeliai be poezijos
Ir lūkesčiai
Visi. (Be poezijos, p. 27)

Tai toks visas pirmasis rinkinio skyrius, būdingai pavadintas "Nemainingia" (atsėit, tėviškos į nieką pasaulio). Geresnieji šio rinkinio eilėraščiai sudėti į an-trąjį skyrį "Ar ateisiti?". Trečia-sis ir paskutinis rinkinio skyrius "Ant kranto", kur kalbama religinėm ir rūpimom temom, vėl turi daugiau nukrypimo į prozinį išsiskyrimą.

Norėdama laisviau išsakyti, Audronė juo toliau, juo vis la-

biau nukrypo nuo tradicinio, anksčiau jos pačios puoselėto, ketureilio. Bet dar ir šiame rin-kinyje yra keli šia forma para-šyti eilėraščiai. Skamba lyg ir paradoksiškai, bet ten, kur au-torė save "suima" tradiciškai, pasidaro žymiai poetiškesnė. Pvz.:

Kam nuneši, birželi,
Maldas neįkalbėtas —
Gyvenimas tai šauksmas,
Po kryžiumi sudėtas.

(Kam nuneši? p. 68)

Tapat galima pasakyti ir apie tokį eilėraštį, kaip "Deičia", ku-ris irgi parašytas ketureiliais.

Cia nenoriu vien ginti to tra-dicinio ketureilio, lyg jis tik ir būtų viso poetiško laidos, bet vis tik reikėtų laikyti poetės kaip ir maniera paprastame keturei-lyje "užlaužti" vieną žodį ir pa-daryti penkiaeilį (p. 101, 153). Pagaliau laisvas eilėavimas ne-kartą poetę yra įvedęs į nema-lonia prozinio išsiskyrimo pagun-dą, kaip pvz.:

Ir kad religija,
Tauta
Ir papročiai
Nėra šio krašto praeitis,
Kaip tu manai dabar.

(Jaunimui, p. 147)

Laimei, tokių vietų tėra ne-daug, ir aplanai negalima saky-ti, kad laisvas eilėavimas Audro-nėi netiktų.

Siaip jau Audronė mus žavi sa-vo religiniu nusiteikimu, savo kūdiškiškai jautria siela, savo hu-moristiniu vadavimu iš sun-kių padėčių, savo įgimtu dainin-gumu. Pagaliau poetė sugeba pakilti augščiau visų minčių apie žemiškąją tėviškę ir išreikš-ti pačią giliausią mintį, kuria va-dovaudavosi mūsų protėviai, kaip matyti iš laudies dainų:

Tavo pavasariai
Ir tavo rudens
Ir visas takas
Subėga
I amžinybės laukiančias duris —
Pasišokėdami
Ir be liūdesio,
Nes ten tikrai namie
Per amžius būsi tu.

(Ne lapas, p. 135)

O. B. Audronė, TIK TAU IR MAN. London, Nida Press, 1969, p. 159. Kaina nepažymėta.

"THE LITHUANIAN WOMAN"

Tai Lietuvių Moterų Klubų Federacijos išleista knyga. Spausdinta Franciscan Press, Brooklyn, New York, 1968 m. Redaktorė — Birutė Novickas, talkininkės — Irena Banaitis ir Marija Noreika. Veikalo apimtis — 197 psl., kurių 71 — tik fotografijoms.

Turinus susideda iš įvado, redaktoriaus žodžio, septynių skyrių, trijų priedų, lietuviškų dai-nų ir fotografijų. Pirmieji trys straipsniai skiriami legendoms ir istorinei medžiagai nuo Min-daugo laikų iki Lietuvos nepri-klausomybės atgavimo. Ketvir-tame straipsnyje skaitytas yra suapžindinamas su plačia lietu-

vių moterų veikla Lietuvos ne-priklausomybės laikais. Viskas dėstoma labai paviršutiniškai, tik šiek tiek paliečiant atskiras šakas. Suminėtos pavardės kai-kurių veikėjų, artistų, meni-ninkių.

Siek tiek daugiau, apie 22 puslapius, užima straipsnis apie lietuves moteris išeivijoje ir 42 puslapius apie moterų organiza-cijas. Ypač pabrėžiama F.L.W.C. C. veikla Amerikoje. Išimtinai šitai veiklai ir yra skiriamos iliustracijos veikale; 70 pilnų puslapių supažindina skaitytojus su narėmis, pirmininkėmis ir svečiais bendruose ir lietuviš-kuose moterų klubuose. At-spausdintos ir kelios trumpos biografijos šioje veikloje pasi-žymėjusių pirmininkių.

Pirmajame priede yra išvar-dinti tarptautiniai suvažiavimai, kuriuose dalyvavo lietuves mo-terys nuo 1920 m. Antrame prie-de yra sužymėtos lietuves atstovės, dalyvavusios bendruose fe-deracijos moterų klubų suva-žiavimuose. Trečias priedas skir-tas dainoms — L. Rėzos, Rui-gio ir A. Juškos, išverstoms į anglų kalbą.

Leidinyje bandyta suminėti lietuves moteris nuo seniausių laikų iki dabar, tačiau išskeliamą daugiausia tik Lietuvių Moterų Klubu Amerikoje veikla. Dėlto ir knygos pavadinimas yra klai-dinantis, nes suminėtos isto-rinės asmenybės skiriama tik 10 iki 15 eilučių kiekvienai.

Mano manymu, nebuvo reika-lo pasižymėjusioms moterims, kurios žinomos lietuviška galū-ne "ienė" arba "aitė" duoti vy-riskas galūnes, kaip Europoje ir Amerikoje įprasta. Jeigu kas įsivertina, tikrai istorijoje ir nepaprastai sunkiomis sąlygo-mis pradėjo rengti "Lietuvių kalbos žodyną", kurio dėl anks-tyvos mirties suskubo išleisti tik vieną saviųinį (1924 m.), iki žo-džio antrąjį. 1930 m. pa-baigoje Švieto ministerija pa-vedė kalbininkui J. Balčikonui testą K. Būgos pradėtą darbą ir iki 1941 m. vidurio žodyno re-dakcijos darbuotojai, talkinin-kaip papildė "maždaug vienu mil-jonu lapelių". Dabar žodyno re-dakcija jau turi apie tris mil-jonus lapelių. Iš tiesų, tai mil-žiniškas ne tik redakcijos, bet visos lietuvių tautos darbas.

Prisimenu, Vytauto Didžiojo, vėliau Vilniaus universitete, lie-tuvo kalbos ir literatūros stu-dentai buvo paprašyti rinkti se-nuos žaidžius. V. A.

Krito i akį keli istoriniai ne-tikslumai. Pvz. Birutė laikoma ne kunigaikščio, bet žemaičių bajoro Vidmanto dukterimi. Skaitome, kad Vytauto žmona Ona buvo lordo Sudimano se-oso, nors niekad neteko skaity-ti Lietuvos istorijoje, kad Lie-tuvoje būtų ir lordai. Plateraitė mirė nuo plaučių ligos, bet ne nuo žaidžių. V. A.

Dailininkas Jonas Rimša savo studijoje Santa Monica, Kalifornijoje

Nuotr. Lino Baškauskio

Daugiatomis lietuvių kalbos žodynas

ALGIRDAS GUSTAITIS

Lietuvos TSR Mokslo Akademijos Lietuvių Kalbos ir Literatūros Institutus Vilniuje redaguoja "Lietuvių kalbos žodyną", kuris bus daugia-tomis, aiškinamasis žodynas. Redak-cinė kolegija sudaro: J. Kruopas (at-sak. redakt.), A. Lyberis, J. Paulauskas, J. Senkus, B. Tolutienė. Techn. redaktorė E. Juzienienė. Korektorė A. Sulgaitė.

Pirmasis "Lietuvių kalbos žo-dy-nas" išleistas antru leidiniu "Min-ties" leidyklos Vilniuje 1968 m. 5000 tiražu; apima nuo a iki bzinkti žo-dzius. 1230 psl. Kaina 3 rubliai ir dvi kapeikos. Spausdinta Kaune. Kie-tais juodais viršelais, auksinės spal-vois spaudais nugarėje ir viršelyje. 19 x 25 centimetrų formato.

Reikia sveikinti lietuvių s mokslininkus, jau parengusius ir išspausdinusius kelis to žody-no tomus. Tokį lietuviškos kul-tūros darbą sunku vykdyti, juo-ba, kad okupantams rusams ne-kaltas lietuvių kalbos žodynas užkliuvo. Kaikurie darbai buvę konfiskuoti, kalbininkams įkal-ta griežtai laikytis nustatytų taisyklių. Tai galima suprasti ir Pratarms IV psl.:

"Rengiant spaudai tolimesnius Žo-dyno tomus, iškilo reikalas PASA-LINTI kai kuriuos juo TRUKUMUS ir visa žodyno rengimo DARBA PA-GRISTI TARYBINE LEKSIKOGRA-FIJOS TEORIJA BEI PRAKTIKA. Tam tikslui buvo imtasi rengti nau-ja žodyno rašymo bei REDAGAVI-MO INSTRUKCIJA, kuri 1952 m. buvo apsuvarstyta ir PATVIRTIN-TA." (Pabraukimai A. G.).

Kaip padaryti tie pagrįsti so-vietiniai perradagavimai, gali-ma numanyti iš juodu šriftu pa-žymėtų pavyzdžių, kurių vienas 27 psl. taip skamba:

AGRESORIUS, kas vykdo agres-iją, grobikas; puolanti šalis: Tarybė-nė laudis sutriuskinio fašistinės ag-resorios, apgynė savo tėvynės garbe, laisvę ir nepriklausomybę. (Saltiniu nurodyta "tarybinė spauda").

Tiek okupuotoj Lietuvoj, tiek tremtyje Rusioj, tiek emigraci-joj užsieniuose labai svarbu rei-kiama mokėti lietuvių kalbą, ži-noti jos vietą pasaulio kalbų tar-pė, lietuvių kalbos žodžių rinki-mo, jų sisteminimo, išleidimo vyksmą. Tai vadinama leksiko-grafija — mokslo apie kalbos ar jos žodžių paaiškinamąja pras-me.

Redaktoriai Pratarms pra-džioje rašo:

"Lietuvių leksikografija turi se-nas tradicijas. Pirmas spausdintas lietuvių kalbos žodynas pasirodė 1629 m. Tai K. Sirvydo lenku, loty-nų ir lietuvių kalbų žodynas, skirtas besimokančiai jaunumenei. Rytrp-risiose lietuvių kalbos žodynai buvo pradėti sudarinėti maždaug nuo XVIII a. vidurio, bet pirmas spaus-dintas V. Hako lietuvių-vokiečių ir vokiečių-lietuvių kalbų žodynas pa-sirodė tik 1730 m. Daug didesnį ir geresnį žodyną 1713-1744 m. parengė J. Brodovskis, kurio rankraščiu daug pasinaudojo vėlesnieji žodynų suda-rinėtojai. Rytrp-risiose buvo išleisti 1747 m. Pil. Ruigio, 1800 m. K. G. Milkaus, 1851 m. G. H. F. Neselma-no, 1870-1883 m. Fr. Kursaičio ir kiti dvikalbiai žodynai." (III psl.).

IV psl. rašoma, jog įžymusis mūsų kalbininkas K. Būga iš įvairių šaltinių buvo surinkęs "daugiau kaip pusę milijono la-pelių su žodžiais bei sakiniais ir nepaprastai sunkiomis sąlygo-mis pradėjo rengti "Lietuvių kalbos žodyną", kurio dėl anks-tyvos mirties suskubo išleisti tik vieną saviųinį (1924 m.), iki žo-džio antrąjį. 1930 m. pa-baigoje Švieto ministerija pa-vedė kalbininkui J. Balčikonui testi K. Būgos pradėtą darbą ir iki 1941 m. vidurio žodyno re-dakcijos darbuotojai, talkinin-kaip papildė "maždaug vienu mil-jonu lapelių". Dabar žodyno re-dakcija jau turi apie tris mil-jonus lapelių. Iš tiesų, tai mil-žiniškas ne tik redakcijos, bet visos lietuvių tautos darbas.

Prisimenu, Vytauto Didžiojo, vėliau Vilniaus universitete, lie-tuvo kalbos ir literatūros stu-dentai buvo paprašyti rinkti se-nuos žaidžius. V. A.

Siaurinama apimtis

Aiškinant žodyno apimtį VII psl., rašoma kas i ši žodyną ne-redama: "1. atsitiktiniai, indivi-dualūs tarmių žodžiai, 2. reti naujadarai, skoliniai, vertiniai, perdirbiniai, 3. siaurai vartoj-a-mi specialūs mokslo, meno, technikos ir kitų sričių termi-nai, 4. reti vaikų kalbos žodžiai, 5. vulgarizmai, 6. reti savaime suprantamos darybos žodžiai

(devyniasluoksnis, baltakrūti-nis), 7. reti ištiktuokai, refrenai, burtazodžiai, 8. tikriniai vardai (asmenvardžiai, vietovardžiai ir kt.)."

Koks žodynas leidžiamas? Jei įstengta surinkti apie 3.000.000 lapelių su naujais lietuvių k. žo-džiais, jų aiškinimu, reikėtų visa turimą medžiagą paskelbti. Gir-dėjau, rusai truko paskelbti pilną lietuvių kalbos žodyną, nes tada matytųsi lietuvių kalbos turtingumas, jos pranašumas ir turtingumas, lyginant su rusų kalba. Girdėjau, kad okupantai rusai truko i kitokios lietuvių autosakos pilną paskelbimą tais pačiais motyvais. Lietuviai turė-tų visokiomis pastangomis sau-goti mūsų tautos liaudies turtą nuo sunaikinimo, įieškoti būdų vienai ar kitaip, vienur ar ki-tur paskelbti.

Redaktoriai buvo numatę, at-rod, išleisti galimai pilnesnį, platesnį žodyną, nes įvadė rašo: "... apimantis visus, kiek ima-noma, lietuvių kalbos žodžius, pradedant seniausiais lietuvių raštų paminklais ir baigiant šių dienų spauda".

Jei nusistatytą išleisti visus, kiek imanoma, lietuvių kalbos žodžius, kodėl sulaikomos isti-sos 8 žodžių grupės, sudarančios daugelį žodžių? Vadinasi, kas nors tų visų žodžių neleidžia paskelbti.

Trumpai pasisakykime dėl tų 8 išniektų žodžių grupių.

1. Atsitiktiniai, individualūs tarmių žodžiai. Jie yra retenybės, nes retai užtikiami paski-roje tarmėje. Tuo atveju juos kaip tik reikia pirmoje eilėje skelbti, saugoti, puoselėti, ne-leisti numirti, atgaivinti. Tar-mės yra tautos kalbos turtas. Naikinant tarmes, savaime nai-kinama tautos kalba. Nutylintie-ji retus lietuvių tarmių žodžius alina, naikina lietuvių kalbą.

2. Reti naujadarai, skoliniai, vertiniai, perdirbiniai. K a d a naujadaras išpildytas? Ar ne tada, kai jis pradedamas plačiai vartoti? Bet kaip naujadarus įpildinti, jei jų nebus net pil-naime lietuvių k. žodyne? Nau-jadarai, kaip kūdikiui, reikia švelnios globos, sąlygų. Rusai nenori lietuviškų retų naujadar-ų. Jie bijosi net senų mūsų tur-tingos, brangios kalbos žodžių.

Skoliniai. Kada ir kaip pasi-skolinti? Dabartiniai rusų bol-ševikų primetami skoliniai — taip, jų reikia bodėtis, ne tik nedėti i žodynus, bet vengti var-toti gyvoje kalboje, mesti iš spaudos. Bet yra skoliniai, ku-riais sunku nusikratyti, kurie per šimtmečius įsisenę. Pana-siai su vertiniais, perdirbiniais.

3. Siaurai vartojami specialūs mokslo, meno, technikos ir kitų sričių terminai. Tokios rūšies žodžiai kaip tik turėtų būti žo-dyne! Kur lietuviškų pakaitalų, kad ir gerų vertimų, galės įieš-koti lietuvis mokslininkas, stu-dentas, jei ne didžiajame lietu-vių kalbos žodyne? Kokiame šal-tinyje reikalingų žodžių įieškos mūsų zoologas, botanikas, agro-nomas, chemikas, fizikas, astro-nomas, inžinierius, gydytojas, dvasininkas, jei ne lietuvių kal-bos žodyne? Rusai, lenkai savo žodynuose neduos lietuviškų at-tikmenų...

4. Reti vaikų kalbos žodžiai. Skundžiamasi lietuviškos vaikų, jaunimo literatūros stoka, o čia žodyne žinai, jog nerasi retesnių vaikų žodžių, kuriuos jau pilna-metis rašytojas pamiršo, o mie-lai norėtų panaudoti savo kny-gose. Tokių žodžių nedėjimas i žodyną yra ne kas kita, kaip jaunimo ar vaikų literatūros kalbinis lenkimas žemyn. Lie-tuviams reikia stengtis savo vaikų žodyną turtinti, didinti. Ir tai galima įiem skirtos literatūros talka. Jaunimui rašantiems pa-tartina pasiklausyti kaip vaikai kalbasi, nors tai nėra lengva. Juk ne viską atsiminsi, ne kiek-vieną reikalingą žodį užsirašysi. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAIL. LEONAS URBONAS, gy-venąs Australijoje, pasirodė naujai parodų serijai S. Amerikoje. Per pa-staruosius dvejus metus įsai sukū-rė daug naujų paveikslų nauja tech-nika, darydamas posūkį į žmogaus pasąmonę. "Dvejus metus stengiau-si atkelti giliosios pasąmonės dangtį, kad ten slypinčios savotiškos kom-pozicijos pačios ir regimą šviesą iš-kiltų", — pareiškė dailininkas. Pir-moji šios serijos paroda prasidės To-ronte kovo 22 d.

"DIRVOS" NOVELES KONKUR-SA laimėjo antrą kartą iš eilės Jur-gis Gliuda. Vertintųjų komisijoj buvo: Petras Balčiūnas, Kęstutis Gaidžiūnas ir Viktoras Mariūnas. Baiginiame komisijos posėdyje da-lyvavo ir "Dirvos" redaktoriaus V. Gedgaudas. Iš konkursu atsiųstu 15 novelių vertintųjų komisija pasirinko Spurgonių Prano slapvaidžių pa-sirašytą "Šalia milžinų". Atplėšus vo-ką, paaiškėjo, kad novelės autorius yra Jurgis Gliuda. Jam ir teko \$300 premija, kurią devintą kartą parūpi-no Čikagoje gyvenantis "Dirvos" mecenatas Simas Kašellonis. Ver-tintųjų komisija taigpi pasiūlė "Dir-vos" redakcijai susitarti su auto-riais ir paskelbti atkarpoje keletą kitų nepremijuotų novelių.

ALGIMANTUI MACKUI skirtą li-teratūros vakarą sausio 16 d. Čikagos Jaunimo Centre surengė Santara-Sviesa. Programa buvo pradėta Ži-vilės Bilaisytės dedikacija, jaunųjų poetų Aldonos Zailskaitės, Austės Pečiuraitės, Viktoro Dirdos ir Eg-lės Juodvalkytės pačių autorių skaitomais eilėraščiais. Pluoštą hu-moristinių eilėraščių pateikė Rimas Vėžys. Vyresniųjų kūrybai atstova-vo Jurgio Blekaičio poema "Route 66", Linės Suteimos eilėraštis apie akmenį, Kazio Bradino posmai apie K. Donelaitį, Henrikio Nagio ištrau-kos iš naujausio poezijos rinkinio "Broliai balti aivarai", viena a. a. Mackui skirta elegija. Antrojeje programos dalyje skambėjo čikagie-čių aktorių Dalios Juknevičiūtės, Le-on Barausko ir Jono Kelečiaus deklamuojamas A. Mackaus kūrinys "Chapel B". Šiuo vakaru buvo atžy-mėtos penktosios a. a. Mackaus žuvimo automobilio nelaimėje meti-nės.

VYTAUTAS BACEVIČIUS, pianistas ir kompozitorius, mirė sausio 15 d. Niujorko ligoninėje. Vėlonis buvo gimęs 1905 m. Lodžėje, bet sa-vo gyvenimą i kūrybą skyrė Liet-vai. Baigęs Lodžės ir Paryžiaus kon-servatorijas, kaip pianistas virtuozas surengė apie 300 koncertų V. Euro-poje, 1930-39 m. profesoriaus Kau-no konservatorijoje, 1942-48 m. — Niujorko ir Brooklyno konservatori-joje, buvo įsteigęs savo muzikos stu-diją. Komponuoti pradėjo 8 metų amžiaus. Jo kūrybiniam palikimui priklauso opera "Vaidilutė", bale-tas "Sokių sūkuryje", keliolika sim-foninių veikalų, daugiau kaip 100 kūrinių fortepionui ir styginiam kvartetui, pernai išleista jo paties įrašyta kūrinių fortepionui plokštelė.

ALDONOS STEMPUIŽENĖS, mez-sopranos, Mocarto, Monteverdi, Rossini, Banaicio, Jakubėno, Caikov-skio bei kitų kompozitorių dainų ir operų arijų rečitali vasario 1 d. Či-kagos Jaunimo Centre rengia "Sat-rijos" korporacija.

PROF. VYTAUTAS MARIJOSIUS atvyko i Čikagą ruošti G. Verdi "Li-kimo galios" premjerai. Lietuvių opera duos keturis spektaklius Ma-rijos augštesniosios mokyklos aud-itorijoje š. m. balandžio 18, 19, 25 ir 26 d. d. "Likimo galios" tekstą i lietuvių kalbą išvertė buvusi Kauno operos solistė, dabartinė dainavimo pedagogė Iza Motekaitė. Dirigen-tas prof. V. Marijosius, sekdamas ki-tų operos teatro pavyzdžių, "Likimo galia" sutrumpino iki trijų su puse valandų. Operą režisuoja J. Maželis, scenoavizdžius jai kuria dail. J. Daugvila, chorą ruošia Alfonso Gečas, Bernardas Prapuolenis, Alice Stephens-Steponavičienė ir Alvydas Vasaitis.

ALGIRDO LANDSBERGIO dra-ma "Penki stulpai turgaus aikštėje" sausio 17—18 d. d. Čikagos Jaunimo Centre suvaidino LB kultūros fon-do jaunimo teatras. Spektaklius re-žisavo kompoz. Darius Lapinskas. Premjeros proga Čikagoje viešėjęs A. Landsbergis Jaunimo Centre skai-tė paskaitą apie dramą, jos rašymo techniką ir savikritiką. Paskaita su-rengė "Satrijos" korporacija. Či-ka-gos universiteto pakvietas, A. Landsbergis sausio 21 d. studentams skyrė savo antrąją paskaitą "Tauto-saka Rytų Europos literatūroje".

VASARIO 16 PROGA JAV LB Niujorko apygarda naujajame Kul-tūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne, rengia Atlanto pakraš-čio lietuvių dailininkų parodą, ku-rijoje kiekvienas dailininkas galės iš-statyti 10 savo darbų. Parodos glo-bėjų komitetą sudaro: pirm. prel. J. Balkūnas, E. Cėkenė, kun. J. Liauba, OFM, B. Novickienė, V. Radzivasas, A. Sabalis ir A. Vakselis. Dailininkai prašomi registruotis pas A. Vakselį, 84-20 112 St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 846-3246.

MARYKNOLL LEIDYKLA Niujorke išleido M. Barbleri, SJ, reli-ginių apmąstymų knygą "Sidewalk" ("Šaligatvis"), iliustruotą čikagiečio Algimanto Kezio, SJ, nuotraukomis. Čikagiečiai šią knygą gali įsigyti pas Tėvus Jėzusius.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

V. MYKOLAICIO-PUTINO 77-ajai gimtadieniui atžymėjo Vilniaus uni-versitetas. Kolonų salėje studentai klausėsi vėlonies palikto eilėraščių ciklo "Mano mėnesiai" įrašo. Diplo-mantė lituanistė M. Kontrimaitė na-grinėjo gyvenimo ir mirties prob-lemą Putino poezijoje. Žodį apie Pu-tino kūrybos monumentalumą ir su-dėtingumą tarė filologijos mokslų kandidatas J. Lankutis ir katedros aspirantas R. Skeivys. Aktorė M. Mi-ronaitė minėjimo dalyviamis papasa-kojo savo išpūdžius iš susitikimų su poetu ir padėklamavo jo eilėraščių.

NAUJUOSIUS METUS kauniečiai sutiko tradicinį G. Verdi operos "Traviata" spektakliu Kauno muziki-niame teatre, varpų muzika muziki-niame teatre, varpų muzika muziki-niame teatre. Naujovė tenka laikyti nau-jametinį koncertą skulptūros ir vit-ražo muzėjumi tapusioje Kauno igu-los bažnyčioje. Programą čia atliko vargonininkė E. Liutkevičiūtė, sol. T. Chmieliauskaitė ir D. Jokūbonio vadovaujamas Kauno profsąjungų kultūros rūmų berniukų choras. Dė-mesio centre buvo kompoz. Gedriaus Kuprevičiaus naujas kūrinys "Metų sonetai", sukurtas poeto V. Mačer-nio tekstu. Jų atliko visi minėtieji koncerto dalyviai.

VILNIAUS VARGONŲ MUZIKOS II festivalį paveikslų galerija pa-verstoje katedroje sausio 11 d. pra-dėjo leningradietis prof. Isaja Brau-dą, J. S. Bacho kūrybos tyrinėtojas, Leningrado vargonų muzikos atli-kimo mokyklos kūrėjas. Restaura-torus Vilniaus katedros vargonus šia-me festivalyje turėjo progos išmė-ginti maskvietis prof. Leonidas Roizmanas, minskietis Olegas Jan-čenka, jerevanietis Vahagnas Stam-bolcianas, maskvietis Sergejus Džur-as, estas Havas Lepnurnas, latvė Eugenija Liscina, latvis Peteris Si-polniekas, lietuviai Giedrė Lukšai-tė ir Bernardas Vasiliauskas. Di-džiaja festivalio programos dali su-darė J. S. Bacho, W. A. Mocarto, F. Liszto ir J. Brahms'o muzika, kurią baltiečiai vargonininkai papildys sa-vo kompozitorių kūrinių. B. Vasi-liauskas atliks jauno kauniečio kom-pozitoriaus Gedriaus Kuprevičiaus nesenai sukurtą sonatą nr. 2, o G. Lukšaitė į baigminį festivalio kon-certą vasario 1 d. įtraukė dvi M. K. Čiurlionio fugas. Vargonininkai L. Roizmanas, H. Lepnurnas ir P. Si-polniekas vargonų muzikos koncer-tus surengs Kauno igulos bažnyčioj, kuri dabar yra paversta vitražo ir skulptūros muzėjumi. Festivali suor-ganizavo kompoz. Rimvydo Žigaičio vadovaujama Vilniaus filharmonija.

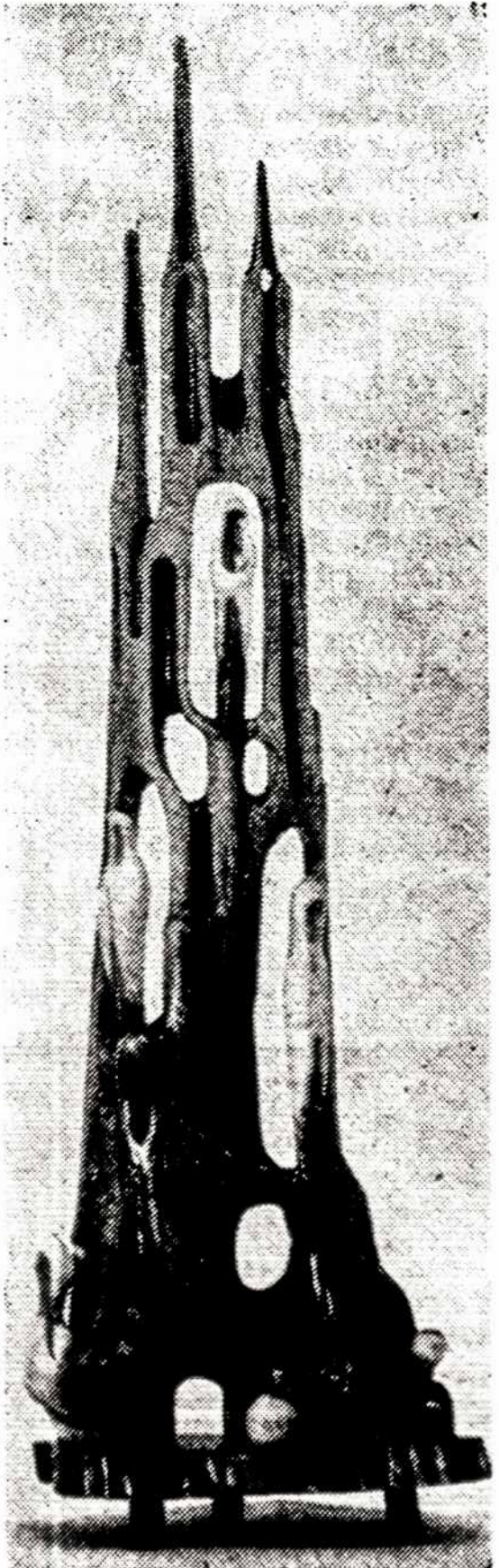
PRIES NAUJUS METUS veiklos dešimtmeti atžymėjęs Vilniaus ber-niukų choras "Ąžuoliukas" sausio 5 d. dalyvavo vargonų ir chorinės mu-zikos koncerte Leningrade, M. Glin-ko akademinės kapelos salėje. Kon-certą pradėjo M. K. Čiurlionio var-gonininkų konkurso laureatė Giedrė Lukšaitė Bacho ir dviem Siuberlio kūrinių. "Ąžuoliuko" programos dėmesio centre buvo Juozo Domar-ko diriguota Eduardo Balsio oratori-ja "Neliesties mėlyno gaublio", britų kompozitoriaus B. Britten Misios, kuriose solo partiją atliko vargoni-ninkė G. Lukšaitė. Su "Ąžuoliuko" choru dirba jo vyr. vadovas H. Perleštėnas, dirigentas G. Vaisnorai-tė, P. Gilyš, V. Lopas ir G. Navasai-tienė.

TARPTAUTINIAME FOTOKON-KURSE "Epochos brožai", kurį Maskvoje suorganizavo dienraš-tis "Pravda", III premiją už nuotrauką "Žemė" laimėjo vilnietis Marius Ba-ranauskas. Konkurse dalyvavo 34 kraštų fotografijos menininkai. Pir-mosios premijoms atžymėti — egip-tietis M. Mitivalis ir rusas A. Pityci-nas, II — lenkas M. Bilevičius ir rusas V. Smirnovas. Kadangi fo-tografija Lietuvoje yra palyginti nauja meno šaka, M. Baranauskas iš-sikovota III premija laikytina neei-liniu laimėjimu.

VILNIAUS AKTORIŲ NAMUOSE įvyko Juozo Baltušio kūrybai skirtas vakaras, "Parduotų vasarų" ištrau-kas ir kitus apsakymus skaitė akto-riai — M. Mironaitė, K. Kymantaitė, D. Jakševičiūtė, S. Nosevičiūtė, A. Bružas, J. Čepaitis, E. Rupšys ir T. Vaisieta. Dalyvių tarpe buvo ir J. Baltušis.

MASKVOS KINEMATOGRAFIJOS komitetas įtraukė i sovietų kino teat-rų repertuarą naująjį rež. A. Grike-vičiaus plačiaekranį filmą "Ave, vi-ta", kuriam scenarijų buvo parašė V. Žalakevičius ir G. Kanovičius. Fil-mo kūrėjų gretoms priklauso daili-ninkai V. Kisarauskas ir J. Ciuplys. Pagrindiniai filmo veikėjai yra inž. Cezaris Kaunietis ir dail. Steponas. Šiuos vaidmenis sukūrė Klaipėdos dramos teatro aktorius V. Paukštė ir Panevėžio dramos teatro atstovas B. Babkauskas, dažnas filmų dalyvis. Jiems talkino aktoriai J. Budraitis, A. Šurna, M. Mironaitė, E. Bajorytė, rusas A. Inozemcevas, latvis J. Stren-gas ir kt. Vokiečių okupacijos, dabarti-nių dienų fone filmas sprendžia gy-venimo vertę, prasmę, žmogaus at-sakomybę klausimus.

"IZVESTIJŲ" LAIKRASCIO foto-konkurse II premiją laimėjo vilnie-tis fotomėgėjas Juozas Kazlauskas už fotografiją "Jūros tarnyboje". Nuotraukys jis padarė atlikdamas ka-rinę prievoles laivyne Tolimuosiuose Rytuose. V. Kst.

Prano Baltušio medžio šoknų skulptūra "Katedra". Jo kūri-nių paroda rengiama vasario 7 ir 8 d. Prisikėlimo parodų salė-jė Toronte. Atidarymas — va-sario 7 d., 3 v.p.p.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

INDIAN RD. — BLOOR, \$36.500 prašoma kaina. 12 kambarių, 2-jų augstų atskiras, mūrinis dvibutis (duplex). Vandeniu-alyva, šildomas, naujas stogas, dideli kambariai. Viena skola. Tuojau galima užimti.

ROYAL YORK — NORSEMAN, 6 kambarių, 3 miegamųjų, gražių plytų vienaauštis su privačiu įvažiavimu. Ilgametė 8% skola. Didelis kambarys rūsyje su patogumais. Viena skola.

SCARLETT RD. — DUNDAS, \$23.500 pilna kaina. Atskiras, mūrinis 6 kambarių, šildomas saulės kambarys, 2-jų augstų namas. Garažas ir įvažiavimas. Beveik naujas šildymas. Tuojau galima užimti. Palikimas.

LAWRENCE — BATHURST, 8 butai su balkonais geram nuomijimo rajone. Metinės pajamos \$16.300. Reikalingas didesnis įmokėjimas ir gali būti viena skola. Arti apsipirkimo ir susisiekimo.

Gera investacija.
JANE — ANNETTE, \$18.500 prašoma kaina. 5 svarūs kambariai, moderni virtuvė, garažas ir įvažiavimas. \$2.000 įmokėti. Arti susisiekimo ir krautuvų.

SWANSEA, \$30.000 prašoma kaina. 6 kambarių atskiras, mūrinis, vieno augšto namas su privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė, įrengtas rūšys, gražus namas. 14 metų senumo.

HIGH PARK, 3 butai su priedais. Atskiras, gražių plytų, pajamų namas. Privatus įvažiavimas ir garažas. Vandeniu-alyva šildomas. Viena atvira 10 metų skola. Arti parko ir susisiekimo.

ROYAL YORK, \$8.000, įmokėti, 6 kambarių, vieno augšto mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. 3 gražūs miegamieji, moderni virtuvė, 7½% skola. Arti centrą.

Skubiai reikalingi namai pardavimui

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šlame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitelraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

KASOS VALANDOS:

Pirm. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Antr. 10 - 1.30

Treč. uždaryta

Ketv. 10 - 1.30 ir 4.30 - 7

Penkt. 10 - 1.30 ir 4.30 - 8

Sešt. 9 - 12

Sėkm. 9.30 - 1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams — 8%

už term. indėlius 2 metams — 7½%

už term. indėlius 1 metams — 6½%

už depozitus-čekių s-tas — 5½%

už šėrus numatoma — 6%

IMA:

už asmenines paskolas — 9%

už nekiln. turto paskolas — 8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2000 ir asmeninių paskolų — iki \$5000. Pilna čekių sistema padeda atlikti finansines operacijas. Parduodame American Express kelionių čekius ir pinigines perlaides.

MOSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS.

PROGRESS

REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

NEW TORONTO—27TH ST., tik \$4.000 įmokėti už gražų vienaauštį (bungalow); 6 kambarių, trys miegamieji. Naujai atremontuotas ir išdekoruotas. Naujas šildymas alyva. Privatus įvažiavimas, garažas: sklypas 50 x 212; prašo tik \$26.500.

RONCESVALLES — DUNDAS, žuvų ir delikatesų prekyba. Vienintelė šios rūšies krautuvė visame rajone. Nepaprastai pelningas verslas. Geri įrengimai. Savininkas pagedauja lietuvių pirkejo. Prašoma kaina \$5.500.

BLOOR — INDIAN RD., testamentinis pardavimas. Trys atskiri butai per tris augstus. Namas gerame stovyje. Idealus nuomojimui, arti susisiekimo ir krautuvų. Įmokėti apie \$15.000; viena atvira skola išmokėjimui.

HIGH PARK AVE. — ANNETTE, atskiras, gražių plytų, 8 kambarių per du augstus, 2 modernios virtuvės, privatus įvažiavimas. Įmokėti apie \$15.000. Atvira skola iš 8% išmokėjimui.

RONCESVALLES — MARMADUKE, arti krautuvų ir susisiekimo, 10 kambarių, mūrinis, atskiras. 5 kambariai pirmame augšte, dvi prausyklos, dvigubas garažas. Įmokėti apie \$15.000; namas be skolų.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI.

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

A. L. GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664

Vakarais — HU. 9-1543

ALHAMBRA GATVĖ, 10 kambarių, \$10.000 įmokėti; vienas atviras mortgicius 10 metų. Atskiras pajamų namas, per 3 augstus, prausykla pirmame augšte, 3 modernios virtuvės, 2 nauji garažai, didelis sklypas, arti Bloor gatvės ir požeminio. Prašoma kaina — \$39.500.

JANE — ANNETTE, \$15.900 prašoma kaina; 3 kambarių vienaauštis, (bungalow) su įrengtu rūsiu. Viršuje reikia remonto; sklypas — 26 pėdos iš 133 ilgio, modernus apšildymas.

JANE — ANNETTE, \$44.000, dvibutis, 10 kambarių gerame stovyje, vandeniu šildomas, naujas privatus įvažiavimas, 2 garažai. Įmokėti apie \$15.000. Viena skola.

DIXIE GATVĖ, \$58.900, moderniai įrengtas vienaauštis (bungalow), 6 kambariai ir atskira dirbtuvė 40x50 pėdų, tinka betkokiam verslui. Vienaauštį irgi galima naudoti verslui, nes tai komercinė zona. Įmokėti apie \$25.000.

Dėl tolesnių informacijų skambinkite A. GARBENTUI

Extra Realty Ltd.

(NAUJAS ADRESAS)

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4, TEL. LE 1-1161

BLOOR—RUNNYMEDE RD., \$17.000 įmokėti, mūro, atskiras, 12 kambarių, tikras dvibutis (duplexas), 2 mūro garažai, privatus įvažiavimas. Kaina \$38.000. Liks viena atvira skola 8,5% 5 metams.

NOTTAWASAGA UPE — 26 KELIAS, ant upės kranto, 10 akrų derlingos žemės, mažas įmokėjimas, prieinama kaina.

BLOOR — ROYAL YORK, \$8.000 įmokėti, mūro, atskiras, 5 kambarių vienaauštis (bungalow), užbaigtas rūšys. Prašo \$28.000.

KIPLING — RATHBURN, \$10.000 įmokėti, mūro, atskiras, vienaauštis (bungalow), mod. virtuvė, užbaigtas rūšys, garažas, privatus įvažiavimas. Prašo \$32.900.

EGLINTON — KEELE, \$12.000 įmokėti, mūro, atskiras, 3 butų apt., 2 butai po 5 kambarius ir vienas 3 kambarių. Prašo \$48.000. Geri pirkiniai. Skubiai teiraukitės.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Klevelando vyrų oktetas, pasirošęs atlikti naują koncertinę programą "Tėviškės Žiburių" spaudos baliuje Toronte sausio 31, šeštadienį.

A + A

MARIJAI JOKUBPREIKSIENEI

mirus, jos vyrą EVALDĄ liūdesio valandoje giliai

užjaučiame —

Darbovietės lietuviai bendradarbiai:

R. Bernotas

A. Giedraitis

K. Jurkštas

B. Jurėnas

S. Jurgelis

V. Liūima

J. Morkūnas

J. Starkevičius

S. Telšinskas

M. Petrulis

A + A

Mylimai mamytėi URŠLEI SKILANDŽIONIE-NEI Lietuvoje mirus, dukrą MARIJĄ Lietuvoje, sūnus — kunigą dr. VIKTORĄ, VLADĄ, JUO-ZĄ, PRANĄ ir jų šeimas gilaus liūdesio dieno-se nuoširdžiai užjaučiame —

Elena ir Juozas Girėnai

A + A

mylimai MOTINAI Lietuvoje mirus, mielą bičiulį KOSTĄ ŽULĮ ir jo šeimą nuoširdžiai užjaučiame —

P. Paškovičienė
J. Petravičius

Didžiąją bendruomeninę ELŽĘ JANKUTĘ bei visus jos gimines, mirus

A + A

KRISTUPUI JANKUI

nuoširdžiai užjaučia —

KLB Toronto apylinkės valdyba

TORONTO MIESTAS 1970 METŲ NEJUDOMO TURTO MOKESČIAI

DALINĖS SĄSKAITOS

Pagal savivaldybių įstatymo reikalavimus ir nuostatą 313-69, priimtą miesto tarybos 1969 m. lapkričio 5 d., pirmieji trys nejudomo turto mokesčiai mokėjimui 1970 metams yra taip išdėstyti.

visame mieste	pirmas mokėjimas vasario 1 d.	antras mokėjimas bal. 1 d.	trečias mokėjimas geg. 20 d.
---------------	-------------------------------	----------------------------	------------------------------

Cia minimi mokėjimai sudaro dalinę 1970 m. mokesčių sąskaitą pagal paskutinių 6 mėnesių mokesčius praėjusiais metais. Sąskaitos mokesčių likučiai bus paruoštos apie šių metų vidurį ir jos bus taip pat išdėstytos į tris mokėjimus. Tuo būdu mokesčiai mokami per šešis kartus vietoj buvusių trijų. Dabartinis mokesčių išdėstymas duoda žymiai daugiau laiko.

Visos dalinės nejudomo turto sąskaitos jau yra išsiųstos. Mokesčių mokėtojai, kurie iki šiol dar negavo mokesčių sąskaitų, turi tuojau kreiptis į mokesčių informacijos skyrių miesto rotušėje arba paskambinti telefonu 367-7115.

MOKESČIŲ MOKEJIMAI

Mokesčiai gali būti sumokami tose vietose, kurios nurodytos prie mokesčių sąskaitų pridėtoje brošiūroje. Prašoma įsidėmėti, kad bankai priima mokėjimus iki paskutinės mokėjimo datos. Tačiau norint gauti išankstinio mokesčių sumokėjimo pažymėjimus, reikia sumokėti miesto rotušėje asmeniškai arba pasiųsti paštu.

W. M. CAMPBELL,
City Treasurer.

PUIKIAUSIŲ MĖSOS GAMINIŲ IR SKANĖSTŲ
PIRKITE MODERNIOSE EUROPIETIŠKO STILIAUS
KRAUTUVĖSE

tip-top MEATS

delicatessen

1727 Bloor St. West (High Park). Tel. 767-4982

Prieš Keele požeminio stotį.

Yorkdale Shopping Centre 787-1733

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleivių susirinkimas sausio 25 d. buvo gana originalus. Kelias Dainavos ideologiniuose kursuose dalyvavusių moksleivių suruošė kuopos valdybos teisma. Į kaltinamojo kėdę buvo šaukiami valdybos nariai ir kiti liudininkai, kuriuos apklausinėjo ir kaltino A. Kuolas. Nors tai buvo tik "show", iš abiejų pusių buvo iškelta gana daug problemų, opų ir teisingų klausimų. Iš visų pasisakusių ir kalbėjusių jautėsi susirūpinimas veiklos klausimais ir ideologiniu susipratimu. Panašaus pobūdžio susirinkimas yra lyg sąžinės perkartymas ir tikslas būna atsieltas, kai priverčia visus pagalvoti, pažvelgti į save ir paklausti: "Ar aš darau, ką galiu?"

Kuopos valdybos posėdžio šį trečiadienį nebus. Jis įvyks vasario 4 d. Dainavos kursų dalyviai renkasi šį sekmadienį, vasario 1 d., 1.30 v., pas D. Ramanauskaitę, 6 Baby Point Rd. Giedojimo repeticija įvyks sekmadienį, vasario 1 d., 3 v., p. Ramanauskų bute, 6 Baby Point Rd. Kadangi vasario 8 d. per Mišias bus giedama, tai prašomi visi repeticioje dalyvauti.

Ką gali padaryti ateitininkas, būdamas tik nariu, neįeinąs jokian valdybon? Dr. J. Girnius sako, kad "už-uot tik laukus iš augščiau įsakymų, lyg kariuomenėje, kiekvienam privalu pačiam reikšti savo iniciatyvą". Kiekvienam reikėtų save paklausti: "Ką aš galiu padaryti? Nuo organizacijos daugiausia nutrupa ne tie, kurie daug dirba, bet tie, kurie be darbo svečiuojasi."

Skautų veikla

• "Satrijos" ir "Rambyno" tuntu vadovų posėdyje sausio 22 d. aptarti Vasario 16 šventės reikalai. Atskiras skautų-čių šventės paminėjimas bus vasario 8 d. Sv. Jono Kr. parapijos patalpose: šv. Mišios 10 v., o po jų sueiga parapijos salėje. Kaziuko mugės reikalams aptarti bendras posėdis šaukiamas vasario 12 d., 7.30 v. v., skautų būkle.

• Mindaugo dr-vės tėvų susirinkimas įvyko sausio 25 d. Jame daugiausia kalbėta apie ateinančią Kaziuko mugę. Tėval nutarė aktyviai prisidėti prie paviljono paruošimo ir pasirūpinti eksponatų įvairumu. Sėkanti dr-vės sueiga — vasario 2 d., 7 v., skautų būkle. Visi atsineša namie padarytus darbus.

• Aukojusieji skautų-čių stovyklavietei ir norintieji gauti pakvitavimus pajamų mokesčiams už 1969 m. aukas prašomi pranešti išdėstinti V. Sendžiui, 19 Bermuda Ave., Toronto 18, Ont. Tel. 233-4188.

• LSS tarybos pirmijos pirmininko v. s. A. Saulaičio pranešimu, "Skautų Aidas", šešerius metus redaguotas A. Saulaičio, nuo 1970 m. pradžios perkeltas į Chicago. Redaguos s. Juozas Toliušis, 7418 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636, USA, talkinamas v. s. A. Namikienės, v. s. kun. J. Vaišnio ir s. B. Vosyliaus; administruos ps. Aug. Orentas, 6840 So. Campbell Chicago, Ill. 60629, USA. Žurnalą spausdins v. s. Vl. Vijeikio Vivi spaustuve. Meninė priežiūra — Vl. Vijeikio. Prenumerata paliekama ta pati — \$4 metams. Kviečiama rankraščių, iliustracijų ir kitą turinio medžiagą siųsti redaktoriaus adresu, prenumeratas — naujajam administratoriui. Linkime sėkmės per pasaulį keliaujančiam "Skautų Aidui" Č. S.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Toronto kuopa, komunistinė organizacija, sausio 4 d. turėjo visuotinį susirinkimą Claremonte gt. salėje. Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad 1969 m. kuopa turėjo 248 narius. Šeši mirė 1969 m., du — 1970 m., du pasitraukė. Dabar kuopoje esą 238 nariai. Draugija turinti 7 kuopas. Montrealyje veikia atskira Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija. Narių skaičius visur mažėja — vieni miršta, kiti išstoja, nes nebenori būti komunistinės organizacijos nariais. Sudbury liko tik 6 nariai — dalis išsikėlė į kitas vietas.

Pajieškojimai

Jieškomi broliai su šeimomis: 1. Juozas Rašinskas, sūnus Jurgio; žmona Julija, dukterys — Birutė ir Julija. Gyveno Chicagoje. 2. Jonas Rašinskas, Juozo brolis; žmona Pranė ir duklė Pranė. Gyveno Kingstone (jie raše Kingsiston). Kur tas miestas, neraiš. Jieškomeji yra kilę iš Silalės miestelio, Tauragės apskr. I šį kontinentą atvyko 1923 m. Turintieji žinių apie šiuos asmenis prašomi atsiųsti šiuo adresu: F. Noreika, R. R. 1, Stayner, Ont., Canada.

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
REALTOR
527 BLOOR ST. W.
532-4404

KINGSWAY, gražus, modernus, dviejų miegamųjų dvibutis, atviras balkonas, su židiniu "steikams" kepti, kambarys rūsyje, garažai su privačiu įvažiavimu; skubus pardavimas.

KIPLING — RATHBURN, 6 kambarių vienaauštis, garažas su prišiu įvažiavimu; prašoma kaina \$34.900 ir viena atvira skola 10-čiai metų; iš pirmų rankų; senukai šeimininkai.

JANE — BLOOR, keturbutis, didžiulis sklypas, vandeniu šildomas; garažai su privačiu įvažiavimu; apie \$7000 pajamų.

SWANSEA — BLOOR, labai idomus 6 didelių kambarių namas, augštoje vietoje, kambarys rūsyje su lygiu išėjimu į kiemą, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis sklypas su daugybe medžių, matomas High Parks.

BLOOR — RUNNYMEDE, 7 kambarių atskiras namas, kvadratinis planas, garažas; prašoma kaina \$32.500 ir viena atvira skola 10-čiai metų.

PR. KERBERIS NAMŲ TEL. LE 5-1584
2232 BLOOR ST. W. DARBO TEL. 767-5454
LAKE SIMCOE — GEORGIAN BAY

apylinkėje įvairiais nejudomo turto pirkimo ir pardavimo reikalais prašoma skambinti

JUOZUI GRYBUI TEL. 364-6625

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA

IMA

5½% už depozitus

8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma)

7% už 1 m. term. dep.

8% už mortgicius

7¼% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupu dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Ilepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

BLOOR — LANSLOWNE, \$1.900 įmokėti, atskiras 6 kambarių, nauja krosnis, 7% mortgicius; prašoma \$16.900 pilna kaina.

HAVELOCK — BLOOR atskiras 15 kambarių namas, nauja šildymo sistema, 6 virtuvės, 3 prausyklos, privatus įvažiavimas, 2 garažai; prašoma \$49.000; pirmą kartą parduodamas.

ETOBICOKE, vienaauštis (bungalow) plytinis, 7 kambarių, poilsio kambarys, privatus įvažiavimas; prašoma \$30.300.

QUEBEC — HIGH PARK, atskiras, plytinis, 9 kambarių namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, platus įvažiavimas; 8% atvira skola.

RONCESVALLES — GRENADIER, \$4.000 įmokėti, plytinis, 6 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, alyva šildomas, 10 metų skola; prašoma \$26.900.

1082 BLOOR St. W., Toronto 4,

Tel. LE 4-8459

Tuome krautuvų, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygomis paskolų — mortgicių.

VYT. MORKIS, A. BLUDŽIUS ALV. (MIELDAŽUKĖ) VISTOSKI

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE
YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

AUTOMOBILIŲ PLOVIMAS IR BLIZGINIMAS UŽ \$1.25

UZ 25 CT. GALITE PATYS JUOS NUSIPLAUTI

SIX POINT CAR WASH LTD.

(Lietuvio savininko automatinis autovežimui plovimas)
83 SIX POINT RD. (į pietus nuo Bloor iš Islington gatvės)

**BALIO MASKELIŪNO
DRAUDOS ĮSTAIGA**

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIŽIKAS ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9—6 val.

Ket. ir penkt. 9—9 val.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir S.S.S.R. PAGRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, taip pat persiunčiame pinigų, mobiliams motorai, skalbiamosios mašinos, siuvamosios mašinos, televizijos ir radijo priimtuvai, saldytuvai ir t.t.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

• Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svaru grynų svorio.

• Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

• Gyveną ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar eksprešu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.

• Sažiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti kiek ko galima viename siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn. daiktų ir ypač medžiagų kiekiai yra sumažinti. Be to, jei turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškinsime ir duosime patarimą.

• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateičiai.

DARBO VALANDOS:

pirmatieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUŽA

**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVE

**UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.**

NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prapapas

Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Vienintelė Lietuviška Toronto PARKDALE GULF SERVICE CENTRE benzino stotis 1181 Queen St. W. Tel. 535-9468

Benzinas, alyvos keitimas, tepimas, padangos, baterijos ir t.t. Automobilų vilkikas (towing).

Autovežimčių taisymas, elektrinis (Alen Scop) patikrinimas. Po darbo valandų skambinti tel. RO 6-8503.

Kiekvieno mėnesio pirmą savaitę (vasario 1—7) atidaryta visą parą — 24 valandas.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gaustė tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;

didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų;

kurios gavo giminės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoninio stoti, Gazonas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilų remontai.

Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,

oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SPORTAS

RINKIMAI. Remiantis SĄLFASS statutu ir vykdomųjų organų rinkiminių nuostatų, garbės teismas, susidedas iš pirm. Jono Gustainio, narių — Tėvo Pauliaus Baltakio, OFM, ir Herberto Stepačičio, skelbia naujos SĄLFASS centro valdybos ir revizijos komisijos rinkimus. Centro valdybą ir revizijos komisiją renka korespondenciniu būdu visi SĄLFASS registruoti sporto klubai bei kiti sportiniai vienetai, pagal rinkiminių nuostatų nustatytą procedūrą. Oficiali rinkimų paskelbimo data yra 1970 m. sausio 21 d. Kandidatų nominavimo terminas — 1970 m. vasario 17 d. (pašto antspaudo data). Nominuojamų kandidatų sąrašai privalo būti pasiųsti SĄLFASS garbės teismui: Jonas Gustainis, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont., Canada.

SPORTAS LIETUVOJE

Kaune įvyko Baltijai ir Gudijos taurės bokso rungtynės tarp Lietuvos ir Latvijos rinkinių. Laimėjo lietuviai 7:4 pasekme.

Zalgiris rankininkės lankėsi Norvegijoje, kur su Skiebergio IF rankininkėmis žaidė Europos taurės rungtynes. Laimėjo kauniečiai 16:12. Sekančios rungtynės įvyks Kaune.

Sov. Sąjungos jaunių krepšinio pirmenybės įvyko Gomelyje. Dalyvavo ir Lietuvos atstovai. Kauno jauniečiai ir Klaipėdos mergaitės pateko į baigiamąją grupę.

I Sov. Sąjungos suolių į vandenį rinktinė pakviesti keli Lietuvos vid. mokyklų mokiniai: R. Bonatitė, D. Novikaitė, N. Filipavičiūtė, I. Klisaitė.

Visasąjunginės krepšinio pirmenybės Kauno Zalgiris nugalėjo Alma Atos Lokomotyvą 76:75. Dabar Zalgiris yra III vietoje su 11:8 pasekme.

SPORTAS VISUR

Aštuntosios "The Telegram" dienraščio ruošiamos uždarų patalpų lengv. atletikos rungtynės įvyks vasario 5 d. Maple Leaf Gardens Toronte. Dalyvaus keletas pasaulinio masto lengvatlečių, jų tarpe 800 m. bėgimo olimpinis laimėtojas australietis R. Doubell.

Monte Carlo automobilių lenktynės ir šais metais laimėjo švedai — B. Waldergaard ir L. Helmer. Jie važiuavo V. Vokietijoje gaminamą Porsche automobiliu, kuris tapo laimėtoju trečius metus iš eilės. Lenktynėse dalyvavo 184 automobiliai iš 8 vietovių. Svarbiausią lenktynių dalį sudaro paskutinis etapas. 24 val. tarpe tenka kalnuotais keliais pravažiuoti 790 mylių. Nepriklausomybės laikais šios rungtynės vykdavo Lietuvos keliais ir jose yra dalyvavę lietuviai.

Jau sudarytos grupės ir ištraukti burtai devintoms pasaulio futbolo pirmenybėms. Pirmoji grupė: Sov. Sąjunga, Meksika, Belgija, Salvadoras; antroji — Urugvajus, Izraelis, Italija, Švedija; trečioji — Rumunija, Anglija, Čekoslovakija, Brazilija; ketvirtoji — Peru, Bulgarija, Marokas ir V. Vokietija. Grupėse žais kiekvienas su kiekvienu. Du pirmieji pateks į baigiamąją grupę. Bus žaidžiama vieno pralaimėjimo sistema.

VYČIO ŽINIOS

Jaunųjų krepšinininkų komanda draugiškose rungtynėse nugalėjo Our Lady of Assumption 89:72. Žaidė: Duliūnas 20, Nacevičius 9, Vanagas 18, R. Kaknevičius 8, V. Kaknevičius 12, Ramanauskas 22.

CYO lygos pirmenybės tų pačių berniukų komanda pralaimėjo Aušrai 49:45. Žaidė: V. Kaknevičius, Vitkus 3, R. Kaknevičius 5, Lorenas 6, Akelaitis 17, Ramanauskas, Nacevičius 8, Bumelis 6.

Mokyklų pirmenybės praeitą savaitę pasižymėjo E. Nacevičius jaunųjų krepšinio turnyre; savo komandai iškovojė daugiausia taškų. P.

Sprogis Bloor - Harbord mokyklų

rungtynėse įmetė 40 krepšių. Nežūrint to, jo komanda pralaimėjo.

Mūsų rėmėjams J. Kuprevičiui, P. Augaičiui, J. Demantavičiui, V. Palilui ir B. Vitkui nuširdžiai dėkojame. A. S.

AUŠROS ŽINIOS

Toronto stalo teniso lygos rungtynių pirmasis ratas pasibaigė. Aušros visos keturios komandos turi galimybę įeiti į baigiamąsias žaidimus. I komanda, žaidžianti III grupėje, yra I vietoje. A. Kuolas iškovojė 20, J. Kolasis 22 iš 27, O. Rautinis 16 iš 24 galimų. Komanda neturi nė vieno pralaimėjimo. II komanda 4 grupėje yra II v. P. Klevinas laimėjo 21, J. Klevinas 20 ir Petraitis 18 rungtynių. III komanda V grupėje yra III v. Geriausias žaidėjas buvo E. Petraitis. Jis pralaimėjo tik dvi rungtynes. Gaila, jis išvyko gyventi į Niujorką, ir II rate bus sunkiau išlaikyti pirmavimą. L. Klevinas laimėjo 18 ir Aloyzas Kuolas 12 iš 27. IV grupės komanda yra VII v. J. Plučas laimėjo 18, P. Plučas 15 ir A. Zemaitis 7 rungtynes.

Almis Kuolas ir P. Klevinas, jeigu ir toliau puoselės šio sporto šaką, galės tapti pirmieisiais žaidėjais. Praėjusią savaitę Aušros B klasės stalo teniso turnyre L. Klevinas, R. Simkus ir Aloyzas Kuolas surinko po lygų skaičių taškų ir turės peržaišti dėl I, II, ir III vietos.

Krepšinio CYO lygoje Aušros jauniečiai nugalėjo Transfiguration komandą 49:19. A. Grigonis buvo nesulaikomas praėjimuose ir niekas negalėjo jo uždegti metimuose. Jis iškovojė 39 taškus. R. Grigonis pridėjo 4 ir V. Raab 6. Štokus ir Zabas taškų nelaimėjo, bet labai gerai padėjo metikams.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

POETAS JURGIS BLEKAITIS skaitė ilgą savo kūrinių "Route 66", prisimindamas prieš 5 metus 66-me kelyje tragiškai žuvusį jauną poetą Algimantą Mackų. Siame A. Mackaus mirties penkmečiui (mirė 1964 m. gruodžio 28 d.) vakare savo kūrybą pateikė net 9 poetai (žiūr. kultūrinę kroniką, Red.). Paminėjimo vakarą surengė "Santaros-Sviesos" federacija, kuri turi įsteigusi Algimanto Mackaus vardo knygų leidimo fondą. A. Mackus žuvo kartu su "Margučio" radio programos ir žurnalo "Margutis" savininku L. Vanagaitine automobiliu grįžtant iš radio stoties, kur A. Mackus buvo programos pranešėjas. Taip pat jis redagavo žurnalą "Margutis". Po jų žuvimo "Margučio" žurnalas užsidarė, tačiau radio programa tęsėsi.

LIETUVIŲ BENDRUOMENES Jaunimo Teatras, kurio koordinatorių yra rašyt. Anatolijus Kairys, sausio 17 ir 18 d. Jaunimo Centre suvaikino Algirdo Landsbergio 3 veiksmų dramą "Penki stulpai turgaus aikštėje". Vaidintojai buvo jauni žmonės ir scenoje nedaug pasireiškė, tačiau pastatymas praėjo gerai. Čia nuopelnas režisoriaus Dariaus Lapinsko, kurio sugebėjimai šioje srityje yra nemažesni už jo brangius muzikinius darbus. Per abi dienas veikala stebėjo daugiau kaip 1000 žiūrovų. Šis pastatymas čikagiečiams, atrodo, geriau patiko negu Čikagoje matytas Klevelando "Vaidilos" teatro "Penki stulpai turgaus aikštėje" spektaklis. D. Lapinsko režisūroje veikala sužėrėjo išradin-gumu ir idomumu. Tai patvirtino ir jo autorius A. Landsbergis, kuris ji stebėjo abi dienas. Idomu, kad "Penki stulpai turgaus aikštėje" yra vienas labiausiai vaidinamų veikalu iš-

D. Laurinavičiaus treniruojama jaunių A krepšinio komanda BC lygos rungtynėse nugalėjo Vyti 49:45. Žaidė: J. Norkus 10, E. Norkus 15, A. Kareckas 9, E. Krikščiūnas 10, Artavičius 5.

Aušros vyrų krepšinio komanda BC lygos rungtynėse pralaimėjo prieš stiprią Andy's AC komandą 85:58. Žaidė: J. Vaskevičius, O. Kušneraitis 4, A. Akelaitis 6, A. Stonkus 20, E. Starkutis 7, P. Genys 5, Rušas 4, Hill 12. Žaidė ir pats treneris A. Nausėdas.

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

riausybę skirti didesnį dėmesį atsilikusių kraštų ekonominiams reikalams. Jo teigimu, Kanada šio pobūdžio tarptautinėse problemose turėtų užimti vadovaujančią vietą, nes ją pasitiki pagalbos reikalaujantys kraštai.

Valdinių įstaigų tarnautojų skaičių sumažins premjeras P. E. Trudeau šio principo netaikdama savo štabui. Jeigu 1963 m. premjero įstaiga turėjo tik 8 tarnautojų, gaunančių daugiau kaip \$15.000 į metus, tai dabar joje dirba jau net 53 tokie tarnautojai. Didinimas buvo pradėtas L. B. Pearsono laikais, bet proporcinis rekordas priklauso dabartiniam premjerui P. E. Trudeau.

Ontario sveikatos ministeris T. Wells pareiškė provinciniame parlamente, kad šiemet nebus padidintos Ontario ligoninių draudos įmokos, nors ligoninių išlaidų suma nuo \$675 milijonų gali padidėti iki \$775 milijonų. Tokiu atveju \$100 milijonų Ontario vyriausybė įsiekė kitų pajamų šaltiniuose. Ligoninių draudos įmokos paskutini kartą buvo pakeltos 1968 m. vasarą, kai viena lova ligoninėje atsiėjo \$33 į parą.

eivijoje. Ji yra vaidinė Klevelando, Los Angeles, Čikagos lietuvių kolektyvai, o taip pat ir latvių teatras. Amerikiečiai jį vaidino Čikagoje ir Niujorke.

CICERO LIETUVIŲ kolonijoje vieši iš Urugrauvos atvykę lietuvaičiai Jonė Gromoskauskaitė. Ji yra apsiostojusi pas savo giminaitį žurn. Vyt. Zalatorį. Ji čia atvyko su turistine viza, tačiau norėtų pastoviai apsigyventi, nes JAV jai patinka. Ji yra kraujo perpylimo specialistė, tad darba jai nebūtų sunku surasti, jeigu tik gautų leidimą čia apsigyventi. Ji yra gimusi ir augusi Montevideo mieste, bet jos tėvas — Jonas Gromoskauskas yra kiles iš Panevėžio. Nors ir užaugusi apylinkėje, kur nėra daug lietuvių, tačiau dar gerai kalba lietuviškai.

TRUMPALAI IŠ ČIKAGOS. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimą rengia Čikagos Lietuvių Taryba vasario 15 d. Marijos Aušt. Mokyklos salėje. — "Lietuvių televizijoje" programos vadovybė buvo surengusi balių B. Pakšto salėje, kuris sutraukė nemažai svečių. Vadovavo — T. Slutas, E. Vengianskas ir P. Košuba. Lietuviškoji programa perduodama per 26 kanalą sekmadienį vakarais nuo 8.30 iki 9 v. — Kun. dr. A. Juška iš Cicero ir Valerijonas Simkus iš Čikagos grįžo iš kelionės po P. Ameriką; apkeliavo Argentina, Urugvajų, Braziliją ir Venecuelą. — "Draugo" romano premijos įteikimas rašyt. Birutei Pūkelevičiutei ir literatūros vakaras įvyks kovo — 22 d. Jaunimo Centre. B. Pūkelevičiute, buvusi Kanados gyventojė, "Draugo" premiją gauna jau antrą kartą. Pirmąją premiją yra laimėjusi 1956 m.

Besiklausant pamokslo

Besiklausydama kunigo pamokslo, patariančio mylėti savo artimą, moteris tarė sau: — Dievulėliau mano, kaip aš tą savo artimą kaimyną myliu! Tik bijau, kad apie tai nesužinotų mano vyras...

Prietaringa žmona

— Kodėl tu sakai, kad tavo žmona prietaringa? — Vakar ji nusipirko naują suknelę. Suskaičiūsi, kad spintų jau turi 13 šiemet nusipirktų, greit grįžo krautuvėn ir parsinešė keturioliką...

Po susirinkimo

Prie augšto sovietinio pareigūno, išeinančio iš partijos namų, pribėgo eilinė partijos sekretoriatai tarnaujanti raštininkė ir prakabino: — Kaip tau sekasi? — Aš tavęs visiškai nepažįstu!

— Eik jau, liaukis vaidinėsi! — nusikvatojo mergina. — Mūsų gi kartu knarkė!

— Kada gi? — Kada gi, dar klaus. Nagi, per draugo partijos sekretoriaus pranešimą.

Š Y P S E N O S**Autobuse ir namie**

Sovietų Sąjungoje moterys su vaikais leidžiamos į autobusą lipti pro priekines duris be eilės. Kartą moteris su vaiku įlipi po pro priekines duris ir atsisėdo, o jos vyras įlipo su kitais pro užpakalines duris. Nupirkęs bilietus, jis šūktelėjo žmonai: — Ei, infekcija, nemokėk, aš jau užmokejau.

Žmonės sužiūro, kas čia per vardas. Vienas paklausė, kodėl jis taip moterį vadinąs.

— Čia, mat, prie publikos reikiama mandagiau, — atsakė vyras, — namie ją vadinu cholera...

Kunigas ir komunistas

Lietuvoje, kitų kelevių tarpe, skaitydamas knygą važiuoja traukiniu ir vienas senyvas kunigas. Jį atpažinęs vienas trupučių ikašpūjęs komunistas pradeda kabinėtis ir šaukti: — Aš neisiu į dangų, nes jo nėra!

Kunigas nekrepia dėmesio ir skaito toliau.

— Aš neisiu į dangų, nes jo nėra!

Tada kunigas atsiskūka į jį ir ramiai taria: — Gerai, drauge, eik tad į pragarą, tik be tokio didelio triukšmo...

Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS
INSURANCE AGENCY LIMITED
& REAL ESTATE BROKER

231-2661; 231-6226

3828 Bloor St. West, Islington

(Prie Six Points Plaza)

CLEAR-VISION T.V.-Hi-Fi

TAISOM IR PARDUODAM T.V. ir Hi-Fi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532 - 7733

Sav. R. Sasiulis

1613 Dundas St. W.

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos

lėmpos ir baterijos. Priėmęs specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • L.E. 1-3074 • Sav. P. Uzbalius

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMASINŲ TAIŠYMAS, kvalifi-

kuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE.

Sav. FRANK PETIT (tarp Dundas ir College)

Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENE

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENE

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE 4 - 4451

DR. P. MORKIS

DANTŲ GYDYTOJAS

Vakais ir šeštadieniais

pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto

(Į rytus nuo Dufferin St.)

DR. N. NOVOŠICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534 - 3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

Parduodamas

Sausio 31, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo salėse rengiamas "Tėviškės Žiburių" savaitraščio didysis metinis

Meninę programą atliks populiariusis Klevelando vyrų oktetas.

Baliaus pradžia 7 valandą vakaro, meninės programos — 8 v. v.

SPAUDOS BALIUS

• VERTINGŲ LAIMIKIŲ LOTERIJA • VISŲ MĖGSTAMAS ORKESTRAS
• ŠOKIAI • BUFETAS • STALAI IŠDĖSTYTI TRIJOSE SALESE
• Vietos iš anksto rezervuojamos "Tėviškės Žiburių" administracijoje

Visi kviečiami, visi laukiami — iš arti ir iš toli.

TORONTONT

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Katalikių moterų draugija vasario 10, antradienį, Užgavėnių progą rengia tradicinį parengimą.
— Ši antradienį klebonijoje — posėdis vitražo ir meninio apipavidalinimo laisvės paminklui Sv. Jono lietuvių kapinėse. Šį pavasarį suels 10 metų nuo lietuvių kapinių įsteigimo.
— Šią savaitę lankomi parapijiečiai Evelyn ir Runnymede gatvių rajone.
— Praėjusią savaitę lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Vincentas Surka iš Welland, Ont.

— Laisvės paminklo statybai aukko po \$50: Toronto VI. Pūtvio varo Saulių kuopa, dr. J. Sungaila; \$25: Mažosios Lietuvos evangelikų moterų draugija.
— Ši sekmadienį pamaldos: 10 val. už a.a. Eleną Vyšniauskienę, 11 val. už a.a. Petronelę Zablockienę ir 12 val. — už a.a. Vytautą Placiakį.

Sv. Jono lietuvių kapinėse patstatytas bronzinis paminklas a.a. Alfonsui Dausai, buvusiam Lietuvos konsuliui Latvijoje.

"Birbynės" ansamblio kanklės Sv. Jono Kr. Pašalpinė Draugija paukojo \$90. Nuosirdus ačiū! Kiekviena auksa parodo organizacijos ar asmens rūpestį bendrais lietuviškumo ir jaunimo reikalais. Reikia tikėti, kad aukotojai susilauks nemažų nuosirdžių, nors ir ne pinigų pavidalu. V. D.

Sukaktys. Dail. Telesforas Valius ir ponis sausio 24 d. dalyvaujant gausiam bičiulių būriui, atšventė 25 metų vedybų sukaktį. Jonas Seiferis 60 metų amžiaus proga savo namuose surengė priėmimą.

Šeštadienės mokyklos tėvų komiteto rengtas vakaras sausio 24 d. Prisikėlimo par. salėje buvo įdomus, bet negausus dalyviai. Programai vadovavo A. Vaičiūnas su savo įprastu humoru. Sol. V. Verikaitis, akompanuojamas J. Govėdo, padainavo tris dainas — vieną poniams, kitą — vyrams, trečią — savo nuotakų išraišką. A. Vaičiūnas davė humoristinę savo "biografiją", p. Biskevičienė deklamavo S. Nėries "Eglė žalčių karalienė", mokytojų grupė suvaidino humoristinį vaizdelį "Asilas ir likartna". Loterijoje laimė nusišypsojo: L. Tamošauskui, laimėjusiam dail. H. Žmuidzinienės paveikslą, J. Zubrickui, ištraukusiam Pr. Baltuonio skulptūrą, V. Verikaitiui, gavusiam tortą ir t.t.

"The St. Catharines Standard" dienraštis sausio 24 d. laidoje skaitytojų laisvą skyrė įdomiai ir įdomiai, t.y. už \$0.50. Centro vadovo D. Omand nuomone, daugumas pensininkų iš įvairių prielaidų atvyksta grupėmis. Taigi, nebus vargo nustatyti, kad jie iš tikrųjų yra pensininkai. Pavieniam asmeniui, turinčiam 65 metus amžiaus, pakaks žodinio pareiškimo, kad jis yra pensininkas. Bilietas jam bus parduodamas už pusę kainos be asmeninių dokumentų įrodymu. Kanados šimtmečio proga pastatytas Ontario Mokslo Centras susilaukė daug lankytojų, kuriuos vilioja leidimas liesti ir išbandyti išstatytuosius eksponatus.

Lietuviška baldų dirbtuvė
Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telefonas WA 2-7981

ATLANTIC valgykla
1330 DUNDAS ST. W., TORONTO 3.
Tel. LE 3-6045
LIETUVISKI PATIEKALAI
V. ir V. IVANAUSKAI

BARONESSA BEAUTY SALON
2265 BLOOR ST. W. TEL. 762-4252
(kampas Bloor-Durie gatvių) Sav. Alė Kerbėrienė

Prisikėlimo par. žinios

— Nuosirdūs sveikinimai ir ilgai metų linkėjimai T. A. Valiams 25 m. vedybinės sukakties progą.
— Mišios: trečiad., 8 v. — koncel. už a. a. J. Grikinį ir B. Zubricką, užpr. Prisk. par. banko; ketvirtad., 8 v. — už a. a. V. Sventoraitį ir už a. a. A. Palionį, užpr. Prisk. par. banko ir už a. a. Vinco bei Agnietės vėles, užpr. p. Sarūnų; šeštad., 8 v. — koncel. už a. a. Ramanauskienę, užpr. L. E. Norvaišų velionės 4 mirties metinių proga ir už a. a. Pr. Jurevičių, užpr. K. O. Ivanauskų; 9 v. — koncel. už a. a. Juozo ir Magdalenos vėles, užpr. p. Mockevičių ir už a. a. A. Ulinškie, užpr. dr. Urbaičio šeimos; ateinančių sekmadi., 8 v. pradėdamos gregorinės Mišios už a. a. Juozą Giedrą, užpr. p. Giedrienės. Per visą mėnesį jos bus aukojamos 8 v.r.; 10 v. — už a. a. M. Stukienę, užpr. p. Jasinevičių; 11.15 v. — už a. a. U. Činčienę, užpr. p. Činčiaus; 12.15 v. — tretininkų intencija.

— Ši sekmadienį — mėnesinė rinkliava par. skoloms sumazinti.
— Tretininkų metinis susirinkimas ir valdybos rinkimai — šį sekmadienį po paskutinių Mišių parapijos posėdžių kambaryje. Įėjimas per par. raštinę.

— Visos religijos pamokos ir lituanistikos seminaras — įprastu laiku.
— Kitą savaitę lankomos šeimos anksčiau skelbtose, bet dar neaplančytose gatvėse ir vietovėse.

— Choro repetitijos: ketvirtad., 7.30 v.v. — bendra suaugusių ir studentų par. auditorijoje; penktad., 6.30 v.v. — vaikų muzikos studijoje.
— Jubilėjinis visų trijų par. chorų koncertas — šį sekmadienį, vasario 1 d., 5 v. p.p., par. auditorijoje. Juo pamainims kun. Br. Jurkšo su par. chorais darbo dešimtmetis. Plati programa. Pirmą kartą Toronto atliekama muz. B. Budriūno nauja kantata "Lietuvos šviesos keliu".

— Parapijos tarybos prezidento ir visų sekcijų narių posėdis — vasario 4, trečiadienį, 7.30 v.v., parodu salėje. Peržiūrima parapijos veikla ir finansai. Dalyvavimas būtinas.

— Parapijos metinis susirinkimas — vasario 8, sekmadienį, 5 v.p.p., par. auditorijoje. Svarstomi par. reikalai, jos ekonominė būklė, renkama taryba.

— Pensininkų laisvakavakis ir metinė vakarienė — vasario 3, antradienį, 6.30 v.v. Visi vyresnio amžiaus tautiečiai maloniai kviečiami dalyvauti.

— Katalikių moterų dr. J. Užgavėnių balius — vasario 7, šeštadienį, 7.30 v.v.

Ontario Mokslo Centras (Ontario Science Centre) Don Mills Rd. ir Eglinton Ave. nutarė įsileisti pensininkus už pusę įėjimo bilieto kainos, t.y. už \$0.50. Centro vadovo D. Omand nuomone, daugumas pensininkų iš įvairių prielaidų atvyksta grupėmis. Taigi, nebus vargo nustatyti, kad jie iš tikrųjų yra pensininkai. Pavieniam asmeniui, turinčiam 65 metus amžiaus, pakaks žodinio pareiškimo, kad jis yra pensininkas. Bilietas jam bus parduodamas už pusę kainos be asmeninių dokumentų įrodymu. Kanados šimtmečio proga pastatytas Ontario Mokslo Centras susilaukė daug lankytojų, kuriuos vilioja leidimas liesti ir išbandyti išstatytuosius eksponatus.

ATLIEKU VISUS NAMŲ MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

ISNUOMOJAMAS II augštas su atskira prausykla nuo vasario 1 d. Skambinti tel. 533-7306.

PARDUODAMI nesiūti Kauno "Marginių" tautiniai drabužiai. Skambinti po 6 v. v. tel. 239-7660.

JAUNA LIETUVIŲ SEIMA ieško lietuvių moters dviem vaikams prižiūrėti popietį ir lengvai namų ruošai Bloor St. W. — Etobicoke rajone. Geras atlyginimas. Skambinti tel. 239-6072.

Vasario 1, sekmadienį, 5 v. p.p., Prisikėlimo auditorijoje, kun. Broniaus Jurkšo dešimtys metų muzikinės veiklos su Prisikėlimo choralais

jubilėjinis KONCERTAS

PROGRAMOJE dalyvauja suaugusių, studentų, vaikų choralai ir solistai.

Pirmą kartą išpildoma B. Budriūno nauja kantata

"LIETUVOS ŠVIESOS KELIU"

Bilietai: suaugusiems — \$2, moksleiviams — \$1; gaunami pas choristus ir parapijos raštinę.

Visi kviečiami paklausti šio neeilinio koncerto!

KVIEČIAME UŽSIGAVĘTI vasario 7 dieną, Prisikėlimo par. salėje

GALESITE PASIVAISINTI žvakių šviesoje prie papuoštų stalų. **Bufete** — vėdarai, bulvinės dešros, koldūnai ir gaivinantys gėrimai.

TURĖSITE PROGĄ aplankyti Pr. Baltuonio šakninių skulptūrų parodą. **Pamėginti** laimę turtingoje loterijoje ir pasižioti grojant D'Amico orkestrui.

Pradžia 7.30 v. v. Įėjimas — \$2.50, studentams \$1.00.

Stalus rezervuoti tel. 249-1047.

Rengėjos: Prisikėlimo parapijos kat. moterų skyrius

Paskaita "Žmogus ir laikas" skaitys dr. Leonardas Vytautas Gerulaitis iš Ročesterio šį šeštadienį, sausio 31 d., 8 v.v., Prisikėlimo par. muzikos studijoje. Paskaitą rengia Akademikų Draugija ir kviečia lietuvių visuomenę dalyvauti.

Rengiamas Danijoje gyvenusių lietuvių ir atvykusių į Kanadą 20 metų jubilėjus. Pirmas susirinkimas — vasario 1, sekmadienį, tuoj po 11 valandos pamaldų Prisikėlimo parapijos raštines posėdžių kambaryje. Danijoje gyvenę kviečiami dalyvauti. Rengėjai

Pr. Baltuonio šakninių skulptūrų parodos atidarymas — Prisikėlimo parodu salėje vasario 7 d., 3 v. p.p.

PLIAS Toronto skyrė tradicinį balių įvykį vasario 7 d. Islingtono golfo klubo patalpose, 45 Riverbank Cr., Islington, Ont.

Mažosios Lietuvos moterų draugijos šiuipinis rengiamas vasario 10, antradienį, Prisikėlimo parapijos salėje.

VASARIO 16 Toronto šventiama vasario 15, sekmadienį. Visi parengiamieji darbai jau baigiami. Suorganizuotas jungtinis meninių pajėgų pasirodymas, sueti ir kontaktų su kanadiečių spauda bei informacija. Po minėjimo visiems programos atliekamos Sv. Jono Kr. par. salėje rengiamas priėmimas, į kurį taip pat kviečiami kanadiečiai svečiai.

VIENINTELIS KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKAI. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR APSILYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

City Driving School Pripažinta Ontario Safety Lygos. Baigę šią mokyklą gauna pigesnę autovežimio draudimą. Nemo-kami nurodymai klasėje ar namuose turintiems laikinius leidimus. Mokome vairuoti standartinius ir automatinius automobilius. 1076 BATHURST ST. Tel. LE 2-3656. Rytuose HO 6-1331

Fleet Electric Co. Ltd. ELEKTROS RANGOVAS Atlieku visus elektros įrengimo darbus Toronto 923-7194. Sav. A. Čeponis

Buvs Lietuvos prezidentas a.a. Aleksandras Stulginskis pagerbtas specialia akademija sausio 25 d. Prisikėlimo par. salėje. Ją atidarė rengėjų vardu K. L. B. Toronto apylinkės pirm. L. Šveždaitė. Scena buvo papuosta dideliu velionies portretu, specialiai nupieštu Stepono Setkaus, gyv. St. Catharines. (Autorius dalyvavo ir minėjime). Iškilmingai įneštos vėliavos — kūrėjų-savonorių, šaulių, ateitininkų ir skautų. Jos buvo surikiuotos scenoje prie velionies portreto. Minėjimo pranešėja Ramūnė Sakalaitė invokacijai pakvietė kun. P. Azubali. Įžanginį žodį apie a.a. A. Stulginskį kaip valstybininką tarė gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas. Savo paskaitoje J. Matulionis nusišventė velionies asmenį kaip taurų, atsparų visuomenės veikėją, principingą politiką, demokratijos gynėją, nepalūžusį kentėtoją. Paskaita buvo suskirstyta epizodais, kurių protarpuose skaitytojai ištraukė E. K. Kudabienės ir K. Bungardos iš Hamiltono. Kūriniai parinkti derinantys prie paskaitos idėjų šiu poetu — Baltrušaičio, Brazdionio, Bradūno, Binkio, Inčiūros, Nagio. Visai klausytojams priminė Lietuvą, kurioje esama daug žviesos milžinų, kad ir mažai žinomų. Pasak J. Matulionio, Lietuvos valstybė žlugo ne dėl jų klaidų — ne jie tvarkė Europos žemėlapi. Minėjimas baigė Tautos himnų. Dalvių skaičius dėl blogo oro ar kitų priežasčių, nebuvo gausus ir ribojosi išimtinai vyresniaja karta.

P A D Ė K A
K. L. K. Moterų Dr. J. Sv. Jono Kr. parapijos skyrius 1969 m. gruodžio 14 d. atšventė iškilmingą metinę šventę ir moterų draugijos dvidešimtmečio veiklos sukaktį. Už taip gražiai pavykusią šventę skyrius yra daug kam dėkingas. Nuosirdžiai dėkojame už koncelebracines Mišias mūsų dviasios vadui kun. klebonui P. Azubaliui ir už gražų pamokslą bei dvasinę ir materialinę globą mūsų skyriaus per ištisus 20 metų, kun. K. Kuzminskui už dalyvavimą, kun. J. Staškevičiui už atkaklę maldos prieš vaikus ir gražią dekoraciją scenoje, sol. V. Verikaitiui už gražų giedojimą bažnyčioje. Nuosirdžiai dėkojame sveikinusiems: dr. vadui kun. kleb. P. Azubaliui, dr. A. Užpienei-Lukienei, buv. pirmajai draugijos pirmininkei, K. L. K. Moterų Dr. Jono centro valdybos pirm. dr. O. Gustainienei, "Tėviškės Žiburių" redaktoriui kun. dr. Pr. Gaidai, Prisikėlimo par. klebonui kun. P. Barui, OFM, ev. kun. A. Žilinskiui, KLB atstovei ir Prisikėlimo par. moterų skyriaus pirmininkei A. Kuolienei, Hamiltono par. moterų ir klebono vardu sveikinusiui p. Rakštienai, evangelikų moterų pirm. G. Tarvydienai, "Dainos" pirm. p. Butienei, "Moters" žurnalo red. N. Kulpačienei, skaučių atstovei p. Gvidienai, kun. K. Kuzminskui, Draugijos vėliavos krikšto tėvi dr. A. Valadkai, aktorei Vilimaitienei už gražų, ilgą eilėraščių.

Dėkojame jaunesiems talentams už atliktą programą: L. Marcinkutei, R. Stončiūtei, J. Govėdai, R. Juknevičiui ir meninės dalies pranešėjai N. Šeepavičienei. Dėkojame raštu ir telefonu sveikinusiems: gen. konsuli ir poniai J. H. Žmuidzinai, KLB Moterų Dr. Jono Montrealio skyriui, dr. E. Jasevičiūtei iš Thunder Bay, Ont., KLB Moterų Dr. Jono Delhi skyr. pirm. Ratavičiūtei, J. Juozapavičiūtei — J. Juozaitienei, buv. centro valdybos pirmininkei, dabar gyv. JAV. Nuosirdi padėka T. Sekonienai, centro valdybos vicepirmininkei, už pagrindinę kalbą ir S. Auštrotienei už vakaro programos pranešimą. Dėkojame ta proga aukojusiems: dr. A. Valadkai ir poniai \$25, A. A. Smigelskiams \$20, E. V. Smigelskiams \$6, p. Indersonienei \$10, p. Margienai \$2.50. Dėkojame šeiminkai S. Simonaitienei už skanias paruoštas vašes, visoms mūsų sesėms, kurios taip nuosirdžiai darbuojasi, kad tos iškilms praėitų kuo gražiausiai, už skanias kepinius. Ypatinga padėka O. Jonaitienei, skyr. garb. narei, i gametę skyrėms pirmininkei, už rūpestį šiam skyriui per visą laiką.

Ačiū visiems, taip gausiai atsilankiusiems. Valdyba

P A D Ė K A
Nuosirdžiai dėkojame bičiuliams už surengtą mums įkurtųjų pobūvį, gėles ir dovaną. Dėkojame: Sv. Jono Kr. par. klebonui kun. P. Azubaliui už atsilankymą, Br. Sarūnienę už pasveikinimą visų vardu ir įteiktai mums dovaną. Ypatingą padėką reikiame rengėjams: B. J. Morkūnams, J. A. Pūkams, M. A. Selioniams, A. E. Selioniams ir M. M. Selioniams. Taip pat esame didžiai dėkingi visiems prisidėjusiems prie dovanos ir pobūvio surengimo: B. J. Bedarfas, E. J. Beinoriams, Z. Butkevičiūnei, I. A. Butvydams, E. G. Dubauskams, A. Firavičiui, B. J. Greičiūnams, O. A. Kanapoms, J. S. Kušiams, G. J. Misetich, V. V. Naušėdams, O. B. Raškauskams, B. A. Sapioniams, S. Savičiui, M. J. Senkams, S. K. Simonaitiams, I. A. Streimikiams, L. Valiukui, S. A. Vengraičiams, J. Zaleckiiui.

Liekame visiems dėkingi —

Natalija ir Jonas Uogintai

TORONTO, ONT.

A. a. Juozas Simonaitis, 65 m. amžiaus, mirė sausio 26 d. nuo širdies smūgio, ligoninėje sirgęs vieną dieną. Velionis kilęs nuo Linkuvos. Anksčiau gyveno Toronte, o pastaruoju metu W. Sagoyje. Velionis pašarvotas Turner ir Porter laidotuvių namuose, Roncesvalles Ave. Laidotuvės — penktadienį, sausio 30 d., 10 v.r., iš Sv. Jono Kr. liet. bažnyčios lietuvių kapinėse. Trečiadienį ir ketvirtadienį Rožinis 8 v.v.

A. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirm., pakviestas pagrindiniu kalbėtoju Vasario 16 minėjime Bostone.

Toronto gimnazijų choralai ir orkestrai surengė bendrą festivalį "Festival of Music" sausio 22, 26 Massey Hall patalpose. Paskutinis pasirodymas — sausio 29, ketvirtadienį, 8 v.v. Programoje dalyvauja ir du lietuvių muzikos mokytojai — V. Verikaitis kaip dirigentas ir D. Viskontienė kaip programos direktoriaus padėjėja. Festivalio rengėjas — Toronto gimnazijų muzikos mokytojų draugija.

"Tėv. Žiburiams"

aukojo:

\$20: Tautos Fondo atstovybė Kanadoje; \$10: Lietuvių Vėterų Sąjunga "Ramovė"; J. Stempuzis, St. Azubalis; \$8: A. Laurinaitis; \$5: J. Petravičius, P. Sukevičius, A. Zemaitytis. Rėmėjų prenumeratas po \$10 atsiuntė: A. Zalagėnas, R. Matukienė, J. Jurgulienė, Z. Laurinavičius, A. Banylis, kun. V. Piktūna, J. Jankauskas, A. Paškevičius, P. Kovelis, A. Druseikis, J. Riba, J. Vėgelis, J. Juraitis, P. Adomynas, S. Daugėla, V. Miniauskas, kun. A. Sabas, V. Karasevičius, mons. V. Balčiūnas, (be to, \$10 "T2" 20-čio proga), J. Dubauskas, B. Misius, A. Girsas, St. Starkutis, V. Vaitkus; \$4: M. Jasionytė, P. Sukys; \$3: J. Brazlauskas, J. Rovas, L. Pevečiūnė, V. Pivorūnas, E. Migevičius, E. Mačiulaitis; \$2: M. Aukštaitė, V. Kėžinaitis, S. Banelis, A. Salčiūnas, V. Streitas, V. Milukas, J. Tarvydas, J. Naujokaitis, J. Stanckas, A. Zilėnas, Br. Saplys, K. Grunys, Pr. Slietis, J. Cipkus, P. Pivkevičius, J. Varkavičius, G. Paltarokas; \$1.50: A. Biveinis; \$1: K. Pažemėnas, E. Radzevičiūtė, T. Klova, J. Oscila, P. Gulbinas, J. Masiokas, J. Kanyš, J. Mickeliūnas, J. Maziliauskas, V. Bučys, J. Skilandžiūnas, J. Stanaitis, V. Trumpa, A. Danėnienė, J. Pyragius, I. Norbutas, P. Zabarauskas, T. Anderson, kun. J. Tautkus, S. Markus, F. Tauras, S. Tolvaša, Pr. Griškonis, L. Baltutis, Pr. Liachas, E. Kvedariene, J. Ramonas, K. Jasevičius. Nuosirdus ačiū visiems.

Kanados lenkų organizacija, apimanti visus šalies lenkus, yra "Canadian Polish Congress". Ji leidžia savo biuletenį anglų ir prancūzų kalbomis. Tuo būdu informuojami kanadiečiai apie Kanados lenkų veiklą. Yra ilgas rašinys apie Kanados lenkų jaunimo suvažiavimą, įvykusį

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 nariai. Ligos pašalpų išmokėta \$2.037. Iš pareigūnų gauta \$1.300 pelno. Draugija savo iždė turi \$25.655. Jai pirmininkauja Antanas Jonušis.

Praėjusią sekmadienį surinkta \$233.81.

Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, komunistinė senųjų ateivių organizacija, sausio 11 d. turėjo savo metinį susirinkimą, kuriame išklausė valdybos pareigūnų pranešimą. Iš jų buvo matyti, kad šiuo metu Draugija turi apie 300 narių. Praėjusiais metais mirė 7, sirgo 55 naria